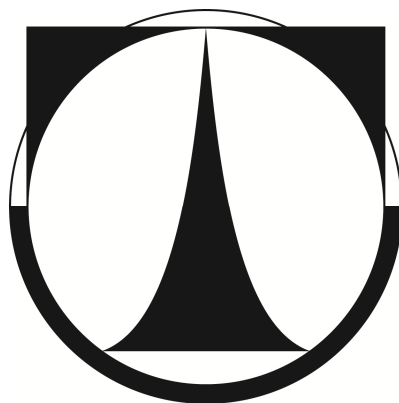

TECHNICKÁ UNIVERZITA V LIBERCI

Ekonomická fakulta

DIPLOMOVÁ PRÁCE

2012

Daniela Nagyová

TECHNICKÁ UNIVERZITA V LIBERCI

Ekonomická fakulta

Studijní program: N 6208 Ekonomika a management

Studijní obor: Podniková ekonomika

Podpora podnikání v České republice a Spolkové republice Německo na regionální úrovni

Support of Enterprise in the Czech Republic and Federal republic of Germany at Regional level

DP – EF – KMG – 2012 – 38

Bc. Daniela Nagyová

Vedoucí práce: PhDr. Ing. Jaroslava Dědková, Ph.D., Katedra marketingu

Konzultant: Ing. Václava Štědrá, zástupce vedoucího odboru pro regionální rozvoj
Krajského úřadu Středočeského kraje

Počet stran: 123

Počet příloh: 6

Datum odevzdání: 4. 5. 2012

Prohlášení

Byla jsem seznámena s tím, že na mou diplomovou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb., o právu autorském, zejména § 60 – školní dílo.

Beru na vědomí, že Technická univerzita v Liberci (TUL) nezasahuje do mých autorských práv užitím mé diplomové práce pro vnitřní potřebu TUL.

Využiji-li diplomovou práci nebo poskytnu-li licenci k jejímu využití, jsem si vědoma povinnosti informovat o této skutečnosti TUL; v tomto případě má TUL právo ode mne požadovat úhradu nákladů, které vynaložila na vytvoření díla, až do jejich skutečné výše.

Diplomovou práci jsem zpracovala samostatně s použitím uvedené literatury a na základě konzultací s vedoucím diplomové práce a konzultantem.

V Liberci, 30. 4. 2012

Anotace

Diplomová práce se zaměřuje na oblast podpory podnikání na regionální úrovni se zaměřením na malé a střední podnikání. Obecně charakterizuje nástroje na podporu podnikání, instituce poskytující tuto podporu a konkrétní programy v rámci Evropské unie, státu a regionu se specializací na vědecko-technické parky. Praktická část popisuje, analyzuje a hodnotí fungování Vědecko-technických parků. Přínosem diplomové práce je závěrečné shrnutí a porovnání nástrojů na podporu podnikání v České republice a Spolkové republice Německo a zároveň komparace možností, které nabízejí jednotlivé vědecko-technické parky malým a středním podnikům.

Klíčová slova: podpora podnikání, malé a střední podnikání, vědecko-technické parky, Evropská unie

Annotation

The topic of the thesis is business support at the regional level with a focus on small and medium-sized enterprises. Generally, it characterizes business support tools, institutions providing this support and concrete programs with a science and technology parks specialization within European Union as well as country and region. In practical part, functioning of science and technology parks is described, analyzed and assessed. Apart from the final summary, the contribution of the thesis lies in comparison of business support tools in the Czech Republic and Federal republic of Germany and possibilities offered by individual science and technology parks to small and medium-sized enterprises.

Key words: business support, small and medium-sized enterprise, science and technology parks, European Union

Obsah

Prohlášení	5
Anotace	6
Annotation	7
Obsah	8
Seznam ilustrací	11
Seznam tabulek	12
Seznam použitých zkratk, značek a symbolů	13
Úvod	16
1. Charakteristika zemí a regionů	18
1.1 Česká republika	18
1.2 Středočeský kraj	20
1.3 Spolková republika Německo	23
1.4 Porýní-Falc	25
2. Vývoj zahraniční spolupráce	28
3. Podpora podnikání	30
3.1 Podpora podnikání ze strany EU	33
3.1.1 Definice MSP	33
3.1.2 Programy EU na podporu podnikání	34
3.2 Podpora podnikání v ČR	39
3.2.1 Programy na podporu podnikání	40
3.2.2 Instituce podporující MSP	41
3.2.3 Klasifikace územních jednotek dle EU	46
3.2.4 Podpora podnikání na regionální úrovni	47
3.2.5 Podmínky založení firmy v ČR	49
3.2.6 Podpora podnikání v zahraničí	50

3.3 Podpora podnikání v SRN	54
3.3.1 Programy na podporu podnikání	54
3.3.2 Instituce podporující MSP	55
3.3.3 Klasifikace územních jednotek dle EU	56
3.3.4 Podpora podnikání na regionální úrovni	57
3.3.5 Podmínky založení firmy v SRN.....	58
3.3.6 Podpora podnikání v zahraničí	61
4. Kulturní odlišnosti v obchodním jednání.....	63
4.1 Specifika obchodního jednání v EU	63
4.2 Specifika obchodního jednání v ČR	64
4.3 Specifika obchodního jednání v SRN.....	67
4.4 Česko-německé odlišnosti	69
5. Vědecko-technické parky	71
5.1 Charakteristika vědecko-technických parků (VTP)	71
5.1.1 Typy VTP	71
5.1.2 Funkce VTP	72
5.2 Vědeckotechnické parky v ČR	72
5.2.1 Charakteristika VTP v ČR.....	74
5.2.2 VTP ve Středočeském kraji	75
5.2.3 Vybrané VTP ve Středočeském kraji a jejich charakteristika	76
5.2.4 Zhodnocení fungování VTP ve SK	80
5.3 Vědeckotechnické parky v SRN.....	85
5.3.1 Charakteristika VTP v SRN	86
5.3.2 VTP v Porýní-Falci.....	87
5.3.3 Vybrané VTP v Porýní-Falci a jejich charakteristika.....	88
5.3.4 Zhodnocení fungování VTP v PF	92
5.4 Komparace fungování VTP v ČR a SRN	97
5.5 Návrhy a doporučení.....	100

Závěr	102
Seznam použité literatury	104
Přílohy	111

Seznam ilustrací

Obrázek 1: Rozdělení krajů v České republice, s. 18

Obrázek 2: Poloha Středočeského kraje v ČR, s. 20

Obrázek 3: Spolkové země SRN, s. 23

Obrázek 4: Poloha Porýní-Falce v SRN, s. 25

Obrázek 5: Členění podpory podnikání dle formy a prostoru, s. 30

Obrázek 6: Regiony NUTS II v ČR, s. 46

Obrázek 7: Nejdůležitější orgány a instituce na podporu exportu v ČR, s. 51

Obrázek 8: Regiony NUTS II v SRN, s. 57

Obrázek 9: Přehled VTP v ČR, s. 74

Obrázek 10: Přehled VTP v SRN, s. 86

Obrázek 11: Rozmístění technologických center v Porýní-Falci, s. 87

Graf 1: Počty zasídlených firem ve VTP ve Středočeském kraji, s. 81

Graf 2: Celková a pronajatá plocha středočeských VTP, s. 84

Graf 3: Počty zasídlených firem ve VTP v Porýní-Falci, s. 93

Graf 4: Celková a pronajatá plocha VTP v Porýní-Falci, s. 95

Graf 5: Roky založení VTP ve Středočeském kraji a Porýní-Falci, s. 98

Graf 6: Srovnání cen pronájmů ve VTP ve Středočeském kraji a Porýní-Falci, s. 99

Seznam tabulek

- Tabulka 1: Přehled vývozu a dovozu ČR se sousedními zeměmi, s. 28
- Tabulka 2: Rozdělení a charakteristika podniků, s. 34
- Tabulka 3: Kategorizace regionů pro období po roce 2014, s. 38
- Tabulka 4: Klasifikace územních jednotek ČR dle EU, s. 47
- Tabulka 5: Oblasti podpory ROP SČ, s. 48
- Tabulka 6: Podmínky pro založení firmy v ČR, s. 49
- Tabulka 7: Klasifikace územních jednotek SRN dle EU, s. 56
- Tabulka 8: Oblasti podpory ROP PF, s. 58
- Tabulka 9: Podmínky pro založení firmy v SRN, s. 59
- Tabulka 10: Podmínky zdanění u fyzických osob, s. 60
- Tabulka 11: Porovnání kulturních odlišností v ČR a SRN, s. 69
- Tabulka 12: Náklady na pronájem v TPI Nymburk, s. 78
- Tabulka 13: Typy zaměření parků ve Středočeském kraji, s. 80
- Tabulka 14: Počty zaměstnanců ve středočeských VTP, s. 82
- Tabulka 15: Přehled technických služeb středočeských VTP, s. 82
- Tabulka 16: Přehled poradenských služeb ve středočeských VTP, s. 83
- Tabulka 17: Ceny pronájmů ve středočeských VTP, s. 85
- Tabulka 18: Typy zaměření parků v Porýní-Falci, s. 92
- Tabulka 19: Přehled technických služeb ve VTP v Porýní-Falci, s. 94
- Tabulka 20: Přehled poradenských služeb ve VTP v Porýní-Falci, s. 95
- Tabulka 21: Ceny pronájmů ve VTP v Porýní-Falci, s. 96

Seznam použitých zkratk a značek

AIP	Asociace inovačního podnikání
ADT	Svaz německých technologií a podnikatelských inkubátorů
AHK	Hospodářská komora v zahraničí
AK	Agrární komora
a.s.	akciová společnost
ARR	Agentury pro regionální rozvoj
AŽD	Automatizace železniční dopravy
BIC	podnikatelské a inovační centrum
BIOCEV	Biotechnologické a biomedicínké centrum
BMWi	Spolkové ministerstvo hospodářství a technologie
CEBRE	Centrum pro evropskou integraci
CIP	Rámcový program pro konkurenceschopnost a podnikání
CMBR	Českomoravská záruční a rozvojová banka
CRR	Centrum pro regionální rozvoj
CTT	Centrum pro transfer technologií
ČEB	Česká exportní banka, a.s.
ČR	Česká republika
ČSÚ	Český statistický úřad
ČSSD	Česká strana sociálně demokratická
EGAP	Exportní garanční a pojišťovací společnost, a.s.
EIC	Euro Info Centrum
ERDF	Evropský fond regionálního rozvoje
ESF	Evropský sociální fond
EU	Evropská unie
FO	fyzická osoba
GTAI	German Trade and Invest
HDP	hrubý domácí produkt
HK	Hospodářská komora
ICC ČR	Mezinárodní obchodní komora v ČR
ICT	informační a komunikační technologie

IFOS	Institut pro povrchovou a vrstevní analytiku
ISB	Investiční a strukturální banka Porýní-Falce, GmbH
ISPA	nástroj strukturalizace politiky pro země vstupující do EU
k.s.	komanditní společnost
KSČM	Komunistická strana Čech a Moravy
LAU	místní správní jednotka
MMR	Ministerstvo pro místní rozvoj
MPO	Ministerstvo průmyslu a obchodu
MSP	Malé a střední podnikání
MŠMT	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy
MZ	Ministerstvo zemědělství
MZV	Ministerstvo zahraničních věcí
NATO	Severoatlantická aliance
NSRR	Národní strategický referenční rámec
NUTS	územní statistická jednotka
NVF	Národní vzdělávací fond
OBSE	Organizace pro spolupráci a bezpečnost v Evropě
OECD	Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj
OPPI	Operační program podnikání a inovace
OPPP	Operační program průmysl a podnikání
OSN	Organizace spojených národů
PF	Porýní-Falc
PHARE	Polsko a Maďarsko: Pomoc k přestavbě hospodářství
PI	podnikatelský inkubátor
PIN	Podnikatelský inkubátor Nymburk
PO	právnícká osoba
ROP	regionální operační program
RPIC	Regionální poradenská a informační centra
SAPARD	Akční program pro předvstupní pomoc v zemědělství a rozvoji venkova
SČ	Střední Čechy
SK	Středočeský kraj
SPD	Sociálnědemokratická strana Německa

s.r.o.	společnost s ručením omezeným
SRN	Spolková republika Německo
TC/TZ	technologické centrum
TPI	technologická park a inkubátor
TZK	Technologické centrum Koblenz
TZL	Technologické centrum Ludwigshafen
TZM	Technologické centrum Mohuči
TZT	Technologické centrum Trevír
USA	Spojené státy americké
VaV	Výzkum a vývoj
v.o.s.	veřejná obchodní společnost
VŠ	vysoká škola
VTP	vědecko-technický park
WTO	Světová obchodní organizace
ZEU	Západoevropská unie
ZLPE	Zelená linka pro export

Úvod

Jak již název napovídá, diplomová práce se bude zabývat podporou podnikání, a to ze strany státu, Evropské unie a především pak regionu. Toto téma jsem si vybrala z několika důvodů. Tím hlavním je fakt, že již několik let působím v Oddělení zahraniční spolupráce, kde mám na starost především německé regiony. Dalším je pak zahraniční cesta, kterou jsem měla možnost absolvovat v roce 2010 společně s řediteli a zástupci středočeských vědecko-technických parků a podnikatelských inkubátorů. Hlavním cílem zahraniční cesty bylo navštívit stejná zařízení v partnerském regionu Středočeského kraje ve spolkové zemi Porýní-Falc.

V práci bych se chtěla zabývat jednotlivými způsoby podpory podnikání se zaměřením na malé a střední podnikání, které hrají v současném hospodářství klíčovou roli. Velká pozornost je v práci zaměřena na fungování a význam vědecko-technických parků v České republice, konkrétně ve Středočeském kraji a ve Spolkové republice Německo, konkrétně ve spolkové zemi Porýní-Falc.

Mnoho lidí si pod podporou podnikání představí především nejvíce známé strukturální fondy poskytované Evropskou unií. Avšak samotnou podporou malých a středních podnikatelů se zabývá daleko více institucí pro širokou veřejnost více či méně známých.

V diplomové práci bude čerpáno z dostupné literatury na téma malé a střední podnikání, přesněji jeho podpory. Dále bude využíváno aktuálních informací z webových stránek Ministerstva průmyslu a obchodu, Ministerstva zahraničních věcí, dále z internetových stránek CzechTrade, Businessinfo a stránek jednotlivých vědecko-technických parků.

Cílem diplomové práce je porovnání jednotlivých nástrojů na podporu podnikání u malých a středních podniků v České republice i Spolkové republice Německo, a zároveň komparace podpory podnikání ze strany vědecko-technických parků v rámci Středočeského kraje a Spolkové republiky Německo. Přínosem by mělo být možné srovnání podpory podnikatelských subjektů a námět na možnosti zlepšení služeb k dosažení stanovených cílů.

V úvodu diplomové práce je představena Česká republika, Spolková republika Německo a vybrané regiony za účelem získání základních údajů. Dále se práce zabývá jednotlivými nástroji, institucemi a programy na podporu podnikání ze strany Evropské unie, státu i regionu. Druhá část je pak věnována vědecko-technickým parkům, jejich významu pro region i podnikatele.

V praktické části diplomové práce se budu zabývat charakteristikou konkrétních vědecko-technických parků ve Středočeském kraji a spolkové zemi Porýní-Falc. Záměrem bude porovnat podmínky a možnosti pro malé a střední podnikatele v těchto institucích.

1. Charakteristika zemí a regionů

První kapitola se zabývá stručnou charakteristikou České republiky a Spolkové republiky Německo a dále vybranými regiony, kterými jsou v České republice Středočeský kraj a ve Spolkové republice Německo spolková země Porýní-Falc.

1.1 Česká republika

Česká republika (dále jen ČR) vznikla jako samostatný stát dne 1. ledna 1993. ČR je demokratický stát s liberální ústavou, jehož hlavou je prezident republiky a zákonodárným orgánem je dvoukomorový Parlament ČR. Od 1. ledna 2000 bylo zřízeno 14 vyšších samosprávných celků neboli krajů, z nichž devět je českých a pět moravských.¹ V čele každého kraje stojí hejtman, avšak hlavní město Praha má ve svém čele primátora.

Obr. 1: Rozdělení krajů v České republice

Zdroj: CzechTrade. *Regionální uspořádání a regiony soudružnosti ČR* [online]. 16. 10. 2009 [cit. 2012-03-28]. Dostupné z: <http://www.businessinfo.cz/cz/clanek/rozvoj-regionu/regionalni-usporadaniaregiony/1001179/9043>

Dle předběžných výsledků zveřejněných Českým statistickým úřadem v únoru 2012 v publikaci s názvem *Předběžné výsledky Sčítání lidu, domů a bytů 2011 Česká republika* žije v ČR 10 562 214 obyvatel. V hlavním městě ČR je trvale usídleno 1 272 690 obyvatel.

¹ Ústava České republiky. Ústavní zákon, kterým se mění ústavní zákon č. 347/1997 Sb., o vytvoření vyšších územních samosprávných celků a o změně ústavního zákona České národní rady č. 1/1993 Sb. 1997, článek 1. Dostupné z: http://portal.gov.cz/wps/portal/_s.155/701/.cmd/ad/.c/313/.ce/10821/.p/8411/_s.155/701?PC_8411_number1=347/1997&PC_8411_b=347/1997&PC_8411_ps=10#10821

Počet cizinců v ČR se za poledních deset let zvýšil více než 3,5krát.² ČR je vnitrozemský stát ležící ve středu Evropy. Rozloha činí 78 867 km², čímž se řadí v žebříčku na 116. místo.³ Mezi největší města patří hlavní město Praha (1 272 690 obyvatel), Brno (384 277 obyvatel), Ostrava (332 433 obyvatel), Plzeň (187 047 obyvatel), Olomouc (161 909 obyvatel).⁴

Hospodářství patří v ČR mezi nejrozvinutější v Evropě. K nejvyššímu ekonomickému růstu došlo v oblasti výzkumu, služeb a především v HI-TECH průmyslové výrobě, která vytváří vyšší přidanou hodnotu. Hospodářský růst zaznamenal v posledním období také MEDIUM HIGH-TECH sektor, kam spadá chemický, strojírenský, elektrotechnický a automobilový průmysl, v němž jsou hlavními zástupci Hyundai, ŠKODA AUTO Mladá Boleslav a TPCA Kolín.⁵ Zemědělská produkce se zaměřuje hlavně na obilí, brambory, cukrovou třtinu. ČR je významným producentem piva, tudíž je v zemi velmi důležité i pěstování chmele. V neposlední řadě také vinohradnictví a sadařství. Hrubý domácí produkt (dále jen HDP) na jednoho obyvatele v roce 2010 činil 358 957 Kč.⁶ V roce 2011 vrostl HDP ve stálých cenách o 1,7 %. Údaje z konce roku 2011 a začátku 2012 ukazují míru nezaměstnanosti 9,1 %.⁷

V rámci mezinárodních organizací je ČR členem Organizace spojených národů (OSN), Severoatlantické aliance (NATO), Evropské unie (EU), Rady Evropy, Organizace pro bezpečnost a spolupráci v Evropě (OBSE), Světové obchodní organizace (WTO), Světové banky, Mezinárodního měnového fondu, Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj (OECD) aj.

² ČSÚ. *Předběžné výsledky Sčítání lidu, domů a bytů 2011 Česká republika* [online]. Praha: Český statistický úřad, c2012 [cit. 2012-02-24]. Dostupné v PDF z: [http://www.czso.cz/csu/2012ediciplan.nsf/t/950049F8F7/\\$File/pvcr.pdf](http://www.czso.cz/csu/2012ediciplan.nsf/t/950049F8F7/$File/pvcr.pdf).

³ CIA. *The World Factbook* [online]. USA: Central Intelligence Agency, [cit. 2012-02-24]. ISSN 1553-8133. Dostupné z: <https://www.cia.gov/library/publications/the-world-factbook/rankorder/2147rank.html>.

⁴ ČSÚ. *Předběžné výsledky Sčítání lidu, domů a bytů 2011 Česká republika* [online]. Praha: Český statistický úřad, c2012 [cit. 2012-02-24]. Dostupné v PDF z: [http://www.czso.cz/csu/2012ediciplan.nsf/t/950049F8F7/\\$File/pvcr.pdf](http://www.czso.cz/csu/2012ediciplan.nsf/t/950049F8F7/$File/pvcr.pdf).

⁵ MPO. *Analýza vývoje ekonomiky ČR a odvětví v působnosti MPO za rok 2010*. [online]. Praha: Ministerstvo průmyslu a obchodu, duben 2011 [cit. 2012-03-02]. Dostupné v PDF z: http://www.businessinfo.cz/files/dokumenty/mpo_analyza_prumysl_2010.pdf

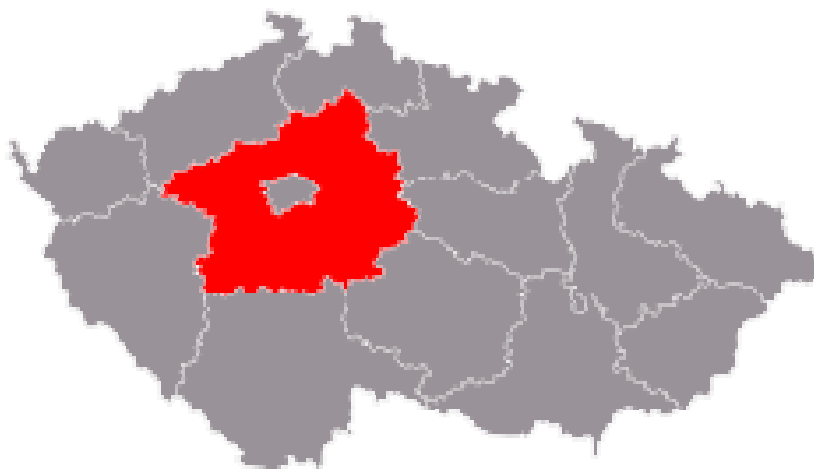
⁶ ČSÚ. *Česká republika – hlavní makroekonomické údaje* [online]. Praha: Český statistický úřad, c2012 [cit. 2012-03-02] Dostupné z: [http://www.czso.cz/csu/redakce.nsf/i/cr:_makroekonomicke_udaje/\\$File/HLMAKRO.xls](http://www.czso.cz/csu/redakce.nsf/i/cr:_makroekonomicke_udaje/$File/HLMAKRO.xls)

⁷ ČSÚ. *Vybrané ukazatele hospodářství – prosinec 2011, leden 2012* [online]. Praha: Český statistický úřad, 20. 2. 2012 [cit. 2012-03-02] Dostupné z: <http://www.czso.cz/csu/csu.nsf/informace/cvyb022012.doc>

1.2 Středočeský kraj

Středočeský kraj (dále jen SK) vznikl jako územní správní jednotka ČR 1. července 1960. Dne 1. ledna 2000 vznikl také jako vyšší územně samosprávný celek. SK se od ostatních krajů odlišuje tím, že své sídlo nemá na území svého kraje, ale v Praze.⁸

SK je situován uprostřed Čech a zcela obklopuje hlavní město Prahu. Kromě Karlovarského kraje sousedí se všemi českými kraji.⁹ S rozlohou 11 015 km² je největším krajem ČR a zabírá téměř 14 % území ČR.¹⁰

Obr. 2: Poloha Středočeského kraje v ČR
Zdroj: tiskové oddělení Krajského úřadu SK

SK je rozčleněn na 12 okresů: Benešov, Beroun, Kladno, Kolín, Kutná Hora, Mělník, Mladá Boleslav, Nymburk, Praha-východ, Praha-západ, Příbram, Rakovník. Deset z nich jsou zároveň okresní města. Na území SK se nachází 1 145 obcí. Mezi největší města se řadí Kladno, Mladá Boleslav, Příbram, Kolín, Kutná Hora, Mělník, Beroun.¹¹

Dle předběžných výsledků sčítání lidu zveřejněných Českým statistickým úřadem (dále jen ČSÚ) na začátku roku 2012 žije ve 26 správních obvodech obcí s rozšířenou působností

⁸ Středočeský kraj. *Středočeský kraj* [online]. c2008 [cit. 2011-10-22]. Dostupné z: <http://www.kr-stredocesky.cz/portal/samosprava/rada/>

⁹ ČSÚ. *Charakteristika Středočeského kraje* [online]. Praha: Český statistický úřad, c2012 [cit. 2012-02-25]. Dostupné z: http://www.czso.cz/xs/redakce.nsf/i/charakteristika_kraje

¹⁰ Středočeský kraj. *Informace o Středočeském kraji* [online]. c2008 [cit. 2011-11-6]. Dostupné z: <http://www.kr-stredocesky.cz/portal/stredocesky-kraj/informace-o-kraji/>

¹¹ ČSÚ. *Charakteristika Středočeského kraje* [online]. Praha: Český statistický úřad, c2012 [cit. 2012-02-25]. Dostupné z: http://www.czso.cz/xs/redakce.nsf/i/charakteristika_kraje

1 274 633 osob.¹² Tento počet se od posledního oficiálního sčítání obyvatel k datu 1. března 2001, kdy činil 1 129 627 obyvatel, stále navyšuje.¹³ Hlavním důvodem je přesídlování zejména mladších obyvatel hlavního města Prahy do jejího okolí, kde vzniká stále více nových satelitních městeček s velice výhodnou polohou.¹⁴ Velmi příznivá pro SK je poloha a dostupnost hlavního města, kam dojíždí velké množství obyvatel kraje za prací, díky které je nezaměstnanost oproti ostatním krajům výrazně nižší.¹⁵

Ve SK je velmi významná zemědělská a průmyslová výroba. Zemědělství se daří především v severovýchodní části kraje, a to zejména rostlinné výrobě, například pěstování pšenice, ječmene, cukrovky. Mezi hlavní odvětví průmyslu patří strojírenství, chemie a potravinářství. Zřejmě nejvýznamnějším podnikem celosvětového významu je ŠKODA AUTO Mladá Boleslav, která je největším exportérem ČR, a TPCA Czech, s. r. o. Kolín.¹⁶ Středočeským krajem vede velmi hustá dopravní síť, která je po hlavním městě tou nejprétíženější. Územím kraje taktéž prochází labsko-vltavská vodní cesta, která představuje jedinou možnost pro mezinárodní a vnitrostátní vodní dopravu.¹⁷ „*Technické i komunikační sítě mají velkou kapacitu, na hranici území kraje leží i největší letiště ČR – Praha – Ruzyně. SK je téměř polovinou svého území velmi úzce vázán na Prahu.*“¹⁸

Mezi symboly kraje patří znak, prapor a logo (Příloha A). Znak Středočeského kraje má za úkol ukázat klíčové postavení kraje. Figura českého lva ukazuje spojitost s Českou republikou.¹⁹ Na vlajce (praporu) SK je možné nalézt, stejně jako u znaku českého lva, dva

¹² ČSÚ. *Předběžné výsledky Sčítání lidu, domů a bytů 2011 Česká republika* [online]. Praha: Český statistický úřad, c2012 [cit. 2012-02-24]. Dostupné v PDF z: [http://www.czso.cz/csu/2012edicniplan.nsf/t/950049F8F7/\\$File/pvcr.pdf](http://www.czso.cz/csu/2012edicniplan.nsf/t/950049F8F7/$File/pvcr.pdf).

¹³ Krajská reprezentace pro Středočeský kraj. *Předběžné výsledky sčítání lidu, domů a bytů 2001*. Praha: Český statistický úřad, 2001. ISBN 80-7223-476-5.

¹⁴ ČSÚ. *Charakteristika Středočeského kraje* [online]. Praha: Český statistický úřad, c2012 [cit. 2012-02-25]. Dostupné z: http://www.czso.cz/xs/redakce.nsf/i/charakteristika_kraje

¹⁵ *Statistická ročenka Středočeského kraje 2009* [online]. Praha: Český statistický úřad, 28. 12. 2009 [cit. 2011-11-06]. Dostupné v PDF: [http://www.czso.cz/xs/edicniplan.nsf/t/7F0041A0F8/\\$File/20101109.pdf](http://www.czso.cz/xs/edicniplan.nsf/t/7F0041A0F8/$File/20101109.pdf)

¹⁶ ČSÚ. *Charakteristika Středočeského kraje* [online]. Praha: Český statistický úřad, c2012 [cit. 2012-02-25]. Dostupné z: http://www.czso.cz/xs/redakce.nsf/i/charakteristika_kraje

¹⁷ *Statistická ročenka Středočeského kraje 2008* [online]. Praha: Český statistický úřad, 17. 12. 2008 [cit. 2011-11-06]. Dostupné z: <http://www.czso.cz/xs/edicniplan.nsf/tab/13002E3EF7>

¹⁸ ČSÚ. *Středočeský kraj* [online]. Praha: Český statistický úřad, 1. 8. 2005 [cit. 2012-02-25]. Dostupné v PDF z: [http://www.czso.cz/csu/2004edicniplan.nsf/t/50002C125D/\\$File/136204a2.pdf](http://www.czso.cz/csu/2004edicniplan.nsf/t/50002C125D/$File/136204a2.pdf)

¹⁹ Středočeský kraj. *Znak Středočeského kraje* [online]. 6. 10. 2009 [cit. 2011-11-06]. Dostupné z: <http://www.kr-stredocesky.cz/portal/stredocesky-kraj/symboly-kraje/znak-kraje/>

vlnité modré pruhy a černou plamennou orlici s červenou zbrojí a bílým perizoniem.²⁰ Logo slouží jako registrovaná známka kraje, která se používá pro označení jeho institucí, aktivit, projektů.²¹

Středočeský kraj spolupracuje celkem s devíti zahraničními regiony. Se sedmi z nich má uzavřenou dohodu o spolupráci. S Moskevskou dumou má uzavřenou „Dohodu o budoucí Dohodě“ a s Bratislavským samosprávným krajem úzce spolupracuje i bez uzavřené dohody. Nejsilnější zahraniční spolupráce je však rozvíjena mezi regiony 4-dohody neboli Sítě 4 regionálních partnerů (Středočeský kraj, Burgundsko, Porýní-Falc, Opolské vojvodství), která byla uzavřena 21. 5. 2003. Další státy, u kterých Středočeský kraj uvažuje o partnerství s některým z jejich regionů, jsou: Skotsko, Rakousko, Chorvatsko, Izrael, Iowa (USA). Co se týče spolupráce s Izraelem, navázání tohoto partnerství se shoduje s cíli EU, která usiluje o rozvoj přátelských vztahů s východem. Dohody o spolupráci vytyčují především oblasti spolupráce a její finanční rámec. Doba trvání je 3–5 let, kdy po uplynutí této doby jsou automaticky prodlouženy, pokud jeden z partnerů dohodu nevypoví. Některé dohody jsou platné na dobu neurčitou.

Přehled partnerských regionů (datum uzavření dohody o spolupráci)

- Polsko – Opolské vojvodství (21. 5. 2003),
- Francie – Burgundsko (21. 9. 2001 a 21. 5. 2003),
- Německo – Porýní Falc (21. 5. 2003),
- Polsko – Mazowiecké vojvodství (2. 11. 2005),
- Itálie – Benátsko (24. 5. 2004),
- Švédsko – Västra Götaland (28. 8. 2003),
- Slovensko – Bratislavský samosprávný kraj (bez dohody o spolupráci),
- Čína – Provincie Sichuan (25. 5. 2005),
- Rusko – Moskevská oblast (Dohoda o budoucí Dohodě).²²

²⁰ Středočeský kraj. *Prapor Středočeského kraje* [online]. 6. 10. 2009 [cit. 2011-11-06]. Dostupné z: <http://www.kr-stredocesky.cz/portal/stredocesky-kraj/symboly-kraje/prapor-kraje/>

²¹ Středočeský kraj. *Logo Středočeského kraje* [online]. 6. 10. 2009 [cit. 2011-11-06]. Dostupné z: <http://www.kr-stredocesky.cz/portal/stredocesky-kraj/symboly-kraje/logo-kraje/>

²² Středočeský kraj – Krajský úřad. *Středočeský kraj; Fakta & čísla*. Praha: Středočeský kraj – Krajský úřad, 2011.

1.3 Spolková republika Německo

Spolková republika Německo (dále jen SRN) vznikla v roce 1949 jako federálně uspořádaná republika s parlamentní demokracií, skládající se od svého znovusjednocení v roce 1990 ze 16 spolkových zemí (Příloha B), které mají vlastní ústavu, jednokomorový parlament, vládu, státní správu a soudnictví. V čele státu stojí spolkový prezident a spolkový kancléř.²³

Obr. 3: Spolkové země SRN

Zdroj: CzechTrade. *Bundesrepublik Deutschland* [online]. [cit. 2011-11-06]. Dostupné z: <http://download.czechtrade.cz/odsi.asp?id=71907>

Dle informací německého statistického úřadu z 31. 12. 2010 žije v SRN trvale 81 751 600 obyvatel. Tímto počtem se Německo řadí mezi nejlidnatější země jak Evropské unie, tak i celé Evropy. V SRN žije celkem 7 198 900 cizinců.²⁴

SRN leží ve středu Evropy a je obklopena devíti sousedícími státy. Svou rozlohou 357 022 km² se Německo řadí do první pětky největších evropských států. V Německu je situováno 83 velkoměst, z nichž největší je hlavní město Berlín (3,443 mil. obyvatel), dále Hamburk

²³ RÝZNAR, L.; ŠIMONOVÁ, A. *Evropská veřejná správa*. 2. doplněné vyd. Praha: Ministerstvo vnitra, 2006, 231 s. ISBN 80-7314-102-7

²⁴ Statistisches Bundesamt. *Bevölkerungsstand*. [online]. Wiesbaden: Statistisches Bundesamt, c2012 [cit. 2012-02-25]. Dostupné z: <https://www.destatis.de/DE/ZahlenFakten/GesellschaftStaat/Bevoelkerung/Bevoelkerungsstand/Tabellen/GeschlechtStaatsangehoerigkeit.html?nn=50732>

(1,780 mil. obyvatel), Mnichov (1,326 mil. obyvatel), Kolín nad Rýnem (995 tis. obyvatel) a Frankfurt nad Mohanem (0,68 mil. obyvatel).²⁵

SRN patří mezi hospodářsky nejsilnější státy světa a zároveň je její národní ekonomika považována za největší v Evropské unii. Mezi nejvýznamnější odvětví patří především výroba dopravních prostředků, dále strojírenství, hornictví, potravinářský průmysl, papírenství, elektrotechnika, chemie a energetika. Velmi rozvinutá je i dopravní infrastruktura, která zahrnuje hustou a kvalitní síť silnic, nejdelší dálniční síť v Evropě aj. Frankfurtské letiště je svojí velikostí řazeno mezi největší evropská letiště.²⁶ V rámci zemědělství, které tvoří pouze necelé 1 % celkové německé ekonomiky, je SRN velmi významným producentem mléka, vepřového masa a řepky olejky. Důležité je také lesnictví a rybolov. Největší a nejdůležitější součástí hospodářství jsou však služby, které tvoří až 70 % německého HDP.²⁷

V rámci mezinárodních organizací je SRN členem Organizace spojených národů (OSN), Severoatlantické aliance (NATO), Evropské unie (EU), Rady Evropy, Západoevropské unie (ZEU), Organizace pro bezpečnost a spolupráci v Evropě (OBSE), G-8, Světové obchodní organizace (WTO), Světové banky, Mezinárodního měnového fondu, Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj (OECD), Radě baltských států aj.²⁸

²⁵ CzechTrade. *Souhrnné teritoriální informace Německo*. [online]. Německo: Zastupitelský úřad Berlín, 1.10. 2011 [cit. 2012-02-25]. Dostupné z: <http://www.businessinfo.cz/cz/rubrika/nemecko/1000636/>

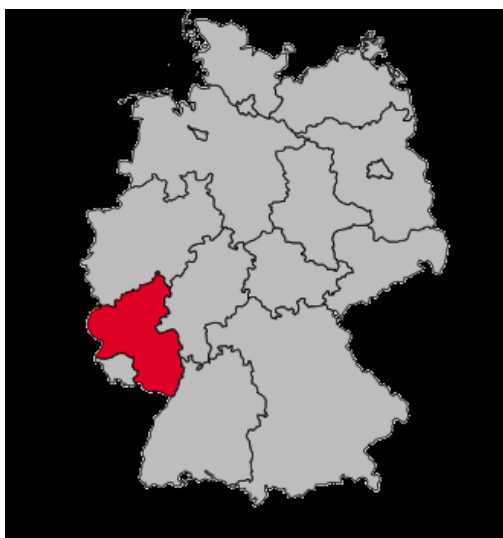
²⁶ LANG, V. *Německo*. [online]. [cit. 2012-02-25]. Dostupné z: <http://tema.novinky.cz/nemecko>

²⁷ CzechTrade. *Ekonomická Charakteritika země* [online]. Německo: Zastupitelský úřad Berlín, 1.10. 2011 [cit. 2012-02-25]. Dostupné z: <http://www.businessinfo.cz/cz/sti/nemecko-ekonomicka-charakteristika-zeme/4/1000636>

²⁸ RÝZNAR, L.; ŠIMONOVÁ, A. *Evropská veřejná správa*. 2. doplněné vyd. Praha: Ministerstvo vnitra, 2006, 231 s. ISBN 80-7314-102-7

1.4 Porýní-Falc

Spolková země Porýní-Falc (dále jen PF) je situována na západě SRN s hlavním městem Mohuč (Mainz). Spolková země vznikla z francouzské okupované zóny. Ustanovena byla 30. srpna 1946 a schválena v referendu 18. května 1947, což bylo dva roky před vznikem SRN.²⁹

Obr. 4: Poloha Porýní-Falce v SRN

Zdroj: GMK. *Rheinland-Pfalz země* [online]. [cit. 2012-02-25]. Dostupné z: <http://www.gmk-net.de>

Na severu hraničí region se spolkovou zemí Severní Porýní-Vestfálsko, na východě s Hesenskem a Bádensko-Württemberskem a na jihu se Sárskem. Západní hranice sdílí hned se třemi státy – s Belgií, Lucemburskem a Francií.³⁰ PF je se svojí rozlohou 19 853 km² devátou největší spolkovou zemí v Německu. Počtem obyvatel se řadí na sedmé místo. Region je rozdělen na 24 okresů a 12 nezávislých krajských měst se 2 257 obcemi a 37 samostatnými městy a obcemi.³¹

V roce 2004 dosáhla populace v Porýní-Falci čísla 4 061 105 obyvatel. V následujících letech se populace neustále snižovala. V březnu 2011 dokonce poklesla pod hranici čtyř milionů obyvatel. Předpovědi do budoucna říkají, že v extrémních případech by počet

²⁹ Staatskanzlei Rheinland-Pfalz. *Rheinland-Pfalz lädt ein*. 2. vydání. Bad Kreuznach: Staatskanzlei Rheinland-Pfalz, 2008.

³⁰ CzechTrade. *Hospodářský profil spolkové země Porýní-Falc* [online]. 13. 6. 2007 [cit. 2012-03-13]. Dostupné z: <http://www.businessinfo.cz/cz/clanek/nemecko/hospodarsky-profil-poryni-falcko/1000636/44728/>

³¹ Staatskanzlei Rheinland-Pfalz. *Rheinland-Pfalz lädt ein*. 2. vydání. Bad Kreuznach: Staatskanzlei Rheinland-Pfalz, 2008.

obyvatel do roku 2050 mohl klesnout až o 25 %. V případě příznivějších předpovědí pak o 314 000 osob.³² Mezi největší města patří Mohuč (194 372 obyvatel), Ludwigshafen (163 000 obyvatel), Koblenz (106 500 obyvatel) a Trevír (99 803 obyvatel).³³

Spolková země PF je známá především produkcí vína a šampaňského, jejíž podíl na německém exportu je 90 %. Avšak i průmyslová produkce regionu se drží nad celostátním průměrem. Vývozní podíl spolkové země činí přibližně 46 %. Hlavní oblastí hospodářství je kromě zahraničního obchodu a průmyslu také cestovní ruch.³⁴ Z údajů z února 2012 vyplývá, že region PF má po Bádensko-Württembersku a Bavorsku třetí nejvyšší nezaměstnanost ze všech 16 spolkových zemí, a to 5,6 %.³⁵ Zemědělství hraje v tomto regionu velmi důležitou roli. Přibližně 36 % rozlohy regionu tvoří zemědělská půda, kterou využívá až 24 700 podniků.³⁶ V PF se nachází šest vinařských oblastí, které zabírají

64 000 ha vinic. V celém Německu je pak 98 000 ha vinic. Ročně je v zemi vyprodukováno 6-6,5 mil. hl vína, z čehož 1,6 mil. hl jde na export.³⁷ Nejdůležitější průmysl této oblasti je chemický. Ve městě Ludwigshafen sídlí firma BASF, která je zároveň největším poskytovatelem pracovních míst v regionu. Dále pak farmaceutický průmysl a druhý největší zaměstnavatel společnost Boehringer Ingelheim, výroba vozidel a strojů (Daimler). Mezi významné firmy sídlící v PF patří také Opel, Stabilus (plynové pružiny), Schottel (stavby lodí) aj.³⁸ Největším letištěm v regionu je Frankfurt-Hahn, které využívají především nízkonákladové společnosti (např. Ryanair).

³² Statistisches Landesamt Rheinland-Pfalz. *Bevölkerungszahl sinkt unter 4 Millionen*. [online]. 20. 7. 2011 [cit. 2012-03-16]. Dostupné z: http://www.statistik.rlp.de/no_cache/einzelansicht/archive/2010/july/article/bevoelkerungszahl-sinkt-unter-vier-millionen

³³ CzechTrade. *Hospodářský profil spolkové země Porýní-Falc* [online]. 13. 6. 2007 [cit. 2012-03-13]. Dostupné z: <http://www.businessinfo.cz/cz/clanek/nemecko/hospodarsky-profil-poryni-falcko/1000636/44728>

³⁴ tamtéž, s.3

³⁵ Bundesagentur für Arbeit. *Arbeitslosenquote im Februar 2012*. [online]. únor 2012 [cit. 2012-03-13]. Dostupné v PDF z: <http://www.arbeitsagentur.de/zentraler-Content/A01-Allgemein-Info/A011-Presse/Publication/pdf/Landkarten-Eckwerte-2012-02.pdf>

³⁶ Ministerium für Umwelt, Landwirtschaft, Ernährung, Weinbau und Forsten. *Landwirtschaft in Rheinland-Pfalz*. [online]. [cit. 2012-03-13]. Dostupné z: <http://www.mulewf.rlp.de/landwirtschaft/>

³⁷ Ministerium für Umwelt, Landwirtschaft, Ernährung, Weinbau und Forsten. *Weinbau in Rheinland-Pfalz*. [online]. [cit. 2012-03-13]. Dostupné z: <http://www.mulewf.rlp.de/weinbau/>

³⁸ Staatskanzlei Rheinland-Pfalz. *Rheinland-Pfalz lädt ein*. 2. vydání. Bad Kreuznach: Staatskanzlei Rheinland-Pfalz, 2008.

Mezi symboly spolkové země patří vlajka a znak (Příloha C). Vlajka regionu se skládá z německé trikolóry, kde v levém horním rohu je umístěn znak spolkové země. Znak PF má tvar heraldického štítu a je rozdělen do třech částí. V první části je červený kříž na stříbrném podkladě. V další části je na červeném pozadí šestiramenné stříbrné kolo a v posledním černém poli je zlatý lev s korunou. Znak je ozdoben zlatou korunou.³⁹

Porýní-Falc má uzavřené dohody o spolupráci s celkem sedmi regiony z celého světa. Nejstarší z nich byla uzavřena před více než čtyřiceti lety s francouzským regionem Burgundsko. Porýní-Falc byla první spolkovou zemí, která uzavřela dohodu a spolupráci s regionem sousedícího státu. Od roku 1982 existuje partnerství mezi spolkovou zemí Porýní-Falc a Rwandou. Toto partnerství je výjimečné tím, že do té doby žádná ze spolkových zemí nespolupracovala s rozvojovou zemí. V roce 1997 bylo uzavřeno partnerství s Jižní Karolínou. Spolupráce je rozvíjena především v oblasti školství, ochrany životního prostředí, kultury, cestovního ruchu, výzkumu a technologií. Nejsilnější spolupráce však probíhá v rámci 4-dohody.

Přehled partnerských regionů (datum uzavření dohody o spolupráci)

- Francie – Burgundsko (26. 6. 1962),
- Polsko – Opolské vojvodství (23. 2. 1996),
- Česká republika – Středočeský kraj (21. 5. 2003),
- Čína – provincie Fujian (24. 5. 1989),
- Spojené státy americké – Jižní Karolína (8. 9. 1995),
- Japonsko – japonská prefektura Iwate (28. 10. 1999),
- Rwandská republika ve Východní Africe (7. 6. 1982).⁴⁰

³⁹ Ministerium der Justiz und für Verbraucherschutz. *Landesgesetz über die Hoheitszeichen des Landes Rheinland-Pfalz*, ze 7. 8. 1972. Dostupné z: http://landesrecht.rlp.de/jportal/portal/t/1o4e/page/bsrlpprod.psml/action/portlets.jw.MainAction?p1=0&eventSubmit_doNavigate=searchInSubtreeTOC&showdoccase=1&doc.hl=0&doc.id=jlr-WappGRPrahmen&doc.part=R&toc.poskey=#focuspoint

⁴⁰ Staatskanzlei Rheinland-Pfalz. *Rheinland-Pfalz lädt ein*. 2. vydání. Bad Kreuznach: Staatskanzlei Rheinland-Pfalz, 2008.

2 Vývoj zahraniční spolupráce

Mezi ČR a SRN bylo v minulosti uzavřeno několik smluv a dohod, na jejichž základě byly upraveny ekonomické vztahy mezi zeměmi. Jednalo se o bilaterální i multilaterální dohody, které upravovaly například vědecko-technickou spolupráci, ulehčení pohraničního odbavování mezinárodní silniční a nákladní přepravy, pomoc při katastrofách a velkých haváriích, podporu spolupráce podniků v oblasti zemědělství, lesnictví a potravinářství, vzájemnou ochranu investic aj. Po vstupu ČR do Evropské unie (dále jen EU) v roce 2004 nepřestaly tyto smlouvy platit, i když některé z nich byly překryty legislativou EU.⁴¹

SRN je pro ČR největším obchodním partnerem. Velmi důležitý je tedy vývoj ekonomiky ČR, která je z velké části závislá na vývoji ekonomiky ve SRN. Vývoz z ČR do SRN činil za rok 2011 celkem 922 mld. Kč, zatímco dovoz 684,3 mld. Kč. Dalšími významnými obchodními partnery ČR jsou Slovensko, Polsko aj. Celkový vývoz ČR do zahraničí byl v roce 2011 celkem 2 866,1 mld. Kč a dovoz 2674,7 mld. Kč.⁴²

Tab. 1 - Přehled vývozu a dovozu ČR se sousedními zeměmi

	Vývoz (v mld. Kč)	Dovoz (v mld. Kč)
Německo	922	684,3
Slovensko	257,1	151,8
Polsko	179,6	175
Rakousko	131,4	89,5

Zdroj: ČSÚ. *Zahraniční obchod České republiky za leden až prosinec 2011* [online]. Praha: Český statistický úřad

Export ČR do Německa se v průběhu posledních let postupně snižuje. V době vstupu ČR do EU činil podíl SRN 36 % českého exportu a v roce 2011 to bylo již jen 32 %. Největším odběratelem v Německu jsou spolkové země Bavorsko, Severní Porýní-Vestfálsko a Bádensko-Virtembersko, stejně tak je tomu i u dovozů do ČR.

⁴¹ CzechTrade. *Německo: Obchodní a ekonomická spolupráce s ČR* [online]. březen 2011 [cit. 2011-03-03]. Dostupné z: <http://www.businessinfo.cz/cz/sti/nemecko-obchodni-a-ekonomicka-spoluprace-s-cr/7/1000636/>

⁴² ČSÚ. *Zahraniční obchod České republiky za leden až prosinec 2011* [online]. Praha: Český statistický úřad, 7. 2. 2012 [cit. 2012-03-03]. Dostupné v PDF: [Http://www.czso.cz/csu/2011edicniplan.nsf/t/9C003BC959/\\$File/60011112m01.pdf](http://www.czso.cz/csu/2011edicniplan.nsf/t/9C003BC959/$File/60011112m01.pdf)

Naopak podíl ČR na vývozu SRN je 3 %, což pro nás znamená přibližně 12. místo v žebříčku odběratelů, zatímco dovoz činí až 4 %, neboli jsme 11. největší dodavatelé do SRN.

Dle informací ČSÚ bylo v roce 2010 do SRN vyváženo nejvíce strojů a dopravních prostředků, které tvořily více jak polovinu českého exportu, dále tržní výrobky tříděné hlavně podle materiálu, průmyslové a spotřební zboží aj. Do ČR byly dováženy ze SRN také nejvíce stroje a dopravní prostředky (necelých 45 %), dále také tržní výrobky tříděné hlavně podle materiálu, chemikálie a příbuzné výrobky, průmyslové a spotřební zboží aj.

Saldo obchodní bilance se SRN činilo za rok 2010 celkem 192,4 mld. Kč a za rok 2011 celkem 237,7 mld. Kč (tzn. vývoz – dovoz).

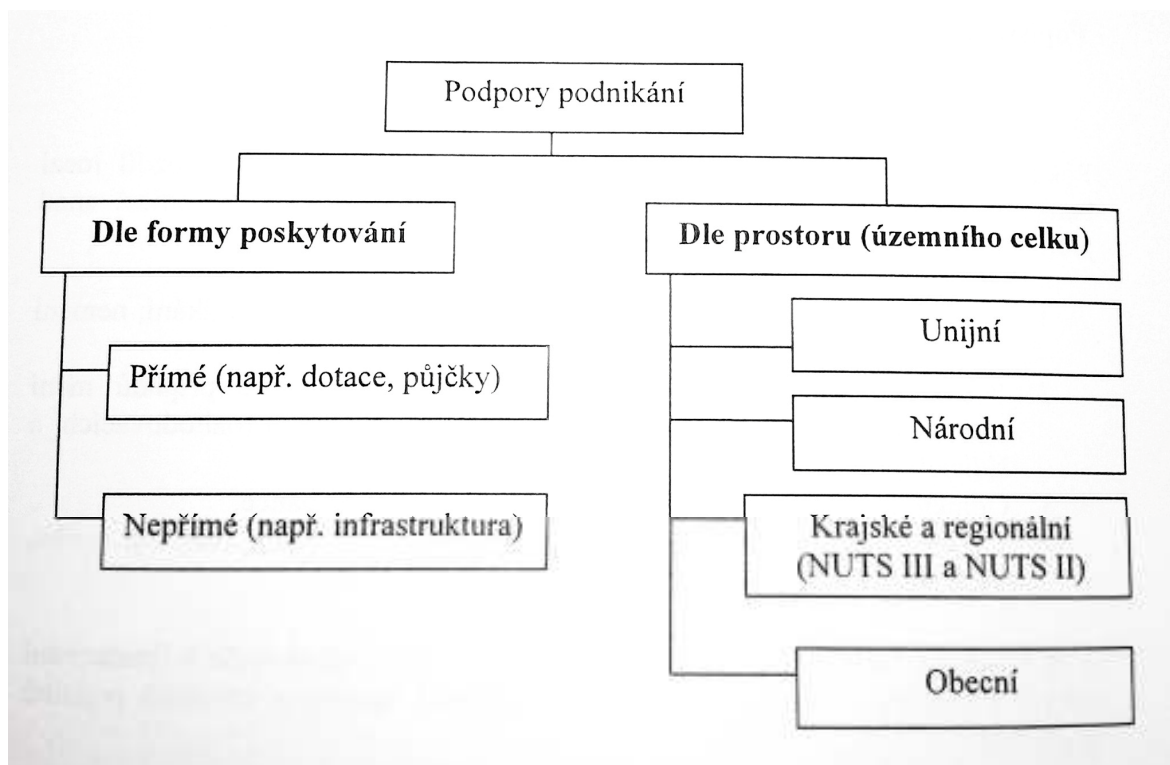
ČR je ve SRN díky své průmyslové tradici a geografické blízkosti uznávaným partnerem. Avšak konkurenceschopnost ČR nemůže být založena na nízkých cenách a mzdách, jako tomu bylo doposud, ale daleko více na kvalitních faktorech produktivity. Je velmi důležité, aby české subjekty již nefigurovaly jako subdodavatelé, nýbrž jako hlavní dodavatelé bez jakýchkoli mezičlánků a zprostředkovatelů. V současné době přichází většina exportů do SRN od firem pod zahraniční kontrolou.

V ČR působí v posledních letech čím dál více německých společností, které jsou buď v částečném nebo 100% vlastnictví německých subjektů. Odhaduje se, že v ČR existuje až 3500–4000 takových společností. Nejvíce se investuje v oblasti výroby motorových vozidel, obchodu a obchodních služeb, výroby elektropřístrojů. Mezi největší přímé investice se řadí investice Volkswagenu do ŠKODY AUTO Mladá Boleslav.⁴³

⁴³ CzechTrade. *Německo: Obchodní a ekonomická spolupráce s ČR* [online]. březen 2011 [cit. 2011-03-03]. s. 79-85. Dostupné z: <http://www.businessinfo.cz/cz/sti/nemecko-obchodni-a-ekonomicka-spoluprace-s-cr/7/1000636/>

3 Podpora podnikání

Podporu podnikání v rámci ČR i SRN je možné realizovat ze strany státu, za přispění EU, nebo mohou podnikání podpořit jednotlivé obce či regiony, tzn. v ČR kraje a v SRN jsou to spolkové země. Způsob podpory může být přímý, nebo nepřímý, jak je vidět v následujícím obrázku.⁴⁴

Obr. 5: Členění podpory podnikání dle formy a prostoru

Zdroj: MALACH, A. a kolektiv. *Jak podnikat po vstupu do EU*. Praha: Grada Publishing, 2005. s. 183, ISBN 80-247-0906-6.

Podpora podnikání je velmi důležitou součástí ekonomiky každého státu. Je směřována především malým a středním podnikům (dále jen MSP), které mají v posledních letech velký význam pro rozvoj hospodářství. Jsou zdrojem pracovních míst především pro ty, kteří jsou kvůli restrukturalizaci propouštěni z velkých podniků, což přispívá ke stabilizaci ekonomiky. Mimo jiné mají MSP vliv i na sociální oblast, kde podnikatelé utváří tzv.

⁴⁴ FOLVARČNÁ, A. *Malé a střední podnikání*. 2. vyd. Ostrava: Vysoká škola podnikání, a.s. v Ostravě, 2009, 119 s. ISBN 978-80-86764-63-4.

střední třídu, která napomáhá překonat propast mezi chudými a bohatými.⁴⁵ Mezi výhody se jistě počítá i určitá harmonizace legislativy, zvýšení stability podnikatelského prostředí a zvýšení právní ochrany podnikání. Naopak hlavní nevýhodou je bezpochyby zvýšená konkurence na trhu, nutnost vyrovnat se s řadou překážek, jako jsou například přísné ekologické normy, bezpečnost zaměstnanců, předpisy na ochranu spotřebitele, aj.⁴⁶

Nástroje na podporu MSP:

- zákony a legislativní akty (pracovní, bankovní a zákony na podporu investic),
- administrativní mechanismy (úprava požadavků a postupů na udělování licencí),
- pomoc ze strany státu v oblasti poskytování úvěrů, zařízení a surovin, nákup produktů od MSP, vzdělávací a poradenské služby aj.⁴⁷

Mezi zdroje, které MSP využívají ke svému financování, patří nejčastěji osobní úspory a půjčky, odpisy, nerozdělený zisk, finanční leasing, dotace z Úřadu práce a v rámci programů na podporu MSP, bankovní úvěry, factoring a forfaiting, vstup rizikového kapitálu do firmy.⁴⁸

MSP plní v rámci jednotlivých států různé funkce:

a) pozitivní vliv:

- přispívají k pluralistickému uspořádání společnosti,
- možnost svobodné podnikatelské činnosti, umožnění seberealizace občanů v ekonomické oblasti,
- důležitý předpoklad společenské svobody a stability,
- umožnění odborného růstu lidských zdrojů,
- projev využití domácího kapitálu,
- posilují podnikatelské myšlení a aktivity v tržní ekonomice,
- zdroj a často i tvůrce technických a technologických inovací,

⁴⁵ VOJÍK, V. *Podnikání malých a středních podniků na jednotném trhu EU*. 1. vyd. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2009, 264 s. ISBN 978-80-7357-467-3.

⁴⁶ WAGNEROVÁ, E.; ŠEBESTOVÁ, J. *Podnikání v malé a střední firmě*. 1. vyd. Karviná: Slezská univerzita v Opavě, 2007, 215 s. ISBN 389-07-200.

⁴⁷ RYDVALOVA, P. *Malé a střední podnikání*. 1.vyd. Liberec: Technická univerzita v Liberci, 2002, 118 s. ISBN 80-7083-561-3.

⁴⁸ FOLVARČNÁ, A. *Malé a střední podnikání*. 2. vyd. Ostrava: Vysoká škola podnikání, a.s. v Ostravě, 2009. 119 s. ISBN 978-80-86764-63-4.

- významný pro rozvoj regionů, menších měst a obcí,
- posílení obchodní a platební bilance státu svým podílem exportu,
- tvorba konkurenčního prostředí, působení proti monopolním tendencím,
- stabilizátor vývoje, prvek protikrizové prevence,
- diverzifikace rizika podnikání, prostor pro inovace,
- subdodávky pro velké podniky, vyplňování mezer v oblastech nezajímavých pro velké podniky,

b) negativní vliv:

- menší kapitálová síla a obtížnější přístup k cizím zdrojům,
- slabší pozice na trhu, zejména ve veřejných soutěžích,
- závislost v pozici dodavatele na velkých podnicích, citlivost na výkyvy v ekonomice,
- zapojování do nelegální „šedé“ ekonomiky (porušování pravidel a předpisů, krácení daní, nelegální zaměstnávání osob, horší sociální podmínky),
- nedostatek kapitálu či zdrojů pro rozvoj, ale i pro rozvoj vzdělanosti,
- stav managementu v MSP na horší kvalitativní úrovni (nemohou si dovolit TOP manažery, odborníky, vědce aj.),
- stálé změny v legislativě ohrožují jejich funkci, zvýšené nároky na administrativu,
- obtížnější přístup k novým informacím, technologiím.⁴⁹

Potřeby MSP:

- *„Rozvoj podnikání založeného na inovacích a znalostech;*
- *Expanze na zahraniční trhy;*
- *Rozvoj výzkumu a vývoje ve prospěch MSP;*
- *Zintenzivnění spolupráce MSP a výzkumných institucí;*
- *Zvýšení komercializace výsledků z oblasti výzkumu a vývoje (dále jen VaV);*
- *Zvýšení patentové aktivity MSP;*
- *Rozvoj technických a netechnických inovací v MSP;*

⁴⁹ WAGNEROVÁ, E.; ŠEBESTOVÁ, J. *Podnikání v malé a střední firmě*. 1. vyd. Karviná: Slezská univerzita v Opavě, 2007, 215 s. ISBN 389-07-200.

- *Rozvoj podnikového vzdělávání a rozvoj klíčových dovedností včetně rozvoje vzdělávání pro internacionalizaci;*
- *Zvýšení podílu MSP na veřejných zakázkách (i v zahraničí);*
- *Efektivní využívání obnovitelných a druhotných zdrojů energie;*
- *Snížení energetické náročnosti podnikání MSP.* ⁵⁰

Hlavní důvody neúspěchu MSP mohou být různorodé. Jejich příčiny lze dělit na všeobecné a subjektivní. Mezi všeobecné příčiny neúspěchu lze zařadit například nepříznivý ekonomický vývoj, růst inflace, omezený přístup ke kapitálu, právní předpisy nebo například nepředvídatelné přírodní katastrofy. Některé z těchto příčin je možné zmírnit vhodným pojištěním. Druhou kategorií jsou subjektivní příčiny neúspěchu, kam spadá nedostatek zkušeností v oblasti podnikání, podcenění cíle či výrobní strategie, zvolení nevhodné doby pro zahájení podnikání, nedostatek oběžného kapitálu, nepřipravená expanze, nevhodné umístění podniků, nevhodné vedení účetnictví, důvěřivost, nedostatek odborného vzdělání aj. ⁵¹

3.1 Podpora podnikání ze strany EU

V EU je hlášeno 25,5 mil. firem, z nichž 99,8 % tvoří právě MSP, které jsou považovány za největší poskytovatele pracovních míst. MSP zaměstnávají přibližně 2/3 všech ekonomicky aktivních obyvatel. Z výše uvedených 2/3 je 29 % zaměstnáno ve firmách do deseti zaměstnanců. Velmi zajímavým číslem je i velikost přidané hodnoty, kterou tvoří MSP v rámci EU, a to 65–85 %. ⁵²

3.1.1 Definice MSP

Dle doporučení Evropské komise 2003/361/ES ze dne 6. května 2003 zní nová definice podniku, která vstoupila v platnost 1. 1. 2005, následovně: „*Podnikem se rozumí každý*

⁵⁰ CzechTrade. *Shrnutí návrhu koncepce MSP 2014-2020* [online]. 15. 3. 2012 [cit. 2012-03-29]. Dostupné z: <http://www.businessinfo.cz/cz/clanek/koncepce-a-politiky/shruti-navrhu-koncepce-msp-2014-plus/1000502/63523/>

⁵¹ RYDVALOVA, P. *Malé a střední podnikání*. 1.vyd. Liberec: Technická univerzita v Liberci, 2002, 118 s. ISBN 80-7083-561-3.

⁵² VOJÍK, V. *Podnikání malých a středních podniků na jednotném trhu EU*. 1. vyd. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2009, 264 s. ISBN 978-80-7357-467-3.

subjekt vykonávající hospodářskou činnost, bez ohledu na jeho právní formu. K těmto subjektům patří zejména osoby samostatně výdělečně činné a rodinné podniky vykonávající řemeslné či jiné činnosti a obchodní společnosti nebo sdružení, která běžně vykonávají hospodářskou činnost.“⁵³ EU stanovila kritéria počtu pracovníků, finančních výsledků a nezávislosti pro zařazení do jednotlivých kategorií MSP, kterými jsou střední podniky, malé podniky a mikropodniky, jak je uvedeno v Tab. 2.⁵⁴ Poslední ze jmenovaných kritérií platí u malých a středních podniků jen pokud žádná jiná osoba nebo skupina osob, které nesplňují definici MSP, nemají alespoň 25% podíl na jeho základním kapitálu ani na jeho hlasovacích právech.⁵⁵

Tab. 2 – Rozdělení a charakteristika podniků

Typ podniků	Kritéria
střední podniky	- 50–250 pracovníků - roční obrát do 50 mil. € - bilanční hodnota majetku do 43 mil. €
malé podniky	- méně než 50 pracovníků - roční obrát a/nebo bilanční hodnota do 10 mil. €
mikropodniky	- méně než 10 pracovníků - roční obrát a/nebo bilanční hodnota do 2 mil. €

Zdroj: VODÁČEK, L. a VODÁČKOVÁ, O. *Malé a střední podniky: konkurence a aliance v Evropské unii*. 1. vyd. Praha: Management Press, 2004, 192 s. ISBN 80-7261-099-6

3.1.2 Programy EU na podporu podnikání

Na základě doporučení Evropské komise č. 2003/361/EC, která nově vymezuje definici podniku, přijala ČR následně zákon č. 27/2002 Sb., o podpoře malého a středního podnikání ze dne 11. ledna 2002. Účinnost nabyl 1. ledna 2005 stejně jako doporučení Evropské komise.⁵⁶

⁵³ MANDYSOVÁ, I. *Podpora podnikání v České republice a v Evropské unii*. 1. vyd. Pardubice: Univerzita Pardubice, 2009, s.16. ISBN 978-80-7395-220-4.

⁵⁴ VODÁČEK, L.; VODÁČKOVÁ, O. *Malé a střední podniky: konkurence a aliance v Evropské unii*. 1. vyd. Praha: Management Press, 2004, 192 s. ISBN 80-7261-099-6.

⁵⁵ MANDYSOVÁ, I. *Podpora podnikání v České republice a v Evropské unii*. 1. vyd. Pardubice: Univerzita Pardubice, 2009, s. 173 s. ISBN 978-80-7395-220-4.

⁵⁶ tamtéž, s. 16–17

Členství v EU přináší samozřejmě mnoho výhod a možností pro podporu podnikání. Konkrétně se jedná o nové podnikatelské příležitosti, stabilizaci a zlepšení pozice MSP, zvýšení právní ochrany podnikání, přístup na rozsáhlý evropský trh bez vnitřních hranic EU, snadnější přístup ke kapitálu, možnosti investování v zemích EU, příliv investic, špičkových technologií a nových poznatků, pevně daná pravidla hospodářské soutěže, volný pohyb osob, zboží a služeb, jednotné celní předpisy, zjednodušená certifikace výrobků. Existují však i nevýhody, které s sebou vstup do EU přináší. Mezi největší patří zejména konkurence, se kterou se MSP na společném trhu setkávají především pak ze strany velkých podniků vedoucích tržních ekonomik států EU.⁵⁷

Široké veřejnosti jsou asi nejvíce známe strukturální fondy, které jsou významným nástrojem Regionální politiky EU. Jsou zaměřeny především na vyrovnávání podmínek v méně rozvinutých oblastech a až v druhé řadě na podporu místního podnikání. Prostřednictvím těchto fondů je přerozdělena členům EU největší finanční pomoc. Strukturální fondy se dále dělí na Evropský fond regionálního rozvoje (dále jen ERDF), Evropský sociální fond (dále jen ESF) a Kohezní fond.

První program na podporu MSP ze strany EU s názvem *PHARE* vznikl původně již v roce 1989. Záměrem byla podpora procesu transformace východoevropských zemí. Po roce 1990 se vliv jeho působení rozšířil i na další státy bývalého východního bloku.⁵⁸ Cílem tohoto programu byla zejména podpora při realizaci reforem, pomoc k zvládnutí ekonomických a sociálních důsledků strukturálních změn, posílení politické a ekonomické stability.⁵⁹ V období před vstupem ČR a dalších devíti kandidátských zemí do EU (tzn. před rokem 2004) byly zavedeny předvstupní nástroje EU, které měly pomáhat kandidátským zemím. Funkčnost těchto nástrojů skončila dnem vstupu zemí do EU. Jmenovitě se jednalo o programy *PHARE*, *SAPARD* a *ISPA*.

⁵⁷ VODÁČEK, L.; VODÁČKOVÁ, O. *Malé a střední podniky: konkurence a aliance v Evropské unii*. 1. vyd. Praha: Management Press, 2004, 192 s. ISBN 80-7261-099-6.

⁵⁸ RYDVALOVA, P. *Malé a střední podnikání*. 1. vyd. Liberec: Technická univerzita v Liberci, 2002, 118 s. ISBN 80-7083-561-3.

⁵⁹ FOLVARČNÁ, A. *Malé a střední podnikání*. 2. vyd. Ostrava: Vysoká škola podnikání, a.s. v Ostravě, 2009, 119 s. ISBN 978-80-86764-63-4.

Po vstupu ČR do EU v roce 2004 byl vyhlášen operační program pro zkrácené období 2004–2006 s názvem *Operační program průmysl a podnikání (dále jen OPPI)*. Hlavním záměrem byla realizace politiky hospodářské a sociální soudružnosti EU. Zahrnuty byly všechny regiony ČR kromě hlavního města Prahy.

Mezi nejúspěšnější vyhlášené programy v rámci OPPI patřily úvěrové programy START a KREDIT. Díky nim bylo do 31. 12. 2006 vyčerpáno 1370 úvěrů v celkové hodnotě 1 594 809 776 Kč (60 % činil příspěvek z OPPI a 40 % bylo čerpáno z prostředků Česko-moravské záruční a rozvojové banky, dále jen ČMZRB). Dalšími zdařilými programy byly dotační programy ROZVOJ a INOVACE. OPPI obsahoval celkem 11 programů, které byly rozděleny do dvou základních priorit. Konkrétně se jednalo o podporu infrastruktury pro podnikání a zvýšení konkurenceschopnosti podnikatelů. V programovém období 2004–2006 měla ČR k dispozici 2,63 mld.⁶⁰

Aby mohla ČR čerpat dotace ze strukturálních fondů i nadále, připravilo MPO na programové období 2007–2013 *Operační program podnikání a inovace (dále jen OPPI)*, který rozpracovává důležitou část strategického cíle Národního strategického referenčního rámce ČR (dále jen NSRR) s názvem „Konkurenceschopná česká ekonomika“. Program byl schválen vládou ČR 15. 11. 2006 usnesením č. 1302 a v návaznosti na to byl schválen i Evropskou komisí dne 3. 12. 2007.⁶¹ OPPI je financován z Evropského fondu regionálního rozvoje = ERDF (85 %) a státního rozpočtu (15 %).⁶² Na právě probíhající programové období má ČR k dispozici 26,68 mld. €, k nimž však musí ČR dodat ještě 132,83 mld. Kč ze státního rozpočtu, aby bylo dodrženo pravidlo spolufinancování projektů.⁶³

Cílem je také oproti předchozímu programu soustředit se více na strategické cíle EU, tzn. na evropskou strategii zaměstnanosti a konkurenceschopnou a znalostní ekonomiku.

⁶⁰ PETŘÍČEK, V. *Česká podpora podnikání v evropském kontextu*. 1. vyd. Praha: Corona Communications s.r.o., 2007, 179 s. ISBN 978-80-903954-2-8.

⁶¹ FOLVARČNÁ, A. *Malé a střední podnikání*. 2. vyd. Ostrava: Vysoká škola podnikání, a.s. v Ostravě, 2009, 119 s. ISBN 978-80-86764-63-4.

⁶² MPO. *Zpráva o vývoji malého a středního podnikání a jeho podpoře v roce 2010*. [online]. březen 2011 [cit. 2012-04-05]. Dostupné v PDF z: <http://www.mpo.cz/dokument90013.html>

⁶³ PETŘÍČEK, V. *Česká podpora podnikání v evropském kontextu*. 1. vyd. Praha: Corona Communications s.r.o., 2007, 179 s. ISBN 978-80-903954-2-8.

Globálním cílem je v rámci tohoto období zvýšit konkurenceschopnost české ekonomiky a zároveň inovační výkonnost sektoru průmyslu a služeb na úroveň předních průmyslových zemí Evropy. Regiony ČR kromě hlavního města Prahy byly na toto programovací období zařazeny pod cíl Konvergence, což znamená že budou moci využívat strukturálních fondů a Fondu soudružnosti EU. Cílem je především urychlení konvergence nejméně rozvinutých regionů EU, zvýšení zaměstnanosti, podpora inovací a rozvoj znalostní ekonomiky.

V OPPI bylo stanoveno několik prioritních os shodujících se s globálním cílem NSRR ČR - vznik firem, rozvoj firem, efektivní energie, inovace, prostředí pro podnikání a inovace, služby pro rozvoj podnikání, technická pomoc.⁶⁴ V červenci 2010 schválila Evropská komise revize OPPI, které byly navrženy vládou ČR a týkaly se hlavně přerozdělení finančních prostředků mezi jednotlivými prioritními osami. Realokace prostředků měla pomoci překonat důsledky finanční a hospodářské krize.⁶⁵

V připravovaném *operačním programu pro období 2014-2020* bychom se měli připravit na velkou provázanost kohezní politiky EU s již zavedenou Strategií Evropa 2020. Základní cíl by však měl zůstat zachován, a to zmírňovat rozdíly mezi regiony. Mělo by dojít ke zjednodušení v oblasti implementace, snížení počtu operačních programů a zároveň zjednodušení jejich struktury. Několik posledních let se vedou debaty na téma budoucí podoby kohezní politiky pro období 2014–2020. Na období do roku 2013 je nastaveno 433 programů, které fungují během období sedmi let plus dva následující roky. Evropská komise navrhla několik změn mezi které patří podpora inteligentního, udržitelného a solidárního růstu v rámci Strategie Evropa 2020, koordinace aktivit EU s kohezní politikou, oceňování výkonnosti, podpora integrovaného programování, zajišťování dohodnutých cílů kvalitativní podoby, jejich sledování a vyhodnocování,

⁶⁴ MPO. *Operační program podnikání a inovace 2007–2013*. Praha: Ministerstvo průmyslu a obchodu ČR, 2007, 96 s.

⁶⁵ MPO. *Zpráva o vývoji malého a středního podnikání a jeho podpoře v roce 2010*. [online]. březen 2011 [cit. 2012-04-05]. Dostupné v PDF z: <http://www.mpo.cz/dokument90013.html>

zdravé makroekonomické a fiskální prostředí, podpora územní spolupráce, teritoriální koheze, zjednodušení procesů implementace kohezní politiky.⁶⁶

V rámci nového programovacího období by měly být regiony rozděleny nově do tří kategorií, jak je vidět níže v Tab. 3. HDP na obyvatele v EU se v rozpětí všech tří kategorií pohybuje v rozmezí 30 % až 330 % průměrného HDP na obyvatele EU. České regiony se nacházejí v rozmezí 62 % – 74 % HDP na obyvatele EU kromě hlavního města Prahy, která se již od začátku řadí mezi rozvinutější regiony.⁶⁷

Tab. 3 – Kategorizace regionů pro období po roce 2014

Kategorie	Charakteristika
méně rozvinuté regiony	HDP na obyvatele pod úrovní 75 % průměru EU priorita pro kohezní politiku EU
přechodové regiony	HDP na obyvatele 75 % – 90 % průměru EU
rozvinutější regiony	HDP na obyvatele nad 90 % průměru EU

Zdroj: CzechTrade. *Evropské fondy: návrh nařízení EK pro období 2014 – 2020* [online]. 18. 12. 2011 [cit. 2012-03-28]. Dostupné z: <http://www.businessinfo.cz/cz/clanek/politiky-eu/evropske-fondy-navrh-narizeni-ek/1000521/62837/?page=3>

Výše zmíněná *Strategie Evropa 2020* má reagovat na krizi, která zasáhla hospodářství všech zemí. Hlavní snahou je stanovit vizi sociálně tržního hospodářství pro 21. století. K hlavním prioritám strategie se řadí inteligentní růst - podpora ekonomiky založené na znalostech a inovacích, udržitelný růst - podpora ekonomiky méně náročné na zdroje, růst podporující začlenění - podpora ekonomiky s vysokou zaměstnaností, sociální a územní soudržnost.⁶⁸

Ministerstvo průmyslu a obchodu (dále jen MPO) připravuje novou koncepci s názvem *Koncepce podpory malých a středních podnikatelů na období 2014–2020*. Je to strategický dokument, na jehož základě bude připraveno nové programovací období a především

⁶⁶ CzechTrade. *Evropské fondy: návrh nařízení EK pro období 2014 – 2020* [online]. 18. 12. 2011 [cit. 2012-03-28]. Dostupné z: <http://www.businessinfo.cz/cz/clanek/politiky-eu/evropske-fondy-navrh-narizeni-ek/1000521/62837/?page=3>

⁶⁷ CzechTrade. NERV: *Od roku 2014 by měla mít ČR méně operačních programů* [online]. 2. 8. 2011 [cit. 2012-03-28]. Dostupné z: <http://www.businessinfo.cz/cz/clanek/politiky-eu/nerv-cr-mene-operacnich-programu-po-2013/1000521/61349/>

⁶⁸ CzechTrade. *Strategie Evropa 2020* [online]. 5. 11. 2010 [cit. 2012-03-28]. Dostupné z: <http://www.businessinfo.cz/cz/clanek/politiky-eu/strategie-evropa-2020/1000521/58802/>

operační program se zaměřením na podporu podnikání, výzkumu, vývoje, inovací a znalostí. Koncepce si bere za cíl zvýšit konkurenceschopnost a ekonomickou výkonnost MSP.⁶⁹ MSP budou pro budoucnost české ekonomiky z hlediska růstu HDP, počtu zaměstnaných a podílu na zahraničním obchodu nepostradatelné. Proto je nutné, aby české MSP měly inovační konkurenční výhodu.

Navrhována byla následující vize: „český podnikatel = nápady, sebevědomí, konkurenceschopnost a prosperita“⁷⁰.

Mezi hlavní cíle této koncepce patří zlepšení postavení a konkurenceschopnosti MSP v evropském i světovém prostředí, rozvoj podnikatelské a inovační infrastruktury, zlepšení inovační schopnosti a ochrany duševního vlastnictví MSP, zvýšení kvality poradenských služeb pro MSP, snižování energetické náročnosti podnikání MSP, rozvoj technické inteligence, zvýšení atraktivity technického a přírodovědného vzdělávání.⁷¹

Dosud posledním dokumentem vydaným Evropskou komisí je *Small business Act* z roku 2008, v překladu akt na podporu MSP, díky němuž dochází k vytvoření komplexního rámce podpory.⁷² Obsahem tohoto dokumentu jsou především legislativní opatření, politické závazky a konkrétní praktické kroky k růstu MSP. Cílem bylo zlepšit podmínky MSP k přístupu na trhy EU i do třetích zemí, k finančním prostředkům a k inovacím.⁷³

3.2 Podpora podnikání v ČR

V ČR se mezi MSP řadí 1 019 595 podnikatelských subjektů, což činí podíl 99,84 %. Na HDP se podílejí přibližně 36,2 %. V rámci zahraničního obchodu se MSP

⁶⁹ CzechTrade. *Shrnutí návrhu koncepce MSP 2014-2020* [online]. 15. 3. 2012 [cit. 2012-03-29]. Dostupné z: <http://www.businessinfo.cz/cz/clanek/koncepce-a-politiky/shrnuti-navrhu-koncepce-msp-2014-plus/1000502/63523/>

⁷⁰ CzechTrade. *Koncepce podpory malých a středních podnikatelů na období 2014-2020* [online]. c 2012 [cit. 2012-03-29]. Dostupné také v PDF z http://www.businessinfo.cz/files/dokumenty/Navrh_koncepcni_casti_Koncepce_MSP_14.pdf

⁷¹ CzechTrade. *Shrnutí návrhu koncepce MSP 2014-2020* [online]. 15. 3. 2012 [cit. 2012-03-29]. Dostupné z: <http://www.businessinfo.cz/cz/clanek/koncepce-a-politiky/shrnuti-navrhu-koncepce-msp-2014-plus/1000502/63523/>

⁷² MANDYSOVÁ, I. *Podpora podnikání v České republice a v Evropské unii*. 1. vyd. Pardubice: Univerzita Pardubice, 2009, 173 s. ISBN 978-80-7395-220-4.

⁷³ VOJÍK, V. *Podnikání malých a středních podniků na jednotném trhu EU*. 1. vyd. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2009, 264 s. ISBN 978-80-7357-467-3.

podílejí na vývozu v celkové hodnotě 1 343 090 mil. Kč (51,3 %) a na dovozu přibližně 56 %. MSP zaměstnávají až 60,88 % pracovníků ČR s průměrnou měsíční mzdou 20 527 Kč.⁷⁴ Mnohem častěji potřebují v začátcích podpořit malé a střední podniky, které v současné době tvoří velmi významnou část české ekonomiky. Dosud se na mezinárodních trzích objevují v rámci exportu převážně velké podniky.⁷⁵

3.2.1 Programy na podporu podnikání

Rámcový program pro podporu technologických center a center strategických služeb byl aktivní od června 2007 do července 2008, kdy došlo k jeho zastavení, tudíž není možné v současné době přijímat nové žádosti o dotace. Cílem tohoto programu je podpora firem zabývajících se high-tech výrobky, které jsou konkurenceschopné i na světových trzích. Podpora směřuje také do oblasti centra sdílených služeb, centra pro vývoj softwaru, expertní a řešitelská střediska pro telekomunikační technologie aj.

V oblasti *podpory průmyslového VaV* je hlavním poskytovatelem dotací MPO. V posledních letech patřily mezi nejznámější programy TANDEM, IMPULS (2004–2010) a TRVALÁ PROSPERITA (2006–2011). Jediným aktivním programem je TIP (2009–2017), který podporuje výzkum a vývoj pro racionální průmyslovou výrobu budoucnosti. MPO podpořilo v roce 2010 celkem 517 projektů předložených MSP v celkové výši 1 645 mil. Kč.

Program podpory exportu poskytuje MPO především pro MSP jako pomoc při pronikání na zahraniční trhy, a to ve formě prezentace na veletrzích, které se konají v ČR i po celém světě. Tento druh prezentace je považován za nejúčinnější způsob představení českých výrobců.

Program DESIGN PRO EXPORT nabízí agentura CzechTrade. Součástí programu jsou služby podporující konkurenceschopnost firmy se zaměřením na MSP.

⁷⁴ CzechTrade. *Shrnutí návrhu koncepce MSP 2014-2020* [online]. 15. 3. 2012 [cit. 2012-03-29]. Dostupné z: <http://www.businessinfo.cz/cz/clanek/koncepce-a-politiky/shruti-navrhu-koncepce-msp-2014-plus/1000502/63523/>

⁷⁵ DOSTÁL, V.; KARÁSEK, T., a THIM, M. *Agenda pro českou zahraniční politiku 2011*. Praha: AMO, 2011, 208 s. ISBN 978-80-87092-14-9.

Programy podpory Ministerstva práce a sociálních věcí (dále jen MPSV) řeší zejména problematiku nezaměstnanosti a využívá k tomu opatření aktivní politiky zaměstnanosti, což ovlivňuje podporu podnikání jen nepřímo (rekvalifikace, veřejně prospěšné práce, chráněné pracovní dílny aj.).

Mezi *programy podpory Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy (dále jen MŠMT)* patří program *EUREKA*, který se zaměřuje na podporu mezinárodní spolupráce a vytváření podmínek pro zlepšení konkurenceschopnosti evropského průmyslu, dále program *EUROSTARS*, jenž podporuje výzkum a vývoj MSP, a v neposlední řadě program *GESHER* určený na podporu účasti českých podniků v aplikovaném výzkumu a experimentálním vývoji ve spolupráci se státem Izrael.

Národní program podpory cestovního ruchu je realizován MMR a podporuje domácí cestovní ruch v ČR. Zaměřuje se na tvorbu nových produktů domácího cestovního ruchu, jejich marketingovou podporu a podmínky pro realizaci těchto produktů.

Program rozvoje venkova ČR nabízený Ministerstvem zemědělství (dále jen MZ) se snaží přispět k rozvoji prostředí venkova na základě udržitelného rozvoje, zlepšit životní prostředí, zmírnit důsledky intenzivního zemědělského hospodaření.⁷⁶

3.2.2 Instituce podporující MSP

V rámci ČR jsou kompetence v oblasti podpory podnikání rozděleny mezi dvě hlavní instituce, kterými jsou MPO a regionální podpora ze strany MMR.⁷⁷

Dále patří mezi hlavní aktéry agentury CzechTrade, CzechInvest a CzechTourism, Hospodářská komora ČR, Českomoravská záruční a rozvojová banka aj. Každá ze jmenovaných institucí používá jiné nástroje na podporu podnikání.

⁷⁶ MPO. *Zpráva o vývoji malého a středního podnikání a jeho podpoře v roce 2010*. [online]. březen 2011 [cit. 2012-04-05]. Dostupné v PDF z: <http://www.mpo.cz/dokument90013.html>

⁷⁷ KRAUSE, D. a KUX, J. *Krátká zpráva o problematice malých a středních podniků v České republice*. Praha: Výzkumný ústav práce a sociálních věcí, 2004.

Již několik let je v plánu sloučení státních agentur CzechTrade a CzechInvest. Velmi přínosná by byla také koordinace aktivit agentury CzechTrade a obchodních radů působících v zahraničí, tak aby nedocházelo k duplikaci jejich aktivit. Ekonomická diplomacie hraje velmi významnou roli při uplatnění českých subjektů v zahraničí, i přesto se v posledních letech počty zahraničních zastoupení (ambasád, generálních konzulátů) spíše redukuje, a to z důvodu finančních úspor Ministerstva zahraničních věcí (dále jen MZV).

Vládní organizace

Českomoravská záruční a rozvojová banka (ČMZRB) je rozvojovou bankou ČR. Jejími největšími akcionáři jsou MPO a MMR (72 %), dále Komerční banka, Česká spořitelna atd. Hlavním úkolem je podpora MSP ve formě záruk a zvýhodněných úvěrů. V současné době jsou aktuální projekty START, ZÁRUKA a PROGRES.⁷⁸ U prvních dvou projektů pochází prostředky na financování z 15 % ze státního rozpočtu a zbylých 85 % z OPPI. U programu PROGRES se podíl financování liší od předchozích dvou. Podíl 40 % pochází z prostředků finančního trhu prostřednictvím ČMZRB a 60 % z veřejných zdrojů, což znamená ze státního rozpočtu a ze strukturálních fondů EU.⁷⁹

Regionální poradenská a informační centra (RPIC) nabízejí pro MSP poradenské služby, tvorbu podnikatelských plánů a realizačních projektů, zprostředkování bankovních úvěrů, poskytují informace o možných podpůrných programech a podporách za zvýhodněné ceny. V ČR jich v současné době působí celkem 35.⁸⁰

Agentura pro podporu podnikání a investic – CzechInvest byla zřízena MPO jako národní rozvojová agentura podporující restrukturalizaci průmyslu ČR. Hlavním posláním této instituce je podpora konkurenceschopnosti českých podnikatelů. V rámci její činnosti garantuje agentura program PORADENSTVÍ, jehož náplní jsou poradenské služby pro MSP za zvýhodněných podmínek. Služby jsou pak poskytovány pomocí RPIC a BIC.

⁷⁸ WAGNEROVÁ, E.; ŠEBESTOVÁ, J. *Podnikání v malé a střední firmě*. 1. vyd. Karviná: Slezská univerzita v Opavě, 2007, 215 s. ISBN 389-07-200.

⁷⁹ MPO. *Zpráva o vývoji malého a středního podnikání a jeho podpoře v roce 2010*. [online]. březen 2011 [cit. 2012-04-05]. Dostupné v PDF z: <http://www.mpo.cz/dokument90013.html>

⁸⁰ VEBER, J. a SRPOVÁ, J. *Podnikání malé a střední firmy*. 2., aktualizované a rozšířené vyd. Praha: Grada Publishing, 2008, 311 s. ISBN 978-80-247-2409-6.

Česká agentura na podporu podnikání – CzechTrade byla založena MPO za účelem zvýšení exportního podílu a konkurenceschopnosti českých firem v zahraničí, a to zejména v rámci programu ALIANCE, jenž je agenturou garantován. Konkrétně se jedná o podporu marketingových aktivit, posilování spolupráce MSP atd.⁸¹

Podnikatelská a inovační centra (BIC) se zaměřují především na poradenství v technické a technologické oblasti, dále na realizaci výsledků VaV. Velmi častá je spolupráce s vysokými školami, výzkumnými ústavy a velkými průmyslovými firmami. V ČR je situováno celkem pět takových center.⁸²

Národní vzdělávací fond (NVF) se řadí mezi neziskové organizace. Byl založen ministerstvem práce a sociálních věcí. Jeho činnost se týká zejména zaměstnanosti a sociálního rozvoje. K financování aktivit využívá státních i evropských zdrojů.

Centrum pro regionální rozvoj ČR (CRR) je příspěvkovou organizací MMR. Hlavním úkolem centra je podpora regionální politiky MMR a dále monitoring hospodářského a sociálního rozvoje v jednotlivých regionech. V neposlední řadě je také hostitelskou institucí EIC.⁸³

Informační portály (Euro Info Centra - EIC, portál www.businessinfo.cz) EIC jsou řízena Evropskou komisí a jsou členem evropských informačních a poradenských středisek. V EIC jsou dostupné informace o clech, daních, legislativě atd. Za přispění informační a konzultační služby fungují jako podpora rozvoje spolupráce MSP v zemích EU. V ČR je zasídleno při hostitelských organizacích sedm EIC.⁸⁴ Internetový portál www.businessinfo.cz je integrovaným systémem sloužícím jako podpora podnikání a exportu, jenž byl založen v roce 2001. Jeho největší předností je možnost nalezení

⁸¹ WAGNEROVÁ, E.; ŠEBESTOVÁ, J. *Podnikání v malé a střední firmě*. 1. vyd. Karviná: Slezská univerzita v Opavě, 2007, 215 s. ISBN 389-07-200.

⁸² VEBER, J.; SRPOVÁ J. *Podnikání malé a střední firmy*. 2., aktualizované a rozšířené vyd. Praha: Grada Publishing, 2008, 311 s. ISBN 978-80-247-2409-6.

⁸³ Ministerstvo pro místní rozvoj. *Centrum pro regionální rozvoj ČR*. [online]. [cit. 2012-04-02]. Dostupné z: <http://www.mmr.cz/Kontakty/Primo-a-neprimo-rizene-organizace/Centrum-pro-regionalni-rozvoj-CR>

⁸⁴ MANDYSOVÁ, I. *Podpora podnikání v České republice a v Evropské unii*. 1. vyd. Pardubice: Univerzita Pardubice, 2009, 172 s.. ISBN 978-80-7395-220-4.

ucelených informací jak o podpoře podnikání, tak i informací důležitých pro exportéry a investory.⁸⁵

Nevládní organizace

Hospodářská komora (HK) je instituce zaměřující se v rámci MSP na informační a poradenské služby, dále na informační služby i v oblasti technické a technologické, průmyslových práv, účasti na rozvojových programech. Radí v otázkách týkajících se zahraničního obchodu, jako jsou dovozní a vývozní licence, podpora vývozu, účast a prezentace na veletrzích, zprostředkování kontaktů na mezinárodní instituce a organizace, stejně jako na zahraniční hospodářské komory.⁸⁶

Agrární komora (AK) je nevládní institucí sloužící podnikatelům, kteří působí hlavně v oblasti zemědělství, potravinářství a lesnictví. Její funkce v podpoře podnikání je prakticky shodná s komorou hospodářskou. Na rozdíl od HK se věnuje i problematice ochrannářských tendencí na zemědělské produkty.

Svaz obchodu ČR patří mezi otevřené zájmové sdružení s dobrovolnou účastí svazů, asociací, retailingových a distribučních společností, spotřebních družstev, obchodních aliancí, MSP. Poskytuje služby z oblasti obchodu.

Svaz průmyslu a dopravy ČR je nezávislá organizace také s dobrovolnou účastí, která sdružuje zaměstnavatele a podnikatele ČR působící v oblasti průmyslu a dopravy. Svaz zastupuje zájmy svých členů před státními institucemi. Mimo jiné zde mohou zaměstnavatelé a podnikatelé využívat poradenských a vzdělávacích služeb, pomoc při získávání zahraničních kontaktů.⁸⁷

Asociace malých a středních podnikatelů a živnostníků ČR sdružuje MSP a živnostníky v rámci ČR. Tato organizace je založená na dobrovolné účasti. Její snahou je informovat

⁸⁵ VEBER, J.; SRPOVÁ, J. *Podnikání malé a střední firmy*. 2., aktualizované a rozšířené vyd. Praha: Grada Publishing, 2008, 311 s. ISBN 978-80-247-2409-6.

⁸⁶ RYDVALOVA, P. *Malé a střední podnikání*. 1.vyd. Liberec: Technická univerzita v Liberci, 2002, 118 s. ISBN 80-7083-561-3.

⁸⁷ VEBER, J.; SRPOVÁ, J. *Podnikání malé a střední firmy*. 2., aktualizované a rozšířené vyd. Praha: Grada Publishing, 2008, 311 s. ISBN 978-80-247-2409-6.

členy o možnostech, které nabízí EU, poskytuje také konzultace ke konkrétním projektům. V neposlední řadě také úzce spolupracuje s CEBRE.⁸⁸

Sdružení podnikatelů a živnostníků ČR spojuje zaměstnavatele a soukromé podnikatele, zejména MSP, které podporuje a pomáhá jim. Je také nápomocné v oblasti poradenství, poskytování informací, zprostředkovávání kontaktů se zahraničními partnery.⁸⁹

Centrum pro evropskou integraci (CEBRE) má za cíl prosazovat zájmy českých podnikatelů před institucemi EU. Podnikatelé zde mají možnost získat informace o připravovaných rozhodnutích a předpisech EU, podpůrných programech. Dále centrum poskytuje školení a také možnost odborné praxe. Služby CEBRE jsou placené, avšak je zde snaha, aby zůstaly přístupné i pro MSP.⁹⁰

Inovační podnikání

▫ *Asociace Inovačního podnikání ČR (AIP)* je občanským sdružením se zájmem o rozvoj inovačního podnikání v ČR, jehož cílem je vývoj a uvedení na trh nového produktu. Asociace se zaměřuje spíše na konečné uživatele, tzn. na inovační firmy, transferová pracoviště, vědecko-technické parky (dále jen VTP), pracoviště VaV. AIP se snaží o koordinaci činností spojených s inovačním prostředím a možnost vzájemné výměny zkušeností a poznatků.

▫ *Společnost vědecko-technických parků ČR* je sdružením PO a FO, které se snaží o tvorbu předpokladů pro vznik a provoz VTP, které mají pomáhat malým a inovačním firmám při jejich rozvoji, pečovat o jejich obsahové zaměření atd.⁹¹

Privátní organizace poskytují služby týkající se vedení účetnictví, daňového poradenství a konzultací v oblasti práva.⁹²

⁸⁸ MANDYSOVÁ, I. *Podpora podnikání v České republice a v Evropské unii*. 1. vyd. Pardubice: Univerzita Pardubice, 2009, 172 s.. ISBN 978-80-7395-220-4.

⁸⁹ VEBER, J.; SRPOVÁ, J. *Podnikání malé a střední firmy*. 2., aktualizované a rozšířené vyd. Praha: Grada Publishing, 2008, 311 s. ISBN 978-80-247-2409-6.

⁹⁰ MANDYSOVÁ, I. *Podpora podnikání v České republice a v Evropské unii*. 1. vyd. Pardubice: Univerzita Pardubice, 2009, 172 s.. ISBN 978-80-7395-220-4.

⁹¹ VEBER, J.; SRPOVÁ, J. *Podnikání malé a střední firmy*. 2., aktualizované a rozšířené vyd. Praha: Grada Publishing, 2008, 311 s. ISBN 978-80-247-2409-6.

3.2.3 Klasifikace územních jednotek dle EU v ČR

Podle principů EU, konkrétně Eurostatu, a její regionální politiky je v ČR klasifikováno šest územních jednotek NUTS–CZ, které byly vytvořeny za účelem vyrovnání rozdílů mezi regiony v hospodářské a sociální oblasti. Tyto jednotky slouží zvláště pro potřeby statistiky, posuzování a vhodnosti podpory regionu ze zdrojů EU.⁹³ Nejvyšší jednotkou je stát, tedy Česká republika, která je zařazena do kategorie NUTS 0 i NUTS I.⁹⁴

Obr. 6 – Regiony NUTS II v ČR

Zdroj: CzechTrade. *Regionální uspořádání a regiony soudružnosti ČR* [online]. 16. 10. 2009 [cit. 2012-03-28]. Dostupné z: <http://www.businessinfo.cz/cz/clanek/rozvoj-regionu/regionalni-usporadaniaregiony/1001179/9043>

Jelikož velikost českých krajů neodpovídá velikosti jednotek NUTS II v EU, jenž mají až dvakrát více obyvatel a čtyřikrát větší rozlohu, skládají se NUTS II z jedné až třech jednotek NUTS III. V ČR je rozhodujícím faktorem počet obyvatel, který by pro NUTS II měl být vyšší než 1 mil. obyvatel.⁹⁵

⁹² WAGNEROVÁ, E.; ŠEBESTOVÁ, J. *Podnikání v malé a střední firmě*. 1. vyd. Karviná: Slezská univerzita v Opavě, 2007. ISBN 389-07-200.

⁹³ CzechTrade. *Nomenklatura územních statistických jednotek NUTS* [online]. 16. 10. 2009 [cit. 2012-04-02]. Dostupné z: <http://www.businessinfo.cz/cz/clanek/rozvoj-regionu/nomenklatura-uzemnichstatisticckych/1001179/6584/>

⁹⁴ CzechTrade. *Regionální uspořádání a regiony soudružnosti v ČR* [online]. 16. 10. 2009 [cit. 2012-04-02]. Dostupné z: <http://www.businessinfo.cz/cz/clanek/rozvoj-regionu/regionalni-usporadani-a-regiony/100119/9043/>

⁹⁵ CzechTrade. *Nomenklatura územních statistických jednotek NUTS* [online]. 16. 10. 2009 [cit. 2012-04-02]. Dostupné z: <http://www.businessinfo.cz/cz/clanek/rozvoj-regionu/nomenklatura-uzemnich-statisticckych/1001179/6584/>

Tab. 4 – Klasifikace územních jednotek ČR dle EU

Označení území	Typ územní jednotky
NUTS 0	stát
NUTS I	území
NUTS II	oblast (regiony) – celkem 8
NUTS III	kraj – celkem 14
LAU I	okres – celkem 77
LAU II	obec – celkem 6 250

Zdroj: CzechTrade. *Regionální uspořádání a regiony soudružnosti v ČR* [online]. 16.10. 2009 [cit. 2012-04-02]. Dostupné z: <http://www.businessinfo.cz/cz/clanek/rozvoj-regionu/regionalni-usporadani-a-regiony/1001179/9043/>

Rozloha územní jednotky v rámci úrovně NUTS I činí 78 867 km² a počet obyvatel 10 344 000. Na úrovni NUTS II jsou oblasti v rozmezí 496 km² až 17 618 km² a počet obyvatel 1 133 000 až 1 649 000. Poslední úrovní jsou regiony, jenž mají rozlohu v rozpětí 496 km² až 11 015 km² s počtem obyvatel 306 000 až 1 250 000.⁹⁶

3.2.4 Podpora podnikání na regionální úrovni

Podnikání je možné podporovat i z nižší úrovně, kterou jsou v tomto případě regiony, dle evropského označení NUTS II. V České republice je jich celkem sedm: Střední Čechy (SČ), Severovýchod, Severozápad, Jihozápad, Moravskoslezsko, Střední Morava a Jihovýchod. Pro každý region ČR existuje regionální operační program (ROP) pro období 2007–2013, jehož cílem je urychlený rozvoj regionu, zvýšení konkurenceschopnosti a atraktivity regionu pro investory. Odpovědným orgánem za jednotlivé ROP jsou Regionální rady fondu soudružnosti.⁹⁷

Území regionu SČ se zcela shoduje s územím SK. Pro programové období 2007–2013 bylo z EU, konkrétně z fondu ERDF, pro ROP SČ vyčleněno celkem 559,08 mil. € a ČR přidala z veřejných zdrojů dalších 98,66 mil. €. O podporu z ROP mohou požádat „*kraje, obce, svazky obcí, organizace zřizované nebo zakládáné kraji a obcemi, provozovatelé drážní*

⁹⁶ Eurostat. *Regions in the European Union* [online]. c2011 [cit. 2012-04-02]. Dostupné také v PDF z: http://epp.eurostat.ec.europa.eu/cache/ITY_OFFPUB/KS-RA-11-011/EN/KS-RA-11-011-EN.PDF

⁹⁷ CzechTrade. *Regionální operační programy*. [online]. c2007 - 2011 [cit. 2012-04-06]. Dostupné z: <http://www.businessinfo.cz/cz/rubrika/rop/1001614/>

dopravy, profesní a zájmová sdružení, nestátní neziskové organizace, podnikatelé, veřejné výzkumné instituce a další.“⁹⁸

ROP SČ se dále člení do čtyř prioritních os (viz Tab. 6), kterými jsou doprava, cestovní ruch, integrovaný rozvoj území a technická pomoc. Více jak polovina financí EU je vyčleněna pro prioritní osu dopravy (52 %) a více jak jedna čtvrtina pro integrovaný rozvoj území.⁹⁹ Prioritní osy se pak dále dělí na dalších 11 oblastí podpory. Podrobný rozpis finančních prostředků pro jednotlivé oblasti podpory viz příloha D.

Tab. 5 – Oblasti podpory ROP SČ

Prioritní osa	oblast podpory	
č. 1 Doprava	1.1 Regionální dopravní struktura	Zvýšení kapacity a zkvalitnění dopravní infrastruktury – silnic II. a III. třídy a místních komunikací
	1.2 Udržitelné formy veřejné dopravy	vytvoření podmínek pro intenzivnější rozvoj veřejné dopravy prostřednictvím zvýšení komfortu pro zákazníky veřejné dopravy
č. 2 Cestovní ruch	2.1 Podnikatelská infrastruktura a služby cestovního ruchu	budování, rozšíření nebo modernizaci ubytovacích zařízení MSP
	2.2 Veřejná infrastruktura a služby cestovního ruchu	zlepšení podmínek v oblasti sportovně-rekreačního, kulturně-poznávacího turismu a vodácké turistiky
	2.3 Propagace a řízení turistických destinací Středočeského kraje	podpora širokého spektra marketingových aktivit
č. 3 Integrovaný rozvoj území	3.1 Rozvoj regionálních center	obnova a revitalizace upadajících městských částí
	3.2 Rozvoj měst	fyzická revitalizace částí měst a obnova a modernizace infrastruktury pro veřejné služby
	3.3 Rozvoj venkova	revitalizace částí obcí a měst a zvýšení dostupnosti a kvality veřejných služeb

⁹⁸ CzechTrade. *ROP Střední Čechy*. [online]. c2007 - 2011 [cit. 2012-04-06]. Dostupné z: <http://www.businessinfo.cz/cz/rubrika/rop-stredni-cechy/1001699/>

⁹⁹ CzechTrade. *ROP Střední Čechy*. [online]. c2007 - 2011 [cit. 2012-04-06]. Dostupné z: <http://www.businessinfo.cz/cz/rubrika/rop-stredni-cechy/1001699/>

č. 4 Technická pomoc	4.1 Řízení, kontrola, monitorování a hodnocení programu	posilování administrativní kapacity řídicího orgánu ve vazbě na všechny potřebné činnosti spojené s realizací programu
	4.2 Informovanost a publicita programu	
	4.3 Absorpční kapacita regionálních aktérů	

Zdroj: Regionální operační program Střední Čechy. *Přehled prioritních os a oblastí podpory*. [online]. c2008 [cit. 2012-04-06]. Dostupné z: <http://www.ropstrednicechy.cz/documents.php?mid=0cb647fc-8831-102b-a7b4-00e0814daf34>

Další velmi důležitou podporu v oblasti podnikání nabízejí vědecko-technické parky, kterých je ve Středočeském kraji umístěno hned několik, celkem osm. Podrobnější informace lze nalézt v kapitole pět. Jako poslední byl za podpory SK vybudován Podnikatelský inkubátor Nymburk.¹⁰⁰

3.2.5 Podmínky založení firmy v ČR

Ke vzniku obchodní společnosti a družstva dochází ve dvou etapách. První z nich je založení společnosti a druhá vznik společnosti jako PO, a tudíž i zápis do obchodního rejstříku.¹⁰¹

Tab. 6 – Podmínky pro založení firmy v ČR

Zkratka	Typ firmy	Požadavky
s. r. o.	společnost s ručením omezeným	<ul style="list-style-type: none"> - min. počet zakladatelů – jedna fyzická nebo právnická osoba, max. 50 společníků - min. výše základního kapitálu je 200 000 Kč - nejnižší možný vklad je 20 000 Kč - ručí za závazky společnosti společně a nerozdílně do výše nesplacených vkladů
a. s.	akciová společnost	<ul style="list-style-type: none"> - minimálně jedna fyzická nebo právnická osoba, max. společníků neomezeno - min. 2 000 000 Kč základní kapitál (s veřejnou nabídkou akcií 20 mil. Kč) - akcionář za závazky společnosti neručí

¹⁰⁰ Středočeský kraj. *Výzkum, vývoj, inovace*. [online]. c2008 [cit. 2012-04-01]. Dostupné z: <http://www.kr-stredocesky.cz/portal/odbory/regionalni-rozvoj/klastry-veda-vyzkum/>

¹⁰¹ CzechTrade. *Obchodní společnosti – založení a vznik*. [online]. 26. 1. 2012 [cit. 2012-04-01]. Dostupné z: <http://www.businessinfo.cz/cz/clanek/orientace-v-pravnich-ukonech/obchodni-spolecnosti-zalozeni-vznik-opu/1000818/46132/>

v. o. s.	veřejná obchodní společnost	<ul style="list-style-type: none"> - minimálně dvě fyzické nebo právnické osoby nebo kombinace, max. společníků neomezeno - základní kapitál není tvořen - společník za závazky společnosti ručí neomezeně
k. s.	komanditní společnost	<ul style="list-style-type: none"> - min. dva zakladatelé, max. neomezeno - min. výše základního kapitálu 5 000 Kč - komplementář ručí neomezeně a komandista ručí do výše nesplaceného vkladu
	družstvo	<ul style="list-style-type: none"> - min. počet zakladatelů – pět fyzických nebo dvě právnické osoby, max. společníků neomezeno - min. výše základního kapitálu je 50 000 Kč - společníci za závazky společnosti neručí

Zdroj: CzechTrade. *Obchodní společnosti – založení a vznik*. [online]. 26. 1. 2012 [cit. 2012-04-01]. Dostupné z: <http://www.businessinfo.cz/cz/clanek/orientace-v-pravnich-ukonech-obchodni-spolecnosti-zalozeni-vznik-opu/1000818/46132/>

3.2.6 Podpora podnikání v zahraničí

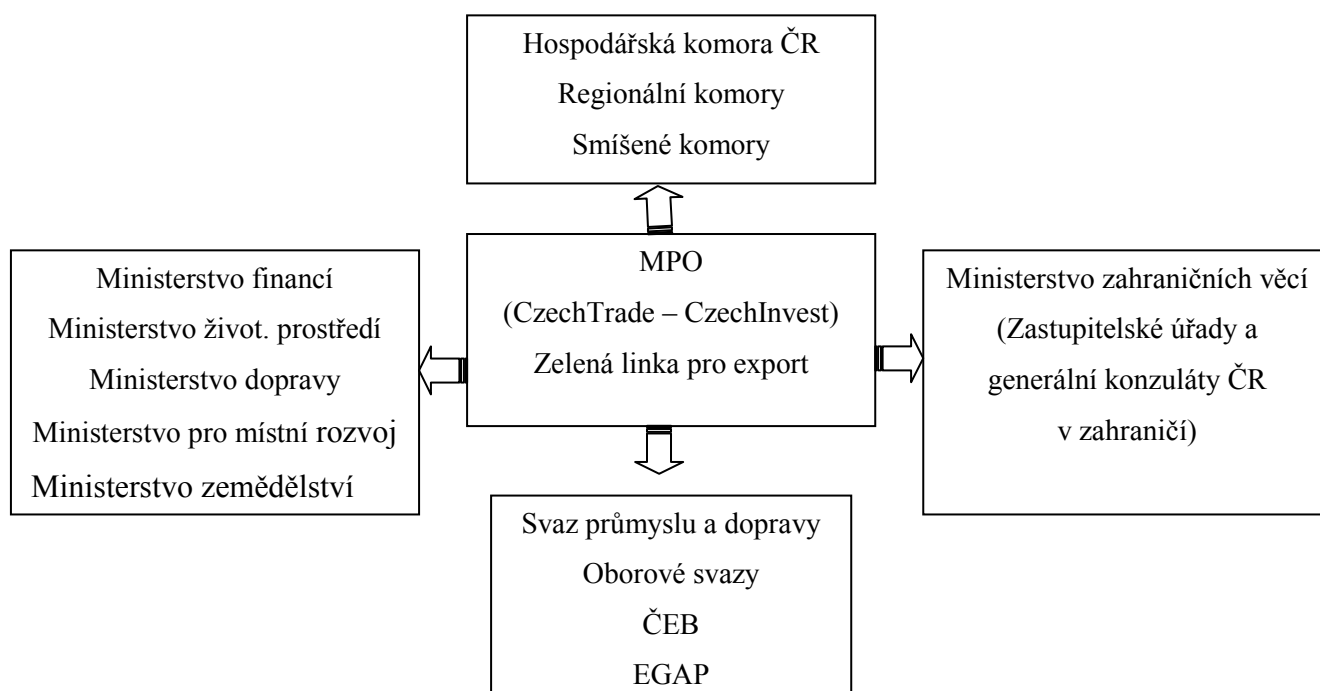
Česká ekonomika patří mezi ty s největší mírou otevřenosti. S postupem času, kdy docházelo ke stírání jednotlivých ekonomických, celních a politických bariér, se stal pro ČR vývoz velmi důležitý a je zároveň měřítkem konkurenceschopnosti země na světovém trhu. Mezi důležitá východiska podpory exportu, patří přispívání k růstu konkurenceschopnosti domácích firem a prosazování obchodně-ekonomických zájmů země.

K aktivitám, které mají přispívat k podpoře exportu se řadí poskytování informačních a poradenských služeb, realizace obchodních misí do vybraných zemí, pomoc při kontaktování zahraničních institucí, podpora nových příležitostí pro inovační podnikání, organizace seminářů, poradenství v oblasti účasti na veletrzích a výstavách, poskytování finančních služeb, investiční poradenství, obecný marketing země atd.

Pro období 2003–2006 byla vyvinuta *Koncepce proexportní politiky* a pro následující období 2006–2010 *Proexportní strategie ČR*. Pro ČR byla dne 14. března 2012 schválena vládou ČR *Exportní strategie ČR pro období 2012-2020*. Její hlavní odlišností od předchozích strategií je širší přístup k proexportním činnostem. Hlavním cílem je zařadit ČR do roku 2020 mezi 20 nejvíce konkurenceschopných zemí světa. Strategie je členěna do tří pilířů: zpravodajství pro export, rozvoj exportu, rozvoj obchodních příležitostí, které

jsou dále členěny do jednotlivých oblastí. ČR se bude snažit s pomocí této strategie dosáhnout zvýšení počtu exportérů a objemů exportu, diverzifikace vývozu do zemí mimo EU, posunu českých exportérů do oblastí působení s vyšší přidanou hodnotou, maximálního využití pozitivních synergií jednotlivých činností státu pro export a import.¹⁰²

Podporu exportu má ve své kompetenci několik institucí, jenž některé byly již zmíněny v kapitole o podpoře podnikání v ČR. Spadá sem například CzechTrade, Exportní garanční a pojišťovací společnost, a. s. (EGAP), Česká exportní banka, a. s. (ČEB), obchodně-ekonomické úseky českých zastupitelských úřadů v zahraničí, Česká centra, Hospodářská komora ČR, Svaz průmyslu a dopravy ČR aj.¹⁰³

Obr. 7 - Nejdůležitější orgány a instituce na podporu exportu v ČR

Zdroj: CzechTrade. *Export v kostce*. [online]. 1. pololetí 2012 [cit. 2012-04-06]. Dostupné také v PDF z: <http://www.businessinfo.cz/files/zahranicni-obchod/exportvkostce.pdf>

¹⁰² MPO. *Exportní strategie České republiky pro období 2012 – 2020*. [online]. 14. 3. 2012 [cit. 2012-04-06]. Dostupné také v PDF z: http://www.businessinfo.cz/files/dokumenty/mpo_exportni_strategie_2012_2020.pdf

¹⁰³ PETŘÍČEK, V. *Česká podpora podnikání v evropském kontextu*. 1. vyd. Praha: Corona Communications s.r.o., 2007, 179 s. ISBN 978-80-903954-2-8.

Zelená linka pro export (ZLPE) vznikla v rámci exportní strategie 2006–2010. Hlavním posláním ZLPE je fungovat jako první kontaktní místo pro podnikatelské subjekty. Dále poskytují ucelené informace o exportu, ale i o importu. Podobnou funkci má i internetový portál *www.Businessinfo.cz*, kde mohou exportéři najít všechny potřebné informace o cílových zemích. Agentura *CzechTrade* má své pobočky ve 30 zemích světa, kde nabízí své informační, konzultační a poradenské služby, zpracování analýz a statistik. *Hospodářská komora ČR* vystavuje mezinárodní dokumenty (ATA-karnety, certifikáty o původu zboží aj), dále poskytuje informace o podpoře exportu, v rámci svých zahraničních poboček realizuje podnikatelské mise. *Mezinárodní obchodní komora v ČR (ICC ČR)* je velmi důležitou institucí, jejíž služby jsou zásadní pro realizaci zahraničního obchodu. *SOLVIT* je síť spolupracujících center zabývajících se případy špatné aplikace evropského práva správními orgány jednotlivých členských států EU. Jejich služby jsou bezplatné a dosahují až 90% úspěšnosti. *Svaz průmyslu a dopravy ČR* je nápomocný při hledání nových kontaktů a příležitostí v zahraničí, pořádá různé semináře, ale také podnikatelské mise pro exportéry z ČR. *Enterprise Europe Network* je síť poboček rozmístěných po celé Evropě, kde mohou podnikatelé získat informace o legislativě v jednotlivých zemích, o podmínkách založení podniku, také poskytuje poradenství v oblasti vnitřního trhu EU. *Agentura CzechInvest* je zaměřená hlavně na podporu MSP, podnikatelské infrastruktury získávání investic z oblasti strategických služeb a výroby, díky kterým se snaží podporovat konkurenceschopnost české ekonomiky. *Zastupitelské úřady a generální konzuláty* má ČR situovány ve více než 80 zemích. Jejich úkolem je informovat o ekonomických vztazích s hostitelskou zemí, poskytování kontaktů na potenciální obchodní partnery a informací o nich, podpora při jednání se zahraničními institucemi aj.

V oblasti financování a pojištění stojí v popředí dvě hlavní instituce, a to *Česká exportní banka (ČEB)* a *Exportní garanční a pojišťovací společnost (EGAP)*. ČEB je jedním z nástrojů financování exportu, které je dlouhodobé a za výhodné úrokové sazby. EGAP se specializuje na pojišťování rizika spojeného s exportem, jako jsou nesplacené vývozní

úvěry. Pojištění poskytuje jak bankám, které financují vývoz, tak i přímo exportérům. Pro MSP má EGAP speciální formu pojištění předexportních úvěrů a bankovních záruk.¹⁰⁴

Zhodnocení podpory podnikání ze strany EU a ČR

V rámci zhodnocení formy poskytování podpory podnikání ze strany EU, a ze strany ČR lze konstatovat, že každá ze stran má svoje pozitiva i negativa. Výhoda evropské politiky je především v tom, že je napojena na programové dokumenty NSRR a Národní rozvojový plán a je tedy zcela transparentní, což v ČR chybí, čímž efekt poskytovaných podpor není podrobně sledován. Nejsou tedy ani stanoveny konkrétní cíle, na jejichž základě by bylo možné zhodnotit výsledky.

Pro české podnikatelské subjekty se zdají naopak složité podpůrné programy EU a to z hlediska formální stránky (fáze žádosti, realizace, monitorování). Naopak v ČR je k podpůrným programům přístup snadný, a jelikož neexistuje systém monitoringu, objevuje se zde i jistá míra „volnosti a tolerance“. Pro ČR je také typická roztržitost programů, a proto dochází k vyšším administrativním nákladům při zavádění velkého počtu programů, což může být pro mnoho lidí nepřehledné. Jedním z dalších rozdílů je zaměření programů podpory. Zatímco v ČR jsou programy zaměřeny resortně, v EU jsou orientovány na nerozvinuté regiony a jejich harmonický vývoj.

Mezi klady evropské podpory podnikání je možno zařadit jednotný systém podpory, transparentnost, respektování jednotných principů, propojenost a přímost operačních programů, zatímco mezi negativa se určitě řadí vysoké náklady na politiku podpory podnikání, formální složitost a vysoké nároky na žadatele. V ČR se v pozitivěch politiky na podporu podnikání objevuje silná podpora MSP, snadné čerpání podpory, operativnost, prostor pro improvizaci. Na druhé straně mezi negativa řadíme především nulovou provázanost odvětvové ekonomiky, neexistenci návaznosti na programové dokumenty, nepřehlednost, možnost zneužití, neměřitelnost efektivnosti systému podpor.¹⁰⁵

¹⁰⁴ CzechTrade. *Export v kostce*. [online]. 1. pololetí 2012 [cit. 2012-04-06]. Dostupné také v PDF z: <http://www.businessinfo.cz/files/zahranicni-obchod/exportvkostce.pdf>

¹⁰⁵ MANDYSOVÁ, I. *Podpora podnikání v České republice a v Evropské unii*. 1. vyd. Pardubice: Univerzita Pardubice, 2009, 172 s.. ISBN 978-80-7395-220-4.

3.3 Podpora podnikání v SRN

SRN patří mimo jiné i v oblasti podpory podnikání a ochrany drobných podniků ke špičce. Všechny finance investované tímto způsobem se vrátí zpět ve formě zvýšené výkonnosti ekonomiky, její stability a také díky zvyšování zisků plynou do státního rozpočtu příjmy z daní, které na rozdíl od ČR platí podnikatelé v místě svého působení, a kterými pak disponuje sama obec.¹⁰⁶

3.3.1 Programy na podporu podnikání

Spolková republika Německo

Marketingový program podpory je v kompetenci Spolkového ministerstva hospodářství a technologie (BMWi). Jeho záměrem je podpora MSP z nově vzniklých spolkových zemí a Berlína při jejich zahraničních aktivitách k získání nových trhů. *Vzdělávací program pro manažery*, stejně jako předchozí v působnosti BMWi, je nástrojem podpory zahraniční politiky. Tento program poskytuje vzdělání pro vedoucí pracovníky firem i ze zahraničí. *Veletržní program pro mladé inovativní podnikatele* je příležitostí pro inovační firmy prezentovat se na mezinárodních veletrzích v Německu za výhodných podmínek.¹⁰⁷

Porýní-Falc

Regionální obchodní propagační program podporuje investiční projekty ruční výroby a služeb společnosti, spravuje obchodní program podpory v rámci „Společného úsilí o zlepšení regionální hospodářské struktury“, jakož i regiony, na něž se vztahuje státní dotační program. *Dotace pro středně velké firmy*, *Podpora pro technologické firmy*, *Garanční program*, *marketingový program* – všechny tyto programy jsou financovány Investiční a strukturální bankou PF (ISB) a jsou určené především středně velkým podnikům.¹⁰⁸

¹⁰⁶ VOJÍK, V. *Podnikání malých a středních podniků na jednotném trhu EU*. 1. vyd. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2009, 264 s. ISBN 978-80-7357-467-3.

¹⁰⁷ Bundesministerium für Wirtschaft und Technologie. *Instrumente der Ausseiwirtschaftsförderung* [online]. [cit. 2012-04-07]. Dostupné z: <http://www.bmwi.de/BMWi/Navigation/Aussenwirtschaft/Aussenwirtschaftsfoerderung/aussenwirtschaftsfoerderunginstrumente.html>

¹⁰⁸ Ministry for economics, transport, agriculture and viniculture. *Investment guide*. Mainz: ISB, 2009

3.3.2 Instituce podporující MSP

SRN podporuje podnikatelské subjekty jak na národní, tak i regionální úrovni. Nejdůležitější roli hrají v této oblasti ministerstva, a to spolková ministerstva i ministerstva v jednotlivých regionech.

Spolková úroveň

Spolkové ministerstvo hospodářství a technologie je hlavním orgánem na národní úrovni pro koordinaci hospodářské politiky. *Germany Trade and Invest* působí taktéž na spolkové úrovni. Náplní její práce je zprostředkovávat kontakty s potenciálními zahraničními partnery, institucemi, úřady, bankami. Jejich služby mohou zájemci využívat bezplatně. Mnoho informací je také k dispozici na webových stránkách GTAI. *Kreditanstalt für Wiederaufbau* je bankovní skupina ve většinovém vlastnictví SRN (80 %). V rámci své činnosti poskytuje dlouhodobé úvěry za výhodné úroky, čímž podporuje především MSP.

Regionální úroveň

Ministerstvo hospodářství, klimatu, energetiky a územního plánování je jedním z osmi ministerstev, která jsou v každé spolkové zemi, a je hlavním orgánem na podporu podnikání v rámci spolkové země. *Wirtschaftsförderungsgesellschaft* v překladu *Agentura na podporu hospodářství* je umístěna ve všech 16 spolkových zemích a je ve spoluvlastnictví spolkové země společně s obchodními a hospodářskými komorami. Jejich úkolem je propagovat svůj region, poskytovat zájemcům přístup k podpůrným programům německých i zahraničních podniků. Na tyto agentury navazuje síť právně samostatných *technologických, zakladatelských a inovačních center*, která mají za cíl pomáhat začínajícím podnikatelům. *Hospodářské komory* poskytují odborné poradenství v problematice zakládání podniků, posouzení podnikatelského záměru a jeho financování.¹⁰⁹ *Investiční a strukturální banka Porýní-Falc (ISB) GmbH* nabízí širokou nabídku podpory podnikání a investic, a to ve formě grantů, půjček, záruk a investic.¹¹⁰

¹⁰⁹ CzechTrade. *Německo: investiční klima*. [online]. [cit. 2012-04-07]. Dostupné z: <http://www.businessinfo.cz/cz/sti/nemecko-investicni-klima/9/1000636/>

¹¹⁰ Ministerium für Wirtschaft, Klimaschutz, Energie und Landesplanung. *Förderung von Unternehmen*. [online]. [cit. 2012-04-07]. Dostupné z: <http://www.mwkel.rlp.de/Wirtschaft/Existenzgruendung/Finanzielle-Foerderungen/broker.jsp?uMen=3f670cc5-f2a1-e801-33e2-dce3742f2293>

3.3.3 Klasifikace územních jednotek dle EU

Jak již bylo zmíněno v kapitole Podpora podnikání v ČR, stát je podle EU rozdělen na územní jednotky NUTS. Úroveň NUTS IV byla v roce 2008 převedena do soustavy LAU, což je v překladu místní správní jednotka. Soustava LAU není definována ve všech státech EU. Používá ji například Bulharsko, ČR, Dánsko, SRN, Estonsko, Irsko, Řecko, Francie, Kypr, Velká Británie, Slovensko, Finsko, Polsko, Maďarsko, Malta, Slovinsko, Portugalsko, Litva, Lucembursko.

Tab. 7 – Klasifikace územních jednotek SRN dle EU

Označení území	Typ územní jednotky
NUTS 0	stát
NUTS I	Länder (spolkové země) – celkem 16
NUTS II	Regierungsbezirke (vládní obvod) – celkem 38
NUTS III	Kreise (kraj) – celkem 412
LAU I	Verwaltungsgemeinschaften (správní celek) – celkem 1344
LAU II	Gemeinden (obec) – celkem 11 295

Zdroj: Eurostat. *Regions in the European Union* [online]. c2011 [cit. 2012-04-02]. Dostupné také v PDF z: http://epp.eurostat.ec.europa.eu/cache/ITY_OFFPUB/KS-RA-11-011/EN/KS-RA-11-011-EN.PDF

Velikost územní jednotky na úrovni NUTS I se pohybuje v rozmezí 404 km² až 70 552 km² s počtem obyvatel 664 000 až 18 013 000. Rozloha územních celků na úrovni NUTS II se nachází v rozpětí 404 km² až 29 480 km² s počtem obyvatel 516 000 až 5 213 000. V rámci poslední úrovně definované systémem NUTS se rozloha území pohybuje od 36 km² do 3 058 km² a počet obyvatel od 35 000 do 3 410 000.¹¹¹

¹¹¹ Eurostat. *Regions in the European Union* [online]. c2011 [cit. 2012-04-02]. Dostupné také v PDF z: http://epp.eurostat.ec.europa.eu/cache/ITY_OFFPUB/KS-RA-11-011/EN/KS-RA-11-011-EN.PDF

Obr. 8 – Regiony NUTS II v SRN

Zdroj: Eurostat. *Regions in the European Union* [online]. c2011 [cit. 2012-04-02]. Dostupné také v PDF z: http://epp.eurostat.ec.europa.eu/cache/ITY_OFFPUB/KS-RA-11-011/EN/KS-RA-11-011-EN.PDF

3.3.4 Podpora podnikání na regionální úrovni

Regionální úroveň odpovídá v SRN spolkovým zemím, což je dle kategorizace EU úroveň NUTS I. V SRN je celkem 16 spolkových zemí. Každý region má pro programové období 2007–2013 vlastní operační program.

Operační program pro spolkovou zemi Porýní-Falc spadá do působnosti cíle „Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost“. Finanční prostředky vyčleněné pro PF na toto období činí 545 mil. €. Obecným cílem programu je zlepšení životních a pracovních podmínek v regionu a dále posílení konkurenceschopnosti, udržitelného růstu zejména v příhraničních a strukturálně slabých oblastech. Velmi důležitou součástí programu je vytvoření a zachování 5 000 pracovních míst, podpora podnikání a inovací. Mezi konkrétní cíle Regionálního operačního programu PF (ROP PF) patří vyrovnaní životních a pracovních podmínek v celém regionu, zvyšování konkurenceschopnosti, podpora udržitelného růstu a zaměstnanosti.

Tab. 8 – Oblasti podpory ROP PF

Prioritní osa	oblast podpory	
č. 1	Pomoc společnostem s tvorbou nových a lepších pracovních míst	stabilizace pracovních příležitostí, jistota zaměstnání v podmínkách globalizace, podpora inovací pro technologicky orientované podniky
č. 2	Podpora vědy a inovací pro větší hospodářský růst	tvorba a konsolidace v oblasti technologií a inovací formou podpory sítí a klastrů, inovací v oblasti cestovního ruchu, podpora výzkumných center a transferu technologií, služby pro MSP
č. 3	Podpora místního a regionálního rozvoje – zvýšení atraktivity regionu pro investory	revitalizace a konverze oblastí s hospodářským, ekologickým a sociálním významem
č. 4	Technická pomoc	finanční pomoc se vztahuje na správu, monitorování, hodnocení a kontrolu

Zdroj: Europäische Kommission. *Entwicklungsprogramme* [online]. [cit. 2012-04-02]. Dostupné z: http://ec.europa.eu/regional_policy/country/prordn/details_new.cfm?gv_PAY=DE&gv_reg=ALL&gv_PGM=1094&LAN=4&gv_PER=2&gv_defL=4

Největší část finančních prostředků je investována do podpory vědy a inovací pro větší hospodářský růst (přes 40 %) a další prioritou je pak pomoc společnostem s tvorbou nových a lepších pracovních míst (37 %) a následně podpora místního a regionálního rozvoje (21 %).¹¹²

Začínající podnikatelé mají možnost získat podporu i ze strany vědecko-technických parků, kterých je na území PF celkem pět: BIC Kaiserlautern, Technologické centrum Koblenz, Technologické centrum Ludwigshafen, Technologické centrum Mohuč a Technologické centrum Trevír.¹¹³

3.3.5 Podmínky založení firmy v SRN

V SRN existuje několik forem společností, z nichž nejobvyklejší je GmbH a AG. Velmi náročná je však administrativa spojená se založením společnosti.

¹¹² Europäische Kommission. *Entwicklungsprogramme* [online]. [cit. 2012-04-02]. Dostupné z: http://ec.europa.eu/regional_policy/country/prordn/details_new.cfm?gv_PAY=DE&gv_reg=ALL&gv_PGM=1094&LAN=4&gv_PER=2&gv_defL=4

¹¹³ Ministerium für Wirtschaft, Klimaschutz, Energie und Landesplanung. *Technologiezentren* [online]. [cit. 2012-04-07]. Dostupné z: <http://www.mwkel.rlp.de/Wirtschaft/Innovation/Technologie-Gruenderzentren/>

Tab.9 - Podmínky pro založení firmy v SRN

Zkratka	Typ firmy	Český překlad	Požadavky
AG	Aktiengesellschaft	akciová společnost	<ul style="list-style-type: none"> - min. jeden zakladatel - min. 50 000 € základní kapitál - poplatek cca 1 500 € (včetně služeb notáře, poplatku za zveřejnění, registraci i soudního poplatku)
GmbH	Gesellschaft mit beschränkter Haftung	společnost s ručením omezeným	<ul style="list-style-type: none"> - minimálně jedna osoba, která ručí do výše vloženého kapitálu - min. 25 000 € základní kapitál (½ může být věcné povahy) - min. vklad společníka je 100 € - poplatek cca 900 € (včetně služeb notáře, poplatku za zveřejnění, registraci i soudního poplatku)
Mini GmbH	Mini Gesellschaft mit beschränkter Haftung		<ul style="list-style-type: none"> - minimálně jedna osoba - min. vklad 1 € - každý rok musí být vyčleněna ¼ ročního zisku na zvýšení základního kapitálu, až do hodnoty 25 000 €
	Kleinunternehmer	Malý živnostenský podnik	<ul style="list-style-type: none"> - obrat podniku v roce založení do 17 500 € a v následujících letech max. 50 000 € ročně - není požadován min. kapitál - ručení je neomezené - nezapisuje se do obchodního rejstříku
	Einzelunternehmen	Osoba samostatně výdělečně činná	<ul style="list-style-type: none"> - není požadován min. kapitál - neomezené ručení - zapisuje se do obchodního rejstříku - registrační poplatek 50 € + soudní poplatek
GbR	Gesellschaft bürgerlichen Rechts		<ul style="list-style-type: none"> - min. dva společníci - není požadován min. kapitál - neomezené ručení - nezapisuje se do obchodního rejstříku - používají hlavně malé podniky a joint ventures
OHG	Offene Handelsgesellschaft	veřejná obchodní společnost	<ul style="list-style-type: none"> - obdoba české veřejné obchodní společnosti - registrační poplatek 200 € + soudní poplatek
KG	Komanditgesellschaft	komanditní	<ul style="list-style-type: none"> - obdoba české komanditní

		společnost	společnosti - registrační poplatek 200 € + soudní poplatek
GmbH Co. KG	Gesellschaft mit beschränkter Haftung und Complementär Kommanditgesellschaft		- není požadován min. kapitál - ručení je omezené - zapisuje se do obchodního rejstříku - spojení s.r.o. s komanditní společností

Zdroj: ICL Directory. *Company formation & Tax rates* [online]. c 2007/2008 [cit. 2012-04-01]. Dostupné z: http://www.icl-directory.com/company_formation_tax_rates_detail.php?country=Germany&id=84

Problematika daní je v SRN velmi komplikovaná. Zatížení německých subjektů je v porovnání s ostatními státy OECD mírně nadprůměrné (viz Tab. 10). Daně jsou vybírány v rámci tří úrovní, a to státem, spolkovou zemí a obcí, objevuje se i čtvrtá úroveň, a to je EU.¹¹⁴

Tab. 10 – Podmínky zdanění u fyzických osob

příjem	daňová sazba
do 8 004 €	0 %
od 8 005 €	14 %
při každém zvýšení o 1 000 €	zvýšení sazby daně o 1,88 %
až do příjmu 13 469 €	24 %
od 13 470 €	24 %
při každém zvýšení o 1 000 €	zvýšení sazby daně o 0,46 %
až do příjmu 52 881 €	
od 52 882 € do 250 730 €	42 %
od 250 731 €	45 %

Zdroj: CzechTrade. *Podnikání a daně Německo*. [online]. 11.4. 2011 [cit. 2012-03-31]. Dostupné z: <http://www.businessinfo.cz/cz/clanek/nemecko/podnikani-a-dane-nemecko/1000636/60264/>

Daň z příjmu právnických osob činí v současné době 29,8 %. Tato sazba daně v sobě zahrnuje centrální sazbu, místní sazbu daně a dále pak příspěvek solidarity.¹¹⁵

3.3.6 Podpora podnikání v zahraničí

¹¹⁴ CzechTrade. *Podnikání a daně Německo*. [online]. 11. 4. 2011 [cit. 2012-03-31]. Dostupné z: <http://www.businessinfo.cz/cz/clanek/nemecko/podnikani-a-dane-nemecko/1000636/60264/>

¹¹⁵ CzechTrade. *Podnikání a daně Německo*. [online]. 11. 4. 2011 [cit. 2012-03-31]. Dostupné z: <http://www.businessinfo.cz/cz/clanek/nemecko/podnikani-a-dane-nemecko/1000636/60264/>

V oblasti exportu zboží se SRN řadí mezi světovou špičku. Německý úspěch je založen především na kvalitě exportujících podniků, ale taktéž na hospodářské politice státu. Německá ekonomika má podporu exportu postavenou na třech institucionálních pilířích.

- I. Diplomatická zastoupení v zahraničí
- II. Hospodářské komory v zahraničí
- III. Agentura German Trade and Invest

Diplomatická zastoupení v zahraničí jsou státní instituce, které jsou v kompetenci MZV. Celkem má SRN ve světě rozmístěno 231 zahraničních zastoupení (velvyslanectví, konzuláty). Pokud v zemi nefunguje německá hospodářská komora, tak její činnost přebírá právě zastupitelský úřad. Hlavní náplň činnosti úřadů tvoří zprostředkování kontaktů a setkání, pomoc podnikatelům ze SRN při jednání s místními firmami a institucemi, poskytuje poradenství v hospodářsko-politických otázkách, informují o vypsání soutěží a zakázkách. V neposlední řadě je jejich úkolem prezentovat SRN jako vhodné místo pro investice.

Hospodářské komory v zahraničí (AHK) jsou spolufinancovány státem a hospodářskými svazy. HK po celém světě zastřešuje Německý sněm obchodních a průmyslových komor. Německé podniky mají možnost se v zahraničí obracet na již zmíněné zastupitelské úřady, dále na zahraniční obchodní komory, ale i na celou řadu hospodářských delegátů a reprezentantů.¹¹⁶ Celkem existuje 120 těchto institucí v 80 zemích světa, kde má SRN zájem obchodovat. Mezi hlavní funkce AHK patří zastupování německého obchodu a průmyslu a nabízení služeb německým podnikatelům, mezi které patří poskytování informací, zprostředkování obchodních kontaktů, odborné a další vzdělávání, prezentace na veletrzích a výstavách, pořádání seminářů, konferencí, aj. AHK je zároveň nejdůležitějším partnerem Spolkového ministerstva hospodářství a technologie v zahraničí ve smyslu prezentace německého obchodu v zahraničí. AHK má celkem 50 000 členů z celého světa.¹¹⁷

¹¹⁶ CzechTrade. *Exportní velmoc Německo: podpora vývozců prostřednictvím státu a hospodářských institucí*. [online]. 3. 4. 2007 [cit. 2012-04-07]. Dostupné z: <http://www.businessinfo.cz/cz/clanek/nemecko/exportni-velmoc-nemecko/1000636/43892/>

¹¹⁷ German Chamber of Commerce. *AHK in figures*. [online]. [cit. 2012-04-07]. Dostupné z: <http://ahk.de/en/about-ahk/ahk-in-figures/>

Agentura German Trade and Invest (GTAI) vznikla v roce 2009. Dříve nesla instituce název Spolková agentura pro zahraniční hospodářství. Jejím hlavním úkolem je poskytovat reporty o průmyslu, informace o daních a legislativě, celní a tarifní podmínky, informace o mezinárodních nabídkách, soutěžích, obchodních kontaktech a další praktické obchodní informace. Podnikatelé se mohou obracet a spolupracovat s 60 odborníky rozmístěnými v celém světě. GTAI také úzce spolupracuje s výše zmíněnou AHK, dále s Ekonomickou rozvojovou agenturou SRN.¹¹⁸

V SRN existují samozřejmě i další instituce, které podporují německé exportéry. Patří mezi ně i německá centra pro obchod a průmysl, která poskytují poradenské služby pro vstup na místní trh. Dále například *AUMA*, zastupuje všeobecné zájmy veletržního hospodářství před vládou a parlamentem. Dále se zabývá koordinací veletrhů, poskytuje informace pro vystavovatele i návštěvníky o nabídkách a termínech, zajišťuje veletržní marketing.¹¹⁹ V oblasti výzkumu a technologií je k dispozici *Sít' technologických kooperací*. V oblasti finanční podpory vývozu fungují v SRN dvě klíčové instituce. První z nich je *PriceWaterhouseCoopers AG*, která poskytuje exportérům investiční záruky. Druhou institucí je *Euler Hermes Kreditversicherung AG*, jenž nabízí exportní garance. Na internetu existují dva portály, kde mohou podnikatelé najít také mnoho potřebných informací. *Portál IXPOs* je centrálním místem, kde lze najít nabídky a informace více jak 70 institucí podporujících zahraniční obchod. Celý portál zastřešuje GTAI. Portál e-Trade center je místem, kde mají podnikatelské subjekty možnost nalézt hospodářské kontakty. Na těchto webových stránkách mají německé i zahraniční firmy možnost nabízet i hledat zboží a služby.¹²⁰

4 Kulturní odlišnosti v obchodním jednání

4.1 Specifika obchodního jednání v EU

¹¹⁸ German Trade & Invest. *Agency profile*. [online]. [cit. 2012-04-07]. Dostupné z: http://www.gtai.de/GTAI/Navigation/EN/_Meta/About-us/agency-profile.html

¹¹⁹ Aussenwirtschaftsportal. *Ausstellungs- und Messe-Ausschuss der Deutschen Wirtschaft e.V. (AUMA)* [online]. c2012 [cit. 2012-04-07]. Dostupné z: <http://www.ixpos.de/IXPOS/Navigation/DE/Ihr-geschaeft-im-ausland/Start-ins-Ausland/Unterstuetzung-und-beratung/in-deutschland,did=314314.html>

¹²⁰ CzechTrade. *Exportní velmoc Německo: podpora vývozců prostřednictvím státu a hospodářských institucí*. [online]. 3. 4. 2007 [cit. 2012-04-07]. Dostupné z: <http://www.businessinfo.cz/cz/clanek/nemecko/exportni-velmoc-nemecko/1000636/43892/>

V rámci EU dochází v mnoha oblastech ke snaze o harmonizaci. V oblasti kultury však o unifikaci nelze hovořit. V jednotlivých zemích přetrvávají rozdíly jak v chování spotřebitelů na trhu, tak i v obchodním jednání se zahraničními partnery. Znalost kulturních odlišností jednotlivých států může hrát velmi důležitou roli při uzavírání obchodů v zahraničí.

Evropské státy se řadí spíše mezi individualisty, tudíž k navázání přátelství dochází velmi pozvolna. Jednotlivci se zaměřují na vlastní iniciativu, tvořivost a výsledky. Co se týče obchodu, tam vše probíhá rychle a na čas, dodržují se termíny, sjednané kontrakty a dochvilnost. Důraz je kladen na zodpovědnost, disciplínu a pořádek. Důležitou roli hraje vzdělání a konexe. V popředí zájmu stojí samozřejmě i volný čas strávený s rodinou.

Ačkoli díky EU je zde možnost volného pohybu pracovních sil, jen nepatrné množství Evropanů tuto příležitost využívá. Překážkou nejsou legislativní opatření, nýbrž již výše zmíněné kulturní odlišnosti.

V oblasti komunikace je zaveden způsob přímého a jasného sdělení bez zbytečných nejasností a dvojznačností. Při jednání se nevyjadřují žádné emoce, nevhodná je gestikulace a osobní kontakt je omezen na podání a stisk ruky. Velmi důležitý je také stálý oční kontakt. Oslovuje se slečno, paní, pane a příjmení. Tituly se příliš nepoužívají.

V etiketě oblékání nejsou mezi evropskými zeměmi zásadní odlišnosti. Ve Velké Británii, Portugalsku a Španělsku se v oblékání projevuje větší konzervatismus než například ve skandinávských zemích, kde je formálnost v oblékání menší. V Itálii je zase kladen důraz zejména na značkové oblečení.

Při jednání je velmi důležité dávat si pozor na témata nezávazné konverzace, která je potřeba vhodně zvolit. Nesluší se ptát na rodinu, příjmy a finance, náboženství aj. Humor je třeba používat opatrně a nebo se mu vyhnout zcela.

Dárky je nejlepší zvolit neutrálního charakteru, jako například plnicí pero, peněženku, zapalovač, diář. Většinou se jedná o firemní dárky.¹²¹

V roce 2006 byl na žádost časopisu *The Wall Street Journal* proveden průzkum, na jehož základě byly vybrány státy, které mají dle respondentů nejlepší společenské chování. Průzkum proběhl ve 20 zemích a zúčastnilo se ho 20 326 osob starších 15 let. Ve většině participujících států (především v USA a západní Evropě) respondenti označovali právě zemi, ve které žijí. Názory lidí ze střední a východní Evropy se lišily. Většina z dotázaných označila jako špičku ve společenském chování a etiketě Velkou Británii a Francii. V rámci celkového srovnání dopadli nejlépe již zmiňovaní Britové (16 % respondentů), o druhé místo se dělí Francie a Německo (13 %), na třetím místě skončilo Japonsko, přestože se průzkumu přímo neúčastnilo (12 %).

Na druhou stranu průzkum ukázal, že 20 % z dotázaných označilo USA za zemi s nepříliš dobrým společenským chováním.¹²²

4.2 Specifika obchodního jednání v ČR

Po politickém zvratu v roce 1989 došlo k situaci, kdy si lidé mysleli, že si mohou ve společenském styku dovolit cokoliv, což se odráželo ve vulgárnosti, neochotě dodržovat stanovená pravidla a normy. Za posledních více jak dvacet let uběhlo dost času na to se od všeho oprostít.¹²³

Českou kulturu vystihuje jak dochvilnost, tak někdy i drobná zpoždění. Malý tlak je vynakládán na dodržování sjednaných termínů. Na druhou stranu jsou Češi schopni dělat několik činností najednou, aby se vše nakonec stihlo. Češi jsou známí především nerespektováním formálních struktur a improvizací, která je pro ně výrazem flexibility,

¹²¹ ZAMYKALOVÁ, M. *Mezinárodní obchodní jednání*. 1. vyd. Praha: PROFESSIONAL PUBLISHING, 2003, 171 s. ISBN 80-86419-28-2.

¹²² GULLOVÁ, S. *Mezinárodní obchodní a diplomatický protokol*. 2. přepracované a doplněné vyd. Praha: Grada Publishing, 2011, 253 s. ISBN 978-80-247-3777-5.

¹²³ GULLOVÁ, S. *Mezinárodní obchodní a diplomatický protokol*. 2. přepracované a doplněné vyd. Praha: Grada Publishing, 2011, 253 s. ISBN 978-80-247-3777-5.

adaptability a odbornosti a při obchodním jednání je brána jako konkurenční výhoda. Češi upřednostňují možnost být kreativní, nápadití a díky tomu přicházet s novými nápady a myšlenkami. Plány, normy a standardní postupy organizují lidi a pracovníky, a ne záležitosti, kterých jsou pracovníci vykonavateli. Vyjednávání nepředchází žádná velká příprava, je spoléháno na improvizaci. Pokud je něco pokládáno z jejich strany za nepodstatné, vůbec se o tom nezmiňují. Obecná nedůvěra panuje ve vztahu k písemným informačním a dokumentačním systémům, za spolehlivější jsou považovány ústní informace a zprávy.

Na dosažení požadovaných cílů se Češi snaží vynakládat co nejmenší úsilí, najít co nejméně náročné a spíše pohodlně řešení. Úkol, který se na první pohled jeví jako nerealizovatelný, se pokusí splnit, a to i v případě, že nebude dodržen plánovaný termín či očekávaná kvalita.

Při jednání je dána přednost spíše sympatiím, a tedy i sociálním vztahům než věcnému obsahu. Češi preferují nekonfliktní komunikaci, pozitivní atmosféru, pochopení a vzájemné sympatie, široké tematické rozpětí, které zahrnuje i osobní zájmy. To vše má pozitivní vliv na budoucí spolupráci. Při jednání je více času věnováno počátečnímu rozhovoru založenému na vzájemném poznávání. Nevhodných témat ke komunikaci není mnoho. Za zmínění stojí padesátá léta, rok 1968 a revoluce v roce 1989. Naopak mezi nejoblíbenější témata se řadí sport a umění. Velmi důležitá je neverbální komunikace, kde je podstatná řeč těla, výrazy obličeje, oční kontakt, emoce aj. Velmi ceněná je komunikace s dávkou humoru a ironie, která je založena na opatrném, postupném a nepřímém sdělování závěrů.¹²⁴ Při jednáních je používána v domácím prostředí čeština, při styku se zahraničními partnery pak angličtina, případně němčina. Obvykle oslovujeme pan, paní nebo slečna ve spojení s příjmením. Na tykaní se mezi obchodními partnery přechází až po delší spolupráci. V oblékání se u mužů preferuje klasický oblek, košile, kravata a u žen pak kostým. V menších firmách se na oblékání neklade tak velký důraz.¹²⁵

¹²⁴ NOVÝ, I.; SCHROLL-MACHL, S. *Interkulturní komunikace v řízení a podnikání česko-německá*. 1. vyd. Praha: MANAGEMENT PRESS, 2007, 161 s. ISBN 978-80-7261-158-4.

¹²⁵ BUCHTOVÁ, B.; POKORNÝ, J. *Podnikání a kulturní odlišnosti*. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita v Brně, 2004, 247 s. ISBN 80-210-3490-4.

V rámci firmy má každý pracovník svoji roli. Dochází však k nerespektování firemních standardů, pokud nejsou v souladu s přesvědčením a představami pracovníka. Velmi časté je tykání mezi podřízenými a vedoucími. Pracovní jednání mohou mít i velmi neformální charakter. V české kultuře se neobjevuje striktní oddělení pracovních záležitostí od volného času. Často se stává, že práce, která není vyřešena během pracovní doby, je potom dodělávána doma po večerech či víkendech.¹²⁶

V rámci obchodního jednání je potřeba mít k dispozici vizitky v jazyce příslušné země. Je nutné znát zvyklosti týkající se používání akademických titulů a firemních pozic.¹²⁷

Shrnutí

- ponechat prostor „české improvizaci“,
- jednání nepředchází příprava,
- není kladen velký důraz na dodržování termínů,
- při jednáních se dává přednost sociálním vztahům než věcnému obsahu,
- důležitá je neverbální komunikace,
- upřednostnění ústních zpráv před písemnými,
- není striktně oddělen pracovní a volný čas,
- přátelská atmosféra ve firmě, neformální vztahy.¹²⁸

4.3 Specifika obchodního jednání v SRN

V SRN existují větší rozdíly mezi severem a jihem, a menší pak mezi východem a západem, což je stále ovlivněno tím, že SRN byla rozdělena na několik států. Rozdíly jsou znatelné především mezi starými a novými spolkovými zeměmi.

Pro Němce je typická přesnost a dochvilnost, které jsou základem zdvořilosti. V případě zpoždění je nutností se telefonicky omluvit.¹²⁹ Po stanovení data a času jednání je dobré jej

¹²⁶ NOVÝ, I.; SCHROLL-MACHL, S. *Interkulturní komunikace v řízení a podnikání česko-německá*. 1. vyd. Praha: MANAGEMENT PRESS, 2007, 161 s. ISBN 978-80-7261-158-4.

¹²⁷ BUCHTOVÁ, B.; POKORNÝ, J. *Podnikání a kulturní odlišnosti*. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita v Brně, 2004, 247 s. ISBN 80-210-3490-4.

¹²⁸ NOVÝ, I.; SCHROLL-MACHL, S. *Interkulturní komunikace v řízení a podnikání česko-německá*. 1. vyd. Praha: MANAGEMENT PRESS, 2007, 161 s. ISBN 978-80-7261-158-4.

dodržet a neměnit ho, jelikož Němci nemají rádi změny na poslední chvíli a improvizaci, kterou považují za neprofesionální a za důkaz neschopnosti.¹³⁰ Spisovný jazyk se liší od regionálních a místních dialektů. Občas právě místní dialekty bývají komplikací při obchodních jednáních kvůli jejich obtížné srozumitelnosti. Setkání je dobré začít nezávazným rozhovorem. Jako téma není vhodné volit otázky týkající se historie, zejména pak druhé světové války. Je lepší se zaměřit na umění, počasí, sport, cestování aj. Není obvyklé vracet se k již probraným tématům. Jednání probíhají svižně a jsou strukturovaná. Délka jednání se pohybuje v rozmezí 30–90 minut. Němci jsou velmi struční a věcní, během jednání vyloží všechna fakta, co a jak by se mělo udělat, což českým partnerům může připadat velmi drzé a arogantní. Očekává se, že strany budou mít připraveny detailní informace, kompletní, strukturované a realistické podklady a reference potřebné pro jednání. Očekávají se podrobné a logické prezentace založené na technických údajích. Vše by mělo být nejlépe v písemné podobě. Pro německé firmy je charakteristické plnění stanovených podmínek. Potrpí si na náročné podmínky a dodržování závazků. V oblékání patří Němci mezi ty konzervativnější. Muži nosí tmavý oblek, ženy kostým. Co se týče dárků, upřednostňují se především diáře a psací potřeby s emblémem dotyčné firmy. Ve firmě je dodržována a respektována hierarchie postavení osob. Vztahy mezi jednotlivými úrovněmi jsou zejména odměřené. Velkou roli hrají písemná sdělení. Němci si zakládají na pořádku a organizovanosti, upřednostňují systém a řád.¹³¹

Nutností je mít při jednání dostatek vizitek, které se vyměňují hned při představování. Je vhodné mít připravené vizitky v německém jazyce nebo dvojjazyčné. Poslední dobou se ustupuje od používání akademických a vysokoškolských titulů v písemném styku, na vizitkách i při oslovování.

Obchodní jednání s německými firmami se většinou uskutečňují přímo ve firmě. Pohoštění je spíše skromné. Alkohol je při jednání ve firmě nepřijatelný. Německé firmy nezvou své

¹²⁹ ZAMYKALOVÁ, M. *Mezinárodní obchodní jednání*. 1. vyd. Praha: PROFESSIONAL PUBLISHING, 2003, 171 s. ISBN 80-86419-28-2.

¹³⁰ GULLOVÁ, S. *Mezinárodní obchodní a diplomatický protokol*. 2. přepracované a doplněné vyd. Praha: Grada Publishing, 2011, 252 s. ISBN 978-80-247-3777-5.

¹³¹ ZAMYKALOVÁ, M. *Mezinárodní obchodní jednání*. 1. vyd. Praha: PROFESSIONAL PUBLISHING, 2003, 171 s. ISBN 80-86419-28-2.

partnery hned na oběd či večeři, ale v posledních letech dochází k určitému posunu a pozvání na kávu či víno je častější.¹³²

Pro Němce je ostudou být bez práce. V jejich povaze převažuje soutěživost a nesnášejí neúspěch. Pro postup v kariéře není podmínkou vystudovaná prestižní škola, nýbrž cílevědomost a důraz na neustálé vzdělávání. Zásadně oddělují pracovní život od soukromého.¹³³

Shrnutí

- při jednáních je velmi důležité společenské a pracovní zařazení,
- nezbytné je používání titulů,
- kladení důrazu na zdravení a podávání rukou,
- dodržování větší osobní vzdálenosti,
- precizní příprava na jednání, podložená fakty a údaji,
- schůzky se domlouvají dlouho dopředu, vhodné je ověřit správnost,
- velmi důležitá je dochvilnost,
- neodvádět řeč k vedlejším tématům, neskákat do řeči,
- v debatách se vyhýbat ožehavým tématům (Mnichovská dohoda, Sudety, protektorát, poválečný odsun Němců).¹³⁴

4.4 Česko-německé odlišnosti

¹³² GULLOVÁ, S. *Mezinárodní obchodní a diplomatický protokol*. 2. přepracované a doplněné vyd. Praha: Grada Publishing, 2011, 253 s. ISBN 978-80-247-3777-5.

¹³³ ZAMYKALOVÁ, M. *Mezinárodní obchodní jednání*. 1. vyd. Praha: PROFESSIONAL PUBLISHING, 2003, 171 s. ISBN 80-86419-28-2.

¹³⁴ RÝZNAR, V. *Společenská diplomacie ve veřejné správě (společenské chování v evropském prostoru)*. 2. doplněné a rozšířené vyd. Praha: Tiskárna Ministerstva vnitra, 2008, 187 s. ISBN 978-80-7312-058-0.

Kulturní standardy jsou v každé zemi odlišné. Někdy může docházet i ke střetům souvisejících právě s kulturními zvyklostmi. Zdroje vzájemných nedorozumění se objevují již v česko-německé historii.

Češi charakterizují spolupráci s německými kolegy pomocí metafor následovně:

„Každodenní boj s větrnými mlýny.“

„Je to jako ve škole, pořád mám strach, co jsem zase udělal špatně.“

Naopak Němci hodnotí české kolegy pomocí metafor následovně:

„Každé ráno jsem vždy zvědav, co vás překvapí.“

„Je to jako lodička na moři bez kormidla, záleží na momentálním větru, kam se dostanete.“¹³⁵

Tab. 11 – Porovnání kulturních odlišností v ČR a SRN

ČR	SRN
improvizace, kreativita, nápaditost, flexibilita	plánování, připravenost
důležitost neformálních cest	důležitost formálních cest, kompetencí, rolí
rozhodující je cíl, cesta k němu není podstatná	cesta k cíli je stejně důležitá, někdy i důležitější než samotný cíl
skepse vůči normám a strukturám	důvěra až víra v normy a cíle
vztahy a sympatie jsou důležitější než věc	věc je v centru dění, úsilí
obtížná zpětná vazba a kritika	konkrétní, přímá, nekompromisní kritika
analýza chyb a problémů je často konfliktem	přímá analýza chyb a problémů
„Ano, ale“ místo otevřeného NE	jasné NE
obtížné zacházení s negativními informacemi	bezproblémové sdělování negativních informací
lidé pracují pro lidi a méně pro firmu	lidé pracují pro firmu
lidskost, citlivost, zranitelnost	působí tvrdě a přísně
sociální faktory motivují	malý ohled na sociální a osobní citlivost
neformální cesty nahrazují cesty formální a oficiální	práce se odehrává ve formálních strukturách
prolínání práce a soukromí	striktně oddělená práce a soukromí

¹³⁵ NOVÝ, I.; SCHROLL-MACHL, S. *Interkulturní komunikace v řízení a podnikání česko-německá*. 1. vyd. Praha: MANAGEMENT PRESS, 2007, 161 s. ISBN 978-80-7261-158-4.

ústní komunikace je důležitější	psané je důležité
kontext určuje význam sdělení	minimální prostor pro domýšlení
vždy se nabízí i jiná interpretace řečeného	nepředpokládá se žádná interpretace
nejistota	neprojevování slabostí a nejistoty
současně se dělá mnoho věcí	jedno navazuje na druhé
chybí jasná cesta k cíli	jednoznačná cesta k cíli
volnější zacházení s termíny	termíny jsou závazné
urychlit či zpomalit je možné	nic nejde urychlit či preferovat
nerovnoměrný pracovní výkon	předpokládá se rovnoměrný pracovní výkon
zázraky do tří dnů	dlouhodobé plánování
změna priorit	změny je třeba předem projednat
nad věcí, velkorysost	panika při náhlých změnách

Zdroj: NOVÝ, I.; SCHROLL-MACHL, S. *Interkulturní komunikace v řízení a podnikání česko-německá*. 1. vyd. Praha: MANAGEMENT PRESS, 2007, 161 s. ISBN 978-80-7261-158-4.

5 Vědecko-technické parky

5.1 Charakteristika vědeckotechnických parků (VTP)

Původ VTP je možné nalézt v polovině 20. století ve Spojených státech amerických, kde byly nazývány inkubátory, a odkud se postupně znalosti šířily do celého světa. Jako první se pak tento nový záměr objevil ve Velké Británii, dále v západní Evropě a také v Asii. VTP hrají velmi důležitou roli právě ve vyspělých ekonomikách díky podpoře inovací a urychlení transferu technologií z fáze výzkumu do oblasti podnikání. V posledních letech vzniká velké množství těchto institucí a tento trend by měl pokračovat i do budoucna. Velký vliv na vznik VTP v určitém regionu má také skutečnost, zda je v blízkosti nějaká vysoká škola.

Společným znakem všech VTP je podpora zasídlených firem v oblasti technických služeb, což znamená snížený nájem, poskytnutí vybavení kanceláře, služeb sekretariátu, podatelny, parkování, ostraha aj. Dále se podpora týká i oblasti poradenství, především pak přípravy obchodního plánu, marketingu, právního, finančního a patentového poradenství aj. V každé zemi se pak míra výše zmíněné podpory liší.¹³⁶

5.1.1 Typy VTP

Po celém světě je používáno mnoho názvů, které charakterizují VTP. Mezi nejpoužívanější patří *vědecký park*, *technologické centrum*, *inovační centrum* a mnoho dalších. VTP slouží jako nadřazený pojem pro vědecké parky, technologické parky a podnikatelské inkubátory neboli inovační centra.

Vědecko-technický park je, jak vyplývá z jeho názvu, zaměřen na oblast vědy, technologie a inovace. *Podnikatelské a inovační centrum* slouží k počáteční podpoře podnikatelů při tvorbě inovačního projektu a příležitostí, spolupráci mezi inovačními firmami, vstupu na mezinárodní trh, propagaci. Pokud tento typ instituce splní určité podmínky, které vyžaduje charta European Business and Innovative Center Network, má pak možnost

¹³⁶ HEŘMAN, J. a kol. *Průmyslové inovace*. 1. vyd. Praha: VŠE, 2008, 260 s. ISBN 978-80-245-1445-1.

využívat označení BIC = Business and Innovative Center.¹³⁷ Existují určitá kritéria pro činnost BIC a těmi jsou zejména jednoznačné zaměření na MSP, podpora a kooperace MSP v regionu, úspěšnost MSP spolupracujících s BIC.¹³⁸ *Vědecký park* sdružuje organizace z oblasti konstrukcí, výroby, projektování, vědeckého výzkumu. Většinou jsou umístěny nedaleko vysokých škol a pracovišť Akademie věd ČR. *Technologický park* se zabývá rozvojem high-tech technologie z oblasti biotechnologie, mikroelektroniky, nových materiálů a podporou technologického transferu.

5.1.2 Funkce VTP

VTP plní v rámci své činnosti celou řadu funkcí, mezi které spadá rozvoj regionu, rozvoj techniky a technologií, výzkum, vývoj a inovace a v neposlední řadě také podpora MSP.¹³⁹

Tyto instituce by měly sloužit v zájmu realizace strukturálních změn, vzniku MSP, konkurenceschopnosti výrobků, zajišťování transferu technologií, podpory zaměstnanosti, rekvalifikace pracovníků, dále by měly tvořit tzv. mezičlánek mezi oblastí výzkumu a trhem, kde jsou výsledky VaV uplatněny v praxi.¹⁴⁰

5.2 Vědeckotechnické parky v ČR

V ČR se tento typ instituce začal objevovat v 90. letech 20. století. Pozice VTP v ČR je ve srovnání se zeměmi západní Evropy komplikovaná především z hlediska vybavenosti základním kapitálem. MSP mají v ČR šanci uspět většinou jen v případě, že na jejich založení není potřeba velký základní kapitál. V ČR se objevují z velké části pouze poradenské a obchodní společnosti na místo inovačních. Firmám, jež zasídlí v některém z VTP, by měla být nabídnuta podpora na dobu tří let. Existuje předpoklad, že po této časové lhůtě se firmy osamostatní.

¹³⁷ ŠVEJDA, P. *Vědeckotechnické parky v České republice*. 1. vyd. Praha: Společnost vědeckotechnických parků ČR, 2008, 119 s. ISBN 80-903846-1-3.

¹³⁸ MATĚKOVÁ, J. *Podpora podnikání s důrazem na malé a střední podniky*. 1. vyd. Praha: Victoria Publishing, 1994, 60 s. ISBN 80-85865-60-2.

¹³⁹ ŠVEJDA, P. *Vědeckotechnické parky v České republice*. 1. vyd. Praha: Společnost vědeckotechnických parků ČR, 2008, 119 s. ISBN 80-903846-1-3.

¹⁴⁰ HEŘMAN, J. a kol. *Průmyslové inovace*. 1. vyd. Praha: VŠE, 2008, 260 s. ISBN 978-80-245-1445-1.

Neustálé zvyšování počtu VTP je také z části způsobené podporou z programu PROSPERITA. Pro aktuální programové období je připraven program PROSPERITA II, na něj je vyčleněno 430 mil €, a který navazuje na program PROSPERITA I z předešlého zkráceného období. Z programu PROSPERITA II, bylo v roce 2008 podpořeno 24 VTP a připravováno je v rámci programového období dalších 33 VTP (údaj z roku 2008).¹⁴¹ Tento program je financován z ERDF. Aby z něj mohl žadatel obdržet dotaci, je potřeba splnit několik podmínek:

- PO se sídlem v ČR,
- projekt musí být situován v některém z českých regionů kromě Prahy,
- nutné je prokázat vazbu na některou VŠ,
- projekt musí být spolufinancován z vlastních či ostatních zdrojů,
- projekt musí fungovat alespoň pět let po obdržení dotace,
- projekt musí být šetrný k životnímu prostředí.

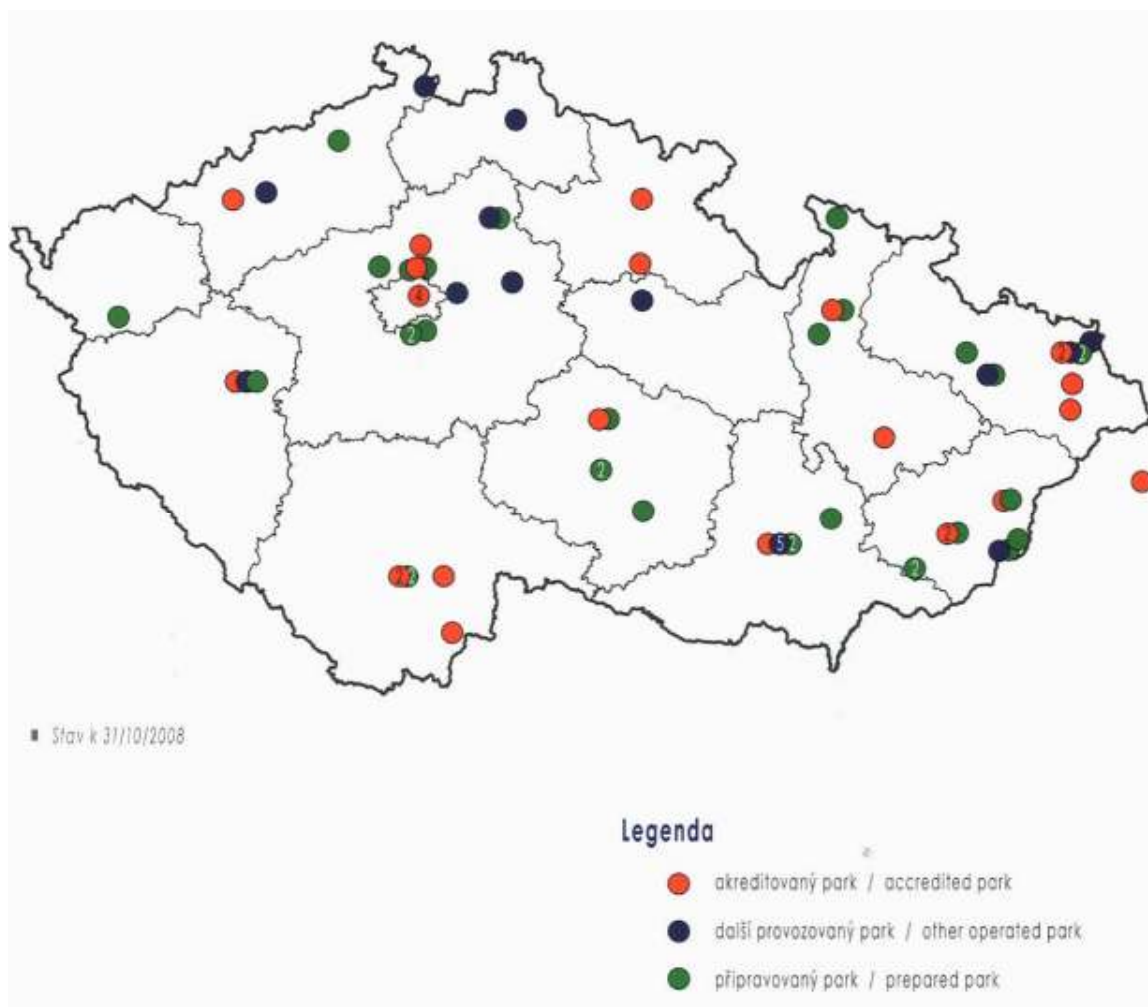
Poskytnuté prostředky z fondu musí být využity na výstavbu, rekonstrukci či koupi objektu nebo pozemku, nákup hmotného, nehmotného majetku, ICT, vybavení kancelářských prostor a laboratoří, mzdy zaměstnanců, náklady na externí konzultanty aj. Pokud se jedná o projekt zahrnující stavební práce, je hranice pro maximální finanční dotaci stanovena na 300 mil. Kč, pokud by součástí nebyly stavební práce, pak dotace může činit max. 30 mil. Kč.¹⁴²

VTP jsou zakládány zejména regionálními a státními orgány, vysokými školami, Akademii věd ČR, obchodními společnostmi, obchodními a průmyslovými komorami, zahraničními firmami, dále mohou být zakladateli i banky, pojišťovny či spořitelny. Celkový počet VTP v celé ČR je 42 (údaj z roku 2008). V ČR funguje v současné době 25 akreditovaných VTP a 17 dalších VTP, v přípravné fázi je přes dvacet VTP.¹⁴³

¹⁴¹ ŠVEJDA, P. *Vědeckotechnické parky v České republice*. 1. vyd. Praha: Společnost vědeckotechnických parků ČR, 2008, 119 s. ISBN 80-903846-1-3.

¹⁴² HEŘMAN, J. a kol. *Průmyslové inovace*. 1. vyd. Praha: VŠE, 2008, 260 s. ISBN 978-80-245-1445-1.

¹⁴³ ŠVEJDA, P. *Vědeckotechnické parky v České republice*. 1. vyd. Praha: Společnost vědeckotechnických parků ČR, 2008, 119 s. ISBN 80-903846-1-3.

Obr. 9 – Přehled VTP v ČR

Zdroj: ŠVEJDA, P. *Vědeckotechnické parky v České republice*. 1. vyd. Praha: Společnost vědecko-technických parků ČR, 2008, 119 s. ISBN 80-903846-1-3.

5.2.1 Charakteristika VTP v ČR

V ČR existuje několik typů VTP, které se rozlišují podle zakladatele a účelu založení. Mezi čtyři hlavní druhy se řadí veřejnoprávní, soukromé, kombinované a akademické VTP.

- a) *Veřejnoprávní VTP* – jejich cílem je zejména ekonomický rozvoj regionu formou tvorby nových pracovních míst, urychlení technického pokroku, oživení hospodářského vývoje. Veřejnoprávní VTP jsou financovány z prostředků vlády a nevýdělečných institucí.
- b) *Soukromé VTP* – zaměřují se na zhodnocení komerčních vynálezů a novinek z oblasti techniky. VTP jsou zakládány kapitálovými společnostmi s rizikovým kapitálem. Patří mezi výdělečné instituce.

c) *Kombinované VTP* – sdílí vlastnosti obou předešlých VTP. Jejich výhodou je možnost čerpání dotací z vládních zdrojů a zároveň přístup k soukromým zdrojům, což bývají většinou banky a velké podniky.

d) *Akademické VTP* – orientují se na přenos výsledků akademického výzkumu do hospodářské praxe. Jsou součástí univerzit nebo fakult určitých vysokých škol.¹⁴⁴

5.2.2 VTP ve Středočeském kraji

Ačkoli počet obyvatel ve SK neustále stoupá, tak se počty podnikajících PO příliš nemění. Vzhledem k blízkosti hlavního města většina PO upřednostňuje pro své podnikání právě Prahu. Velmi zajímavý je údaj o podílu SK na národním exportu, jenž tvoří cca 20 %.¹⁴⁵

Ve Středočeském kraji existuje celkem osm institucí tohoto typu a je zde snaha o vybudování dalších.

- Vědeckotechnický park Roztoky, a. s.,
- VTP AT Milovice, o. p. s.,
- VTP Mstětice,
- VYRTYCH – Technologický park a inkubátor, Březno
- Centrum aplikovaného výzkumu Dobříš,
- Inovační technologické centrum – VÚK, Panenské Břežany
- Podnikatelský inkubátor Nymburk, p. o.,
- Vědeckotechnický park Řež.

Mezi „nejmladší“ VTP patří Podnikatelský inkubátor v Nymburce, jehož vybudování vyšlo na 90 mil. Kč, z nichž 75 % bylo uhrazeno EU a ČR, zbylých 25 % pak uhradil SK a obec. Dalším je Středočeské inovační centrum Zlatníky-Hodkovice, které je však od roku 2010 v likvidaci. Velkým problémem, se kterým se SK v této oblasti setkává, je nedostatečná

¹⁴⁴ ŠVEJDA, P. *Vědeckotechnické parky v České republice*. 1. vyd. Praha: Společnost vědeckotechnických parků ČR, 2008, 119 s. ISBN 80-903846-1-3.

¹⁴⁵ ŠVEJDA, P. *Inovace a technologie v rozvoji regionů*. 1. vyd. Praha: Asociace inovačního podnikání, 2010, 91 s. ISBN 978-80-87305-04-1.

spolupráce v oblasti vědy a výzkumu, jenž jsou zastupovány vysokými školami a významnými institucemi a dále pak podnikatelskou sférou.¹⁴⁶

5.2.3 Vybrané VTP ve Středočeském kraji a jejich charakteristika

Pro podrobnou charakteristiku a zhodnocení fungování jsem si vybrala pět institucí ve SK, a to konkrétně Inovační a technologické centrum Panenské Břežany, VYRTYCH – technologický park a inkubátor, Podnikatelský inkubátor Nymburk, VTP Mstětice, VTP Řež. Informace jsem čerpala z podkladů poskytnutých vědecko-technickými parky a zároveň z dotazníků rozeslaných do vybraných parků, jejichž součástí byly dotazy na informace potřebné pro srovnání s VTP v PF (Příloha E).

Inovační a technologické centrum (ITC)– VÚK, Panenské Břežany

Původně toto zařízení existovalo již od roku 1946 jako Výzkumný ústav kovů. V roce 1948 byl VÚK přemístěn z Prahy do Panenských Břežan ležících 12 km od Prahy. VTP v Panenských Břežanech vznikl v roce 1990 jako státní podnik. Toto centrum bylo založeno mezi prvními v ČR. V roce 1993 byl VTP přeměněn na a. s. a o tři roky později byl privatizován.

V současné době je zde zasídleno 16 firem situovaných na ploše 4000 m², zaměstnávají cca 120 pracovníků, kteří se zaměřují zejména na výzkum, vývoj a výrobu materiálů, výrobků a polotovarů na základě neželezných kovů, slévání a tepelné zpracování kovů, výrobu čistých kovů, ekologické zpracování odpadů aj. Celková plocha parku pak činí 17 900 m².

Firmám je v rámci VTP k dispozici sekretariát, recepce, dílny a laboratoře, mají zde také možnost kopírování, přístupná je i technická knihovna. Roční pronájem plochy ve VTP pro jednotlivé firmy činí 1000 Kč za m².

¹⁴⁶ ŠVEJDA, P. *Inovace a technologie v rozvoji regionů*. 1. vyd. Praha: Asociace inovačního podnikání, 2010, 91 s. ISBN 978-80-87305-04-1.

Vyrtych – technologický park a inkubátor- TPI, Březno

TPI s. r. o. v Březnu byl založen v roce 2005 jako místo pro rozvoj začínajících inovačních firem s cílem podpořit vědeckou činnost v regionu. TPI velmi úzce spolupracuje s VŠ (Technická univerzita v Liberci, České vysoké učení technické v Praze, Univerzita obrany v Brně).

V parku je inkubováno 12 firem s celkovým počtem přibližně 140 zaměstnanců, které působí na ploše 2 765 m² z celkových 3 373 m². Podmínkou pro přijetí firmy do TPI je předložení záměru a cíle projektu. V rámci TPI jsou firmám k dispozici kancelářské prostory, vybavení kanceláře, připojení na internet, služby kopírování, telefonní připojení, dále mohou využívat zasedací a konferenční místnosti, služby recepce, sekretariát, dílny, laboratoře, možnost parkování před objektem. TPI nabízí také účetní a vzdělávací aktivity. Nájem je jiný u podnikatelského inkubátoru a technického parku. U PI činí nájem 3 600 Kč za m² na rok a u TP 2 000 Kč za m² na rok.

Podnikatelský inkubátor Nymburk– PIN

PI v Nymburce byl založen jako příspěvková organizace v roce 2008 v severovýchodní části Středočeského kraje. Již v projektu PIN bylo počítáno s vybudováním VTP v příštích letech. Oba subjekty by měly fungovat v synergii a měly by být umístěny na stejném místě. Součástí VTP nemají být jen kanceláře, ale i specializované laboratoře.

V PI Nymburk je umístěno 12 firem a žádné prostory již nejsou volné. Firmy jsou zaměřeny na oblast vědy, technologie, inovačního podnikání a odborného vzdělávání, které je realizováno ve spolupráci s VŠ, vědeckými pracovišti a výzkumnými ústavy.

PIN nabízí zasídleným firmám možnost pronájmu kancelářských prostor, kancelářského nábytku, zasedacích a konferenčních místností či venkovního parkoviště. Dále je zde k dispozici recepce, konferenční místnosti, parkoviště, výrobní haly. Celková plocha PIN činí 3 280 m², z nichž 1 365 m² tvoří administrativní plochy (kanceláře, laboratoře, výstavní plochy, ostatní) a 1 915 m² výrobní haly. PIN nabízí firmám první tři roky snížené nájemné, které je první rok sníženo o 50 % a následující dva roky se nájemné zvyšuje

o 10 % . Po třetím roce je již vyžadováno plné nájemné, jež činí 1 500 Kč za m² na rok u kancelářských prostor a 1 700 Kč za m² na rok u výrobních hal. Firmy nejsou nijak časově omezeny v jejich setrvání v PIN.

Tab. 12 – Náklady na pronájem v TPI Nymburk

Předmět pronájmu	Cena pro firmy VTP	Cena pro nájemce mimo VTP
Kancelářský nábytek (kancelářský stůl, židle, skřínky, aj.)	400 Kč / měsíc	
Malé zasedací místnosti včetně dataprojektoru	200 Kč / hod.	300 Kč / hod.
bez dataprojektoru	100 Kč / hod.	200 Kč / hod.
Konferenční místnost bez ozvučení	200 Kč / hod.	300 Kč / hod.
včetně ozvučení	300 Kč / hod.	500 Kč / hod.
Recepce	30 Kč / hod.	
Jídelsna s kuchyňkou bez dataprojektoru	200 Kč / hod.	400 Kč / hod.
včetně dataprojektoru	300 Kč / hod.	500 Kč / hod.
Dlouhodobé parkování 1 auto	zdarma	
2. a další auto	200 Kč / měsíc/ auto	
Krátkodobé parkování	5 Kč / hod. 20 Kč / den	

Zdroj: PIN. *Ceník doplňkových nájmů* [online]. [cit. 25. 3. 2012]. Dostupné z: <http://www.inkubator-nymburk.eu/technicke-ekonomicke-udaje>

Vědecko-technický park Mstětice - VTP MSTĚTICE

VTP Mstětice vznikl v roce 2008 na tzn. „brownfieldu“, jako jedna z mála institucí. Je to tedy zcela nově postavená budova, která byla založena obchodní společností AŽD Praha (Automatizace železniční dopravy Praha). Do budoucna se počítá s jeho rozšířením. Tato instituce je zajímavá tím, že v sobě slučuje vědecko-technický park s kapacitou max. 20 zasídlených firem, podnikatelský inkubátor s deseti místy pro podnikatelské subjekty a centrum pro transfer technologií s možností inkubování až 30 firem.

Park je určen především pro firmy se zaměřením na elektroniku a zabezpečovací zařízení v dopravě. Díky svému vybavení nejmodernější technologií umožňuje inovačně orientovaným MSP realizovat vlastní výzkum a vývoj. Cílem VTP je přilákat do SK nové firmy.

Celková plocha parku je 2 419 m². Na této ploše jsou 13 inkubovaným firmám k dispozici plně vybavené kancelářské prostory, konferenční a zasedací prostory, jídelna, laboratoře, recepce. Firmy mohou využívat úklidové služby, internetové připojení, kopírovací služby, zálohování dat, možnost parkování před objektem, dále jsou zde nabízeny poradenské, informační a vzdělávací služby, marketingové poradenství, účetnictví a mnoho dalších služeb.

Co se týče nájmu, mají na rozdíl od jiných VTP firmy po jeho zaplacení k dispozici zdarma kromě pronajaté kancelářské plochy včetně plného vybavení i laboratoře, konferenční prostory a výjimečně i ubytovací prostory. Začínající firmy platí první tři roky snížený nájem, který je stanoven následovně: první rok je 75 % , druhý rok 50 % a třetí rok 25 % sleva z nájmu, který činí 2 400 Kč v případě VTP za m² na rok a 2 000 Kč u PI za m² na rok. Firmy, které existují déle než dva roky, tudíž se již neřadí mezi začínající firmy, platí standardní nájem hned od začátku svého působení ve výši 2 400 Kč, příp. 2 000 Kč za m² na rok.

Vědecko-technický park Řež– VTP ŘEŽ

Tento VTP byl založen v roce 2009 pod hlavičkou Ústavu jaderného výzkumu Řež a. s. jako rozšíření Technologického parku fungujícího již od roku 2001. Přistavěny byly nové experimentální haly, došlo k modernizaci laboratoří a kanceláří.

VTP Řež se snaží podporovat MSP při aplikaci nových technologií, poskytuje jim kvalitní a potřebné zázemí ve formě laboratoří, radioaktivní kanalizace aj. Poskytuje prostory pro zapojení inovačních firem a výzkumných ústavů do vývoje fúzních reaktorů IV. generace.

Celkem je v objektu VTP Řež umístěno deset firem na pronajaté ploše o velikosti 3 779 m². Celková plocha VTP dosahuje 5 909 m². Podnikatelské subjekty zde mají k dispozici velmi široké spektrum nabízených služeb, jako je technologické, marketingové, právní, patentové, certifikační, finanční poradenství a účetnictví. V oblasti technických služeb pak kancelářské plochy, podatelnu, recepci, konferenční prostory, sekretariát, dílny, laboratoře, knihovnu, jídelnu, hotel/ubytovnu, služby ostrahy, svoz odpadu aj.

Nájem pro zasídlené firmy činí 1 200 Kč za m² na rok a existuje zde možnost při splnění určitých podmínek získat snížené nájemné o 50 % na dobu dvou let. Setrvání firem ve VTP není omezeno, neboť je neefektivní zbavovat se rozběhnutých firem a složitě hledat nové s ohledem na vybavení VTP, které je velmi specifické.

5.2.4 Zhodnocení fungování VTP ve SK

U vybraných parků byl proveden průzkum formou dotazníků v rámci kterého jsem získala informace potřebné ke komparaci fungování VTP v ČR a v SRN. Tato kapitola se bude zabývat VTP v ČR přesněji řečeno ve SK.

Z pěti vybraných parků jsou tři orientovány na konkrétní obor, ve kterém působí, a zbylé dva jsou všeobecně zaměřeny jako nájemní objekty pro vědecké a vývojové týmy, MSP aj.

Tab.13 – Typy a zaměření parků ve SK

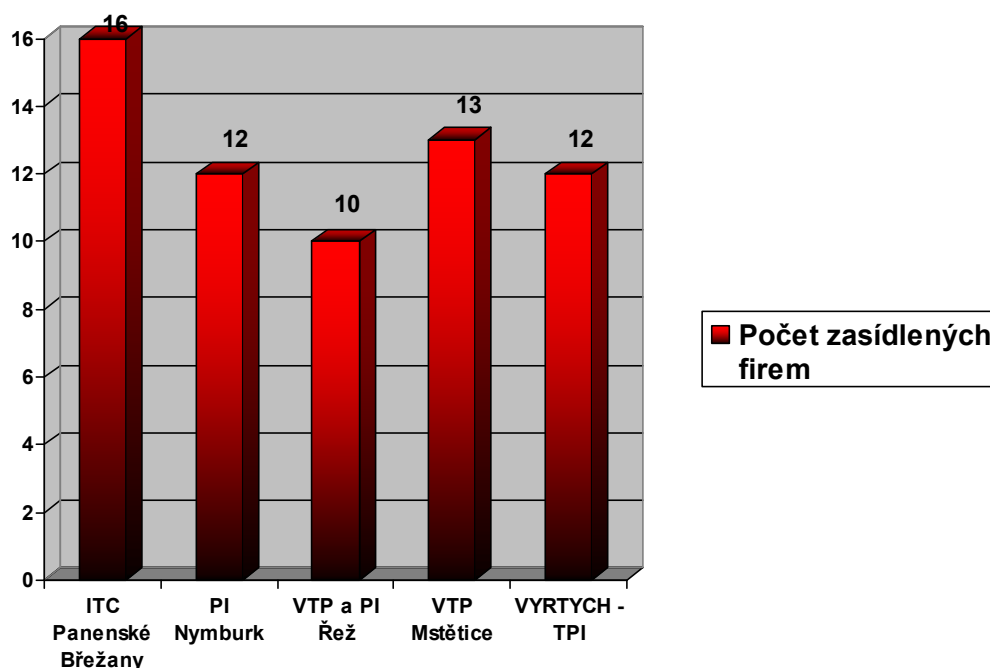
Název instituce	vědecko-technický park	inkubátor	jiné	se zaměřením	bez zaměření	typ zaměření
ITC Panenské Břežany			X	X		výroba a zpracování neželezných kovů a slitin
PI Nymburk		X			X	
VTP a PI Řež	X	X		X		jaderná energie
VTP Mstětice	X			X		dopravní technologie
VYRTYCH TPI	X	X			X	

zdroj: vlastní zpracování

Mezi prvními bylo ve SK založeno ITC Panenské Břežany, a to již v roce 1993. Následně od roku 2001 fungovalo Technologické centrum Řež, které bylo v roce 2009 rozšířeno na VTP a PI Řež. V období 2005 až 2008 vznikly zbylé tři instituce. Vlastníky jsou soukromé subjekty, které byly při jejich budování podpořeny státními i evropskými finančními prostředky.

Firmy jsou do těchto institucí přijímány na základě předložení jejich podnikatelského záměru a cíle projektu z oblasti inovace technologií. Počty zasídlených firem se nijak zásadně neliší, jak je vidět na grafu 1.

Graf 1 – Počty zasídlených firem ve VTP ve Středočeském kraji

Zdroj: vlastní zpracování

V některých parcích je podmínkou i stáří firmy do dvou až tří let od založení. Setrvání firem ve VTP není obvykle nijak časově omezeno. Hlavním důvodem je především složitost hledání nových firem pro umístění ve VTP s určitým zaměřením (dopravní technologie, jaderná energie aj.). Daleko produktivnější je zachovat firmu, která si již

na trhu vybudovala určitou pozici a ke své činnosti potřebuje specifické vybavení, které právě zaměřené VTP nabízejí.

Počty zaměstnanců se již na rozdíl od počtu zasídlených firem poměrně dost liší, jak ukazuje Tab. 14.

Tab. 14 – Počty zaměstnanců ve středočeských VTP

Název instituce	Počet zaměstnanců VTP	Počet zaměstnanců zasídlených firem
ITC Panenské Břežany	17	103
PI Nymburk	2	45
VTP a PI Řež	21	81
VTP Mstětice	13	100
VYRTYCH- TPI	4	141

zdroj: vlastní zpracování

V rámci VTP jsou nabízeny služby technického i poradenského charakteru s výjimkou PI Nymburk, který nemá vlastní kapacity na poskytování poradenských služeb, tudíž využívá externích firem. Firmám jsou ve vybraných parcích k dispozici vždy kancelářské prostory, možnost kopírování, parkovací místa.

Tab. 15 – Přehled technických služeb středočeských VTP

Služby	ITC Panenské Břežany	PI Nymburk	VTP a PI Řež	VTP Mstětice	Vyrtych TPI
kancelářské prostory	X	X	X	X	X
kancelářský nábytek					X
podatelna	X		X		
sekretariát	X		X		X
recepce	X			X	X
telefonní centrála	X		X	X	X
telefon, fax			X	X	X
internet			X	X	X
PC pro technické využití			X	X	
kopírování	X		X	X	X

zpracování textů				X	
zálohování dat				X	externě
bufet / jídelna			externě	X	
hotel/ubytovna			X		
konferenční místnosti		X	X	X	X
dílny	X		X		X
laboratoře	X		X		X
výstavní prostory	X		X		
knihovna	X		X	X	
parkování		X		X	X
svoz odpadů	X		X		
úklid	X			X	
ostraha	X		X	X	

zdroj: vlastní zpracování

Poradenské služby jsou poskytovány částečně kmenovými zaměstnanci VTP. Na některé poradenské služby nemají VTP kapacitu, proto musejí využívat externích poradců.

Tab. 16 – Přehled poradenských služeb středočeských VTP

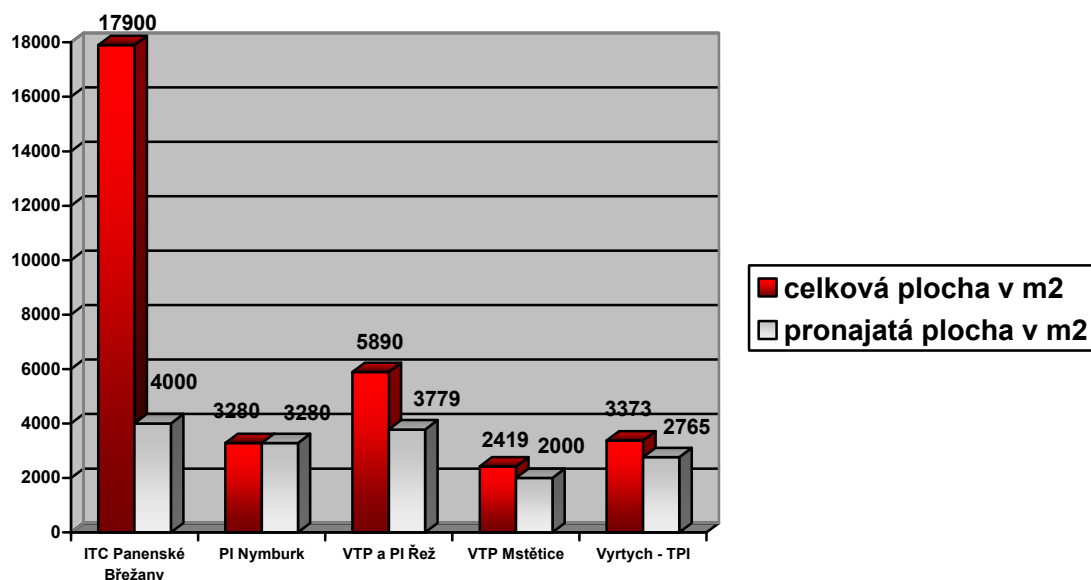
Služby	ITC Panenské Břežany	VTP a PI Řež	VTP Mstětice	Vyrtych TPI
obchodní plány		X	X	
informace o dotacích			X	X
zprostředkování kontaktů			X	X
technologické poradenství	X	X	X	
patentové poradenství	X	externě	externě	externě
certifikační poradenství	X	externě	externě	externě
finanční poradenství	X	X	X	X
účetnictví		X	X	externě
právní poradenství		externě	externě	X
marketingové poradenství	X	X	X	X
vzdělávání			externě	X

zdroj: vlastní zpracování

VTP pronajímají firmám kancelářské plochy, laboratoře, dílny, výrobní plochy, sklady, sklepní prostory. Zbylé prostory slouží zaměstnancům VTP k zajištění jeho chodu a také se

sem řadí prostory pro společné užívání jako je sekretariát, podatelna, recepce, konferenční místnosti, aj.

Graf 2 – Celková a pronajatá plocha středočeských VTP

Zdroj: vlastní zpracování

V předchozím programovém období byla součástí OPPP, konkrétně pak programu PROSPERITA podmínka zvýhodněného pronájmu pro firmy, které mají zájem o zasídlení ve VTP. Tyto zvýhodněné pronájmy byly z programu dotovány. V současné době již žádný program k tomuto účelu neexistuje. Proto se VTP vzájemně liší cenami pronájmů (viz Tab. 17). Některé instituce mají první roky pro firmy připravené zvýhodněné ceny pronájmu, které však dotují z vlastních zdrojů. Jiné firmy nemají zvýhodněnou cenu, ale na druhou stranu cena nájemného zahrnuje zase náklady na využívání sekretariátu, parkovacích míst, zasedacích místností i například úklidové služby.

Tab. 17 – Ceny pronájmů ve středočeských VTP

rok	ITC Panenské Břežany		PI Nymburk		VTP a PI Řež	VTP Mstětice	Vyrtych TPI	
	kancelář. prostory	výrobní prostory	kancelář. prostory	výrobní prostory	kancelářské prostory, laboratoře	kancelářské prostory	PI	TP
1.	1 000	600	750	850	600–960	600	3 600	2 000
2.	1 000	600	900	1 020	600–960	1 200	3 600	2 000
3.	1 000	600	1 050	1 190	1 200	1 800	3 600	2 000
4. a více	1 000	600	1 500	1 700	1 200	2 400	3 600	2 000

*Pozn.: ceny pronájmu jsou za m² na rok, zdroj: vlastní zpracování

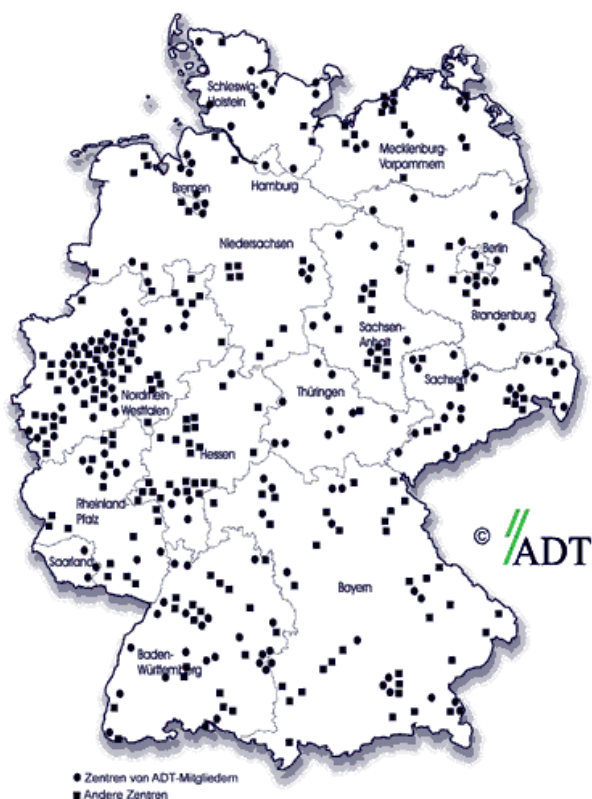
Různé je také hrazení nákladů na služby, jako jsou vytápění, elektřina aj. TPI Vyrtych nabízí firmám paušální poplatek, který činí u elektřiny 700 Kč za m² na rok u ostatních služeb pak 500 Kč za m² na rok. VTP Mstětice požaduje hrazení nákladů za služby výhradně podle skutečných nákladů a stejný princip lze najít i u VTP a PI Řež, ITC Panenské Břežany.

Velmi důležitá je pro VTP spolupráce s VŠ. Ve SK probíhá nejčastěji spolupráce s Technickou univerzitou v Liberci, Univerzitou obrany v Brně, Českým vysokým učením technickým, Univerzitou Tomáše Bati aj.

5.3 Vědecko-technické parky v SRN

V SRN byla v roce 1988 založena národní asociace německých inovací, technologií, podnikatelských inkubátorů a vědecko-technických center. Tato asociace nese název *Svaz německých technologií a podnikatelských inkubátorů (ADT)*. Jejím hlavním cílem je transfer technologií a inovací stejně jako podpora a rozvoj podnikání. Kromě toho sdružení zastupuje zájmy všech členů asociace v jednání s parlamentem, vládou a profesními svazy, novináři a dalšími zúčastněnými stranami. Je to organizace nezávislá na politických stranách a státních institucích. Je zde sdruženo 156 inovačních technologických a podnikatelských inkubátorů, v rámci kterých bylo úspěšně založeno přes 17 400 podniků a vytvořeno přes 120 000 pracovních míst. Míra úspěšnosti přežití firem v centrech je 90 %. Více než 8 000 úspěšných firem odešlo z center a vytvořilo

90 000 pracovních míst. Celkově ve všech německých centrech pak bylo založeno více než 40 000 firem, které daly práci více jak 248 000 lidem.¹⁴⁷ Nejobvyklejším typem VTP v SRN jsou technologické parky.

Obr.10 - Přehled VTP v Německu

Zdroj: ADT. *Standorte* [online]. c1996-2012 [cit. 2012-04-14]. Dostupné z: <http://www.adt-online.de/standorte.html>

5.3.1 Charakteristika VTP v SRN

Mezi hlavní úkoly ADT patří podpora regionálního a národního hospodářského rozvoje formou rozšíření ekonomické základny inovačních firem, průmyslových podniků, bankovníctví, poradenských firem, vývoje inovačního potenciálu výkonnosti inovačních center na podporu rozvoje podniků, podpory výměny informací a zkušeností mezi institucemi, provozovateli, vlastníky, podpory inovačních center, údržby a posílení národní a mezinárodní sítě inovačních center.

¹⁴⁷ ADT. *Was ist der ADT?* [online]. duben 2004 [cit. 2012-04-14]. Dostupné z: <http://www.adt-online.de/adt.html>

5.3.2 VTP v Porýní-Falci

V PF je velký podíl firem typu GmbH, které jsou umístěny v technologických centrech. Tato centra sídlí v největších městech regionu, jako jsou Mohuč, Kaiserslautern, Koblenz, Trevír a Ludwigshafen. TC se osvědčily jako ideální místa pro tvorbu pracovních míst, kde začínající podnikatelé mohou své vědecké poznatky uvádět do praxe. V PF je situováno již zmíněných pět technologických center:

- Business and Innovation Center in Kaiserslautern (Podnikatelské a inovační centrum v Kaiserslauternu),
- Technologiezentrum in Koblenz (Technologické centrum v Koblenzi),
- Technologiezentrum in Ludwigshafen (Technologické centrum v Ludwigshafenu),
- Technologiezentrum in Mainz (Technologické centrum v Mohuči),
- Technologiezentrum in Trier (Technologické centrum v Trevíru).

Neustálý vývoj těchto center má významný přínos pro budoucnost. I nadále bude docházet ke zvyšování zapojení regionálních aktérů a rozvoji jejich spolupráce. Cílem je optimalizovat přenos technologií mezi vysokými školami a průmyslem.¹⁴⁸

Obr.11 – Rozmístění Technologických center v Porýní-Falci

zdroj: TZT. *Die Technologiezentren des Landes Rheinland-Pfalz* [online] [cit. 2012-04-14]. Dostupné z: http://www.tztrier.de/index.php?option=com_content&view=article&id=149&Itemid=54

¹⁴⁸ Ministerium für Wirtschaft, Klimaschutz, Energie und Landesplanung. *Technologiezentren* [online] [cit. 2012-04-14]. Dostupné z: <http://www.mwkel.rlp.de/Wirtschaft/Innovation/Technologie-Gruenderzentren>

5.3.3 Charakteristika vybraných VTP v Porýní-Falci

Podrobně bude charakterizováno pět vybraných technologických center ve spolkové zemi PF. Konkrétně se jedná o Podnikatelské a inovační centrum Kaiserslautern, Technologické centrum Koblenz, Technologické centrum Ludwigshafen, Technologické centrum Mohuč a Technologické centrum Trevír. Informace byly čerpány z materiálů získaných při zahraniční cestě po VTP v Porýní-Falci a dodatečné informace potřebné ke srovnání pak z dotazníků zaslaných do jednotlivých parků.

Business + innovation center Kaiserslautern GmbH = BIC – Podnikatelské a inovační centrum Kaiserslautern GmbH

BIC Kaiserslautern GmbH bylo založeno v roce 1986 spolkovou zemí PF a městem Kaiserslautern. Vlastníkem centra je 74% dílem Spolková země PF, 13% částí město Kaiserslautern a zbylých 13 % patří okresu Kaiserslautern.

V rámci BIC je možné využívat velké množství služeb počínaje technologickým poradenstvím přes patentové, finanční, certifikační a právní poradenství, dále vedení účetnictví, služby vzdělávání. Poradenské služby v rámci BIC stojí 90 € za hodinu. Z technických služeb jsou nabízeny kancelářské prostory včetně vybavení, sekretariát, telefon, internet, možnost kopírování, recepce, jídelna, konferenční místnosti, laboratoře, výstavní místnosti, knihovna, parkování před objektem a mnoho dalších. BIC nabízí balíček služeb, který zahrnuje pronájem prostor, služby sekretariátu, telefonní centrály, využívání telefonu, kopírování, zpracování textů, služby recepce a pronájem konferenčních místností, za paušální poplatek 240 € měsíčně.

V BIC Kaiserslautern je v současné době zasídleno celkem 13 firem, z nichž deset je inovačních a začínajících firem. Celková plocha centra je 5 800 m², z toho 4 300 m² je pronajatých firmami, které jsou vybírány dle inovačních schopností a technologie po poradě vedení společnosti. Setrvání firem v BIC je časově omezeno na tři nebo pět let, maximálně však na dobu osmi let. První tři roky je výše nájmu 6,50 € za m² na rok, další dva roky 8,50 € za m² na rok. Po pátém roce působení v BIC činí nájem 9 € za m² na rok. To je možné pouze se zvláštním povolením Ministerstva hospodářství PF.

Technologiezentrum Koblenz GmbH = TZK– Technologické centrum Koblenz

V roce 1990 bylo TZK založeno tehdejším Ministerstvem hospodářství (dnes Ministerstvo hospodářství, klimatu, energie a územního plánování) PF a městem Koblenz. Následně v roce 1992 se třetím vlastníkem stal okres Mayen-Koblenz (dnes Společnost pro ekonomický rozvoj s ručením omezeným- oblast Mittelrhein).

Vklady jednotlivých podílníků tedy činí: 57,35 % spolková země PF, 32,54 % město Koblenz a 10,11 % Společnost pro ekonomický rozvoj oblast – Mittelrhein. V roce 2006 začaly práce na novém centru, jehož cílem má být větší podpora IT-klastrů. Centrum stojí nedaleko Univerzity v Koblenzi, první podlaží bylo otevřeno v roce 2008 a nabízí celkem 2 000 m² k pronájmu. Zájem o 83 kancelářských ploch byl obrovský, tudíž v létě 2011 bylo otevřeno druhé podlaží s dalšími 1 000 m². Stavba byla zafinancována 6,6 mil. €, z nichž 4,1 mil. € bylo uhrazeno Ministerstvem hospodářství PF. V současné době je v TZK zasídleno 30 firem.

Centrum poskytuje pestrou nabídku služeb, jako je flexibilní velikost kanceláří, parkování, kafetérie, kuchyňka v každém patře, konferenční a zasedací místnosti, kopírky, koupelny. Z oblasti poradenství jsou k dispozici finanční poradenství, obchodní plány, marketingové poradenství, zprostředkování kontaktů atd. První schůzka s poradcem je bezplatná, ve většině případů jsou i další schůzky zdarma nebo s nepatrnou finanční spoluúčastí.

První tři roky je nájem za kancelářské prostory pro zainkubované firmy 5,50 € za m² na rok, každý další rok je nájem o 0,50 € vyšší. Poplatek za skladovací prostory činí 4 € za m². Měsíční servisní poplatky činí 75 €. Za posledních 20 let fungování centra zde bylo založeno přes 70 firem a vytvořeno přes 450 pracovních míst.

Technologiezentrum Ludwigshafen am Rhein GmbH = TZL– Technologické centrum Ludwigshafen na Rýnu

TZL bylo založeno v roce 1990 a ze 70 % je ve vlastnictví Spolkové země Porýní-Falc a z 30 % v rukou města Ludwigshafen. Zaměřuje se hlavně na firmy z oblasti technologie.

V TZL je zasídleno celkem 23 firem se 100 spolupracovníky, kteří obývají nájemní plochu 1 500 m² z celkových 2 000 m². Firmy jsou vybírány na základě jejich zaměření na technologie a zda mají inovační charakter. Mezi základní služby TZL patří poradenství při zakládání firmy a tvorbě obchodního plánu, finanční plánování, kapitálové a marketingové poradenství, účetnictví, kontroloving, nabídka dalšího vzdělávání.

Pronájem kancelářských prostor na první rok činí 4,50 € za m². Každý další rok se nájem za m² zvyšuje o 0,50 € až do osmého roku působení firmy v TZL. Pronájem sklepních prostor stojí první tři roky 3,50 € za m² a dalších pět let 4,50 € za m². Vedlejší náklady na m² vychází na 3 € a poplatek za topení 1 € za m². Paušální poplatek za poradenské služby činí 125 € měsíčně. Dále pronájem zasedacích místností dle jejich velikost je pohybuje v rozmezí 90–180 € za den. Za dobu svého fungování bylo v rámci TZL založeno na 90 firem s přibližně 400 pracovními místy.

Technologiezentrum Mainz GmbH = TZM- Technologické centrum Mohuč

TZM GmbH bylo založeno již v roce 1987 a podílí se na něm 49 % spolková země Porýní-Falc, 2 % město Mohuč a 49 % Společnost správy pozemků jako společnost pro ekonomický rozvoj města. Jeho hlavním cílem je podpora inovačních technologií, tvorba pracovních míst a zvýšení atraktivity regionu. Tento park je určen především pro firmy orientované na technologická zařízení, biotechnologii a biofarmacii, které jsou podporovány formou poradenství, poskytnutí zázemí, zprostředkování užitečných kontaktů atd. Mezi nabízené služby patří pronájem prostor, poradenství v oblasti marketingu, řízení projektů, financování, investiční a kapitálové poradenství, účetnictví. Firmy jsou vybírány na základě jejich inovačního charakteru, technologického zaměření a podmínkou je, aby byly založeny před méně než dvěma roky. Výběrové řízení probíhá formou dotazníku.

TZM nabízí dále zdarma možnost kopírování, užívání konferenčních prostor za poplatek 5 € / hod., parkování. Administrativní část VTP je rozložena na 570 m², laboratoře zabírají cca 1 635 m². Všechny prostory jsou používány inkubovanými firmami, kterých je TZM celkem dvanáct, z toho pouze dvě firmy mají inovační charakter. Celkem pracuje v TZM 118 pracovníků. Firmy mohou v parku zůstat pět let za zvýhodněných podmínek pronájmu, který činí u laboratoří 17 € za m² na rok po celou dobu působení firmy v TZM.

U kancelářských prostor je to první rok 4,50 € za m² a každý další rok se cena o 0,50 € zvyšuje. Poslední rok je cena pronájmu stanovena na 6,50 € za m² na rok. Ve výjimečných případech, tzn. se zvláštním povolením Ministerstva hospodářství PF, může firma v TZM zůstat až osm let.

Technologiezentrum Trier GmbH – TZT– Technologické centrum Trevír

Technologické centrum v Trevíru funguje od roku 1989 a bylo založeno spolkovou zemí PF společně s městem Trevír. Útočiště zde mohou najít hlavně inovační a technologicky orientované firmy. Velmi pestrá je nabídka kancelářských prostor i služeb poskytovaných VTP.

Kromě různých velikostí kanceláří, flexibilní doby nájmu a zvýhodněného nájmu je firmám k dispozici telefonní centrála, podatelna, dále mohou využít poradenských služeb při zakládání podniku, pořádání seminářů, technologických a podpůrných programů, inkubačních programů. Poslední zmíněný program je vhodný pro osoby samostatně výdělečně činné, které se chtějí prosadit. VTP poskytne jednotlivým začínajícím podnikatelům kancelářské prostory včetně vybavení, internetového a telefonní připojení a také individuálního obchodního plánu. Navíc mohou využívat nabídku centrálních služeb, jako jsou sekretariát, telefonní centrála, podatelna, fax, kopírka a zasedací místnosti. To vše VTP nabízí po dobu třech až šesti měsíců k užívání zdarma. Firmy tak do podnikání nejdou s rizikem finanční ztráty v případě neúspěchu. Program je určen zejména pro absolventy Vysoké školy v Trevíru, kteří mohou s parkem spolupracovat již během zpracovávání své diplomové práce, dále pak inženýry, designéry, informatiky, vědce z univerzit, vysokých škol a výzkumných institucí, podnikatele s inovačním a technologicky orientovaným záměrem podnikání.

Centrum se rozkládá na ploše 1 600 m², z nichž 869 m² je využíváno zasídlenými firmami, kterých je celkem 18. TZT má pro nájemníky k dispozici pouze kancelářské prostory, jež pronajímá první tři roky za cenu 4,50 € za m² na rok a další čtyři roky se roční nájemné zvyšuje vždy o 0,50 € za m². Maximální doba pronájmu zázemí firmám je sedm let.

V roce 2004 byl otevřen ve stejné oblasti vědecký park Petrisberg, jehož vznik byl významný pro region. Celý areál vyrostl na ploše 80 ha a tvoří městskou část mezi centrem města a univerzitní oblastí. Během krátké doby v objektech vědeckého centra zasídlilo mnoho firem z různých oborů, od IT specialistů přes lékaře až po podnikatele v oblasti médií. Celý areál má v současnosti kancelářské plochy v rozsahu 25 000 m², na kterých je umístěno na 175 podnikatelských subjektů s cca 1 200 zaměstnanci. V oblasti služeb podniká 24 % firem, následuje oblast zdravotnictví 15 % firem, architektura a životní prostředí 14 % firem, informační a komunikační technologie 12 % firem, média a design 9 % firem.

5.3.4 Zhodnocení fungování VTP v PF

Z rozeslaných dotazníků byly získány údaje potřebné ke komparaci fungování VTP v SRN a ČR. Tato kapitola se bude zabývat VTP v SRN, přesněji řečeno ve spolkové zemi PF.

Tab. 18 – Typy zaměření parků v Porýní-Falci

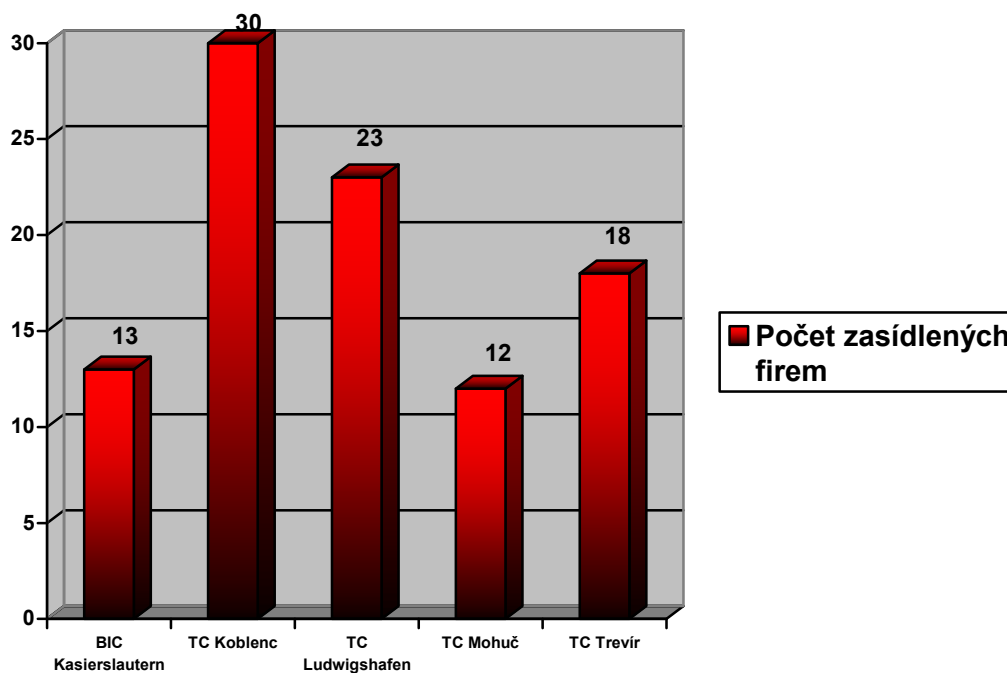
Název instituce	podnikatelský inkubátor	technologické centrum	se zaměřením	bez zaměření	typ zaměření
BIC Kaiserslautern	X			X	
TC Koblenz		X		X	
TC Ludwigshafen		X		X	
TC Mohuč		X	X		biotechnologie, biofarmacie
TC Trevír		X		X	

zdroj: vlastní zpracování

Z pěti technologických center je pouze centrum v Mohuči zacíleno na konkrétní oblast biotechnologii a zbylá centra jsou všeobecně zaměřena jako objekty pro technologicky orientované firmy, MSP aj. Mezi nejstarší parky v PF se řadí BIC Kaiserlautern, založený již v roce 1986, následně rok po něm bylo založeno centrum v Mohuči a v roce 1989 pak TC v Trevíru. Následující rok byla založena zbylá dvě technologická centra v Koblencu a Ludwigshafenu. V SRN jsou tyto instituce ve spoluvlastnictví spolkové země, města, případně okresu, kde je centrum umístěno. Většinovým vlastníkem vybraných center je

spolková země PF. Do TC mohou být firmy přijaty na základě předložení jejich inovačního projektu, technologické orientace a stáří firmy do dvou let od jejího založení.

Graf 3 – Počty zasídlených firem ve VTP v Porýní-Falci

zdroj: vlastní zpracování

Doba fungování firem je časově omezena na dobu pěti let, kdy jsou firmám poskytovány zvýhodněné podmínky v technologickém centru. Po vypršení této časové lhůty mohou firmy v centru zůstat na další dva až tři roky (celkem tedy na sedm až osm let) ale jen se zvláštním povolením Ministerstva hospodářství spolkové země PF.

V rámci VTP jsou nabízeny služby technického i poradenského charakteru. Firmám jsou k dispozici kancelářské prostory, možnost kopírování, vybavení kanceláře telefonním připojením, internetem aj.

Tab. 19 – Přehled technických služeb ve VTP v Porýní-Falci

Služby	BIC Kaiserslautern	TC Koblenc	TC Ludwigshafen	TC Mohuč	TC Trevír
kancelářské prostory	X	X	X	X	X
kancelářský nábytek	X				X
podatelna	X		X		
sekretariát	X		X		
recepce	X		X		X
telefonní centrála	X		X		X
telefon, fax	X	X	X		X
internet	X	X	X		X
PC pro technické využití	X				
kopírování	X	X	X		
zpracování textů	X			X	
zálohování dat	X				
bufet /jídlna	X	X			
hotel/ubytovna	X				
konferenční místnosti	X	X	X	X	X
dílny	X				
laboratoře	X		X	X	
výstavní prostory	X				
knihovna	X		X		
parkování	X	X	X	X	X
svoz odpadů					
úklid	X				
ostraha	X		X		X

zdroj: vlastní zpracování

Poradenské služby jsou poskytovány v rámci úvodního balíčku většinou zcela zdarma, v některých centrech jsou i následující konzultace zdarma.

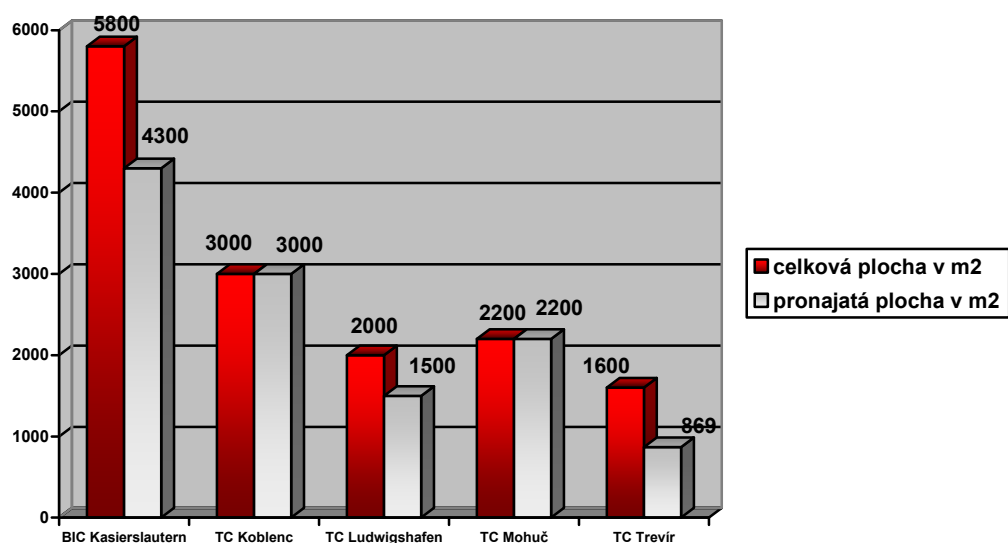
Tab.20 – Přehled poradenských služeb ve VTP v Porýní-Falci

Služby	BIC Kaiserslautern	TC Koblenc	TC Ludwigshafen	TC Mohuč	TC Trevír
obchodní plány	X	X	X	X	X
informace o dotacích	X				
zprostředkování kontaktů	X				
technologické poradenství	X			X	X
patentové poradenství	X				
certifikační poradenství	X				
finanční poradenství	X	X	X	X	X
účetnictví	X		X		
právní poradenství	X				
marketingové poradenství	X	X	X	X	X
vzdělávání	X		X	X	

zdroj: vlastní zpracování

Technologická centra pronajímají firmám kancelářské plochy, laboratoře, dílny, výrobní plochy, sklady, sklepní prostory. Zbylé prostory slouží zaměstnancům VTP k zajištění jeho chodu a také se sem řadí prostory pro společné užívání, jako je sekretariát, podatelna, recepce, konferenční místnosti aj.

Graf 4 – Celková a pronajatá plocha VTP v Porýní-Falci

Zdroj: vlastní zpracování

V rámci TC Kaiserslautern a TC Trevír funguje program s názvem „Start up“, v němž je začínajícím firmám na dobu třech až šesti měsíců nabídnut pronájem kancelářských prostor včetně připojení k internetu, telefonního připojení, pronájmu zasedacích místností a možnosti kopírování zdarma. Pokud se firmě nepodaří během zmíněné doby uplatnit, má možnost odejít bez finanční ztráty. Všechny instituce mají prvních pár let pro firmy připravené zvýhodněné ceny pronájmu.

Tab. 21 – Ceny pronájmů VTP v Porýní-Falci

rok	BIC Kaiserslautern		TC Koblenc	TC Ludwigshafen	TC Mohuč		TC Trevír
	kancelář. + výrobní prostory*	ostatní prostory*	jednotná cena *	jednotná cena*	kancelářské prostory*	laboratoře*	kancelářské prostory*
1.	6,50 €	5,50 €	5,50 €	4,00 €	4,50 €	17 €	4,50 €
2.	6,50 €	5,50 €	5,50 €	4,50 €	5,00 €		4,50 €
3.	6,50 €	5,50 €	5,50 €	5,00 €	5,50 €		4,50 €
4.	8,50 €	7,50 €	7,00 €	5,50 €	6,00 €		5,00 €
5.	8,50 €	7,50 €	7,50 €	6,00 €	6,50 €		5,50 €
6.	9,00 €	8,00 €	8,00 €	6,50 €	6,60 €		6,00 €
7.	9,00 €	8,00 €	8,50 €	7,00 €	6,50 €		6,50 €
8.	9,00 €	8,00 €	9,00 €	7,50 €	6,50 €		-

*Pozn.: ceny pronájmu jsou za m² na rok

zdroj: vlastní zpracování

Různé je také hrazení nákladů za služby. V BIC Kaiserslautern je stanovena fixní částka 90 € za hodinu s poradcem, který je zaměstnancem centra, v případě nákladů na technické služby je zaveden měsíční servisní poplatek ve výši 240 €, který však zahrnuje služby podatelny, kancelářský nábytek, využívání sekretariátu, telefon, fax, kopírování, recepci, zasedací místnosti aj. Náklady na vytápění a elektřinu neboli vedlejší náklady jsou hrazeny za m² stejně jako pronájem prostor. Dalším příkladem je TC Koblenc, kde je servisní poplatek za technické služby o poznání nižší než u předchozího centra a činí 75 €, zvlášť se ale platí za pronájem telefonu i za kopírování. Naopak poradenské služby jsou zde na počátku bezplatné a ve většině případů se nehradí ani při další návštěvě poradce. V TC Ludwigshafen se platí měsíční servisní poplatek 79 € a paušální poplatek za poradenské služby ve výši 125 € za měsíc. Vedlejší náklady na topení a elektřinu jsou hrazeny za m². Velmi důležitá je pro VTP spolupráce s VŠ. V PF jsou technologická centra vystavena

ve velkých městech, kde mají sídlo i univerzity a vysoké školy, se kterými probíhá velmi úzká spolupráce.

5.4 Komparace fungování VTP v ČR a SRN

Porovnat fungování VTP v ČR s institucemi stejného či podobného typu v SRN je velmi složité. Komparaci nelze provést z hlediska velikosti země a počtu obyvatel či ekonomické situace země, jelikož nelze porovnávat neporovnatelné. Kromě toho, že SRN má přibližně osmkrát více obyvatel, tak rozloha ČR by odpovídala přibližně jedné ze spolkových zemí Německa- Bavorsku. Naprosto zřejmá je závislost české ekonomiky na německé a ne nadarmo se říká, že ČR je 17. spolkovou zemí SRN.

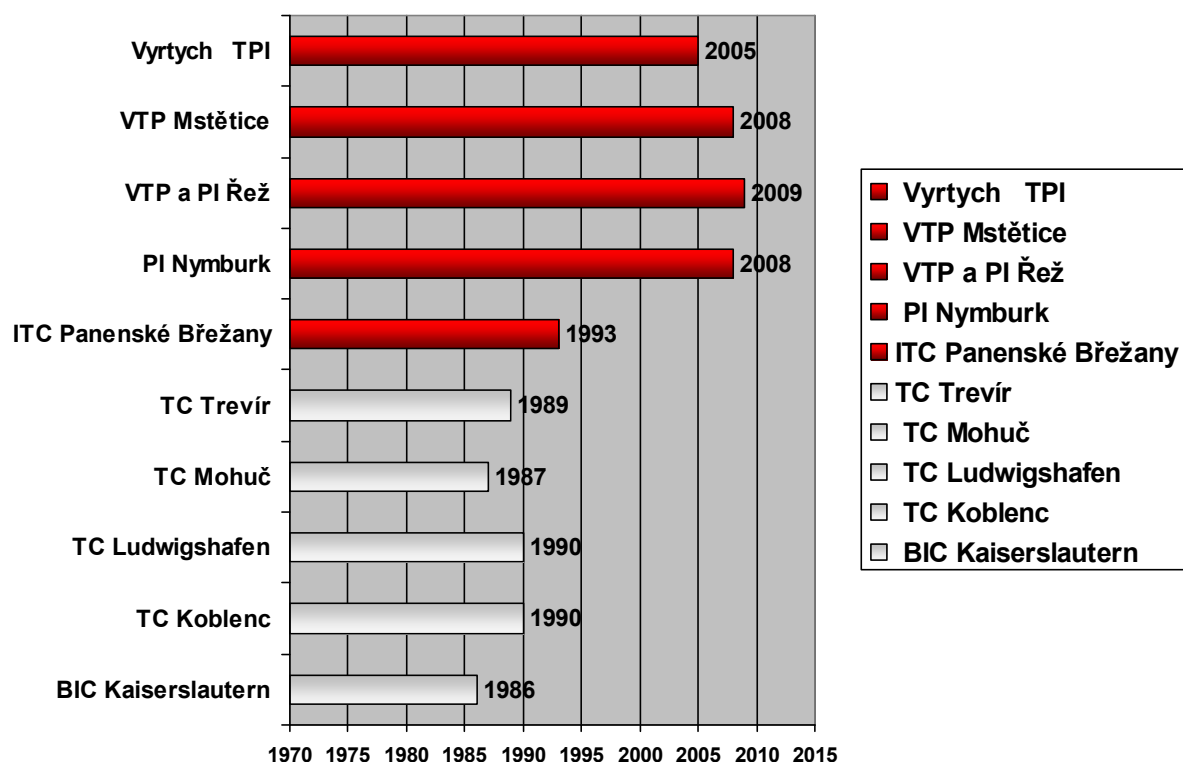
V rámci srovnání institucí se zaměřením na vědu a výzkum lze říct, že hlavní záměr těchto zařízení se shoduje. Mezi jejich prioritní cíle patří podpora mladých a začínajících podniků inovačního charakteru se zaměřením na vědu a technologii při jejich snaze o uplatnění a prosazení se na trhu. Druhy podpor se již v určitých fázích odlišují, což může být ovlivněno hlavně tím, že v SRN jsou tato centra ve většinovém spolumlastnictví spolkové země, města či okresu, ve kterém je toto zařízení situováno. Zatímco v ČR tato centra zakládají především soukromí vlastníci, vysoké školy, výzkumné instituce s finanční podporou směřující z EU, státního a krajského rozpočtu.

Z informací získaných rozesláním dotazníků bylo zjištěno mnoho zajímavých informací týkajících se technických údajů o zařízení, finančních dat i jejich zaměření a forem podpory.

Bylo zjištěno, že zatímco v ČR je většina zařízení tohoto typu zaměřená na konkrétní oblast působení a vlastní tedy i speciální vybavení pro tyto účely, v SRN se objevují centra s určitým zaměřením jen velice zřídka. Preferovány jsou instituce s všeobecným zaměřením určené inovačním technologickým firmám. Jak již bylo zmíněno, své kořeny má tento druh zařízení v USA, kde se inkubátory začaly vyvíjet již v polovině dvacátého

století, odkud se postupně jejich myšlenka šířila do celého světa. V SRN začaly VTP vznikat o poznání dříve než v ČR, kde se tento pojem objevil až v 90. letech dvacátého století. Z vybraných parků v Porýní-Falci, které byly pomocí dotazníků obeslány, vznikly všechny do roku 1990, zatímco ve Středočeském kraji vznikl jako jeden z prvních VTP v roce 1993 (viz graf 5).

Graf 5 – Roky založení VTP ve Středočeském kraji a Porýní-Falci

zdroj: vlastní zpracování

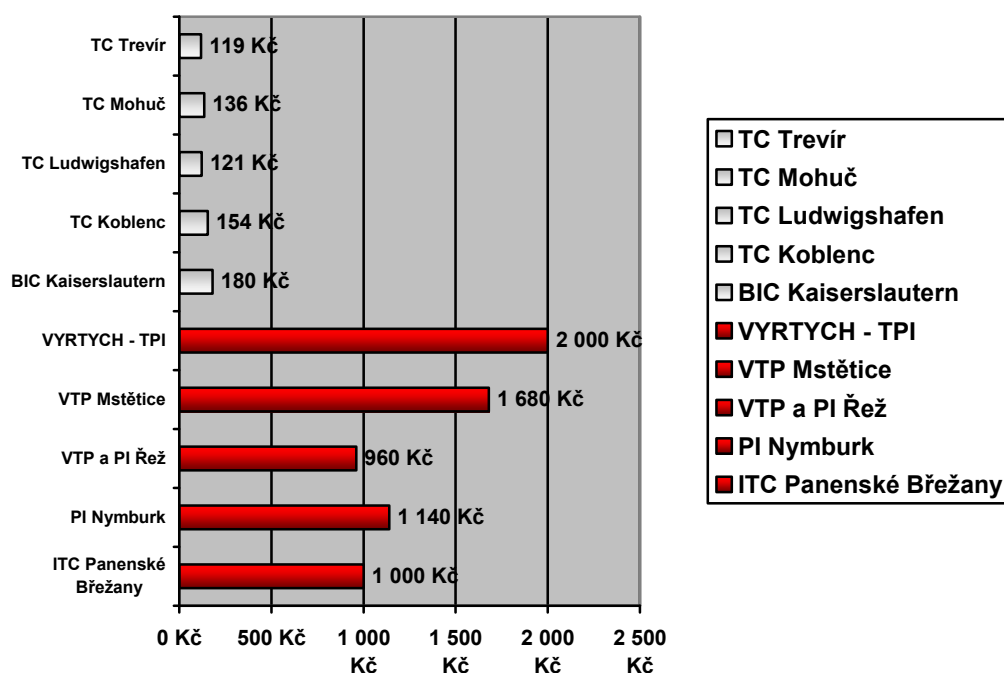
Velikost VTP v ČR a SRN se nijak zásadně neliší. Pronajímaná plocha se pohybuje v rozmezí 1 500 m² až 4 000 m². Počet zasídlených firem ve VTP v obou zemích je v průměru také velmi podobný a pohybuje se kolem 13-20 firem.

Z hlediska doby setrvání firmy ve VTP existuje mezi ČR a SRN velký rozdíl v tom, že v ČR není tato doba nijak limitována, kdežto v SRN je standardní doba zasídlení firmy v zařízení maximálně pět let. V případě, že firma požádá Ministerstvo hospodářství příslušné spolkové země o výjimku, může jí být doba prodloužena maximálně na osm let.

V prvních pěti letech je firmám poskytován pronájem za zvýhodněnou cenu, po uplynutí standardní doby musí firmy ve většině případů platit tržní nájem. V ČR tento typ zvýhodnění není tak snadné realizovat, jelikož VTP jsou v soukromém vlastnictví a zvýhodněné nájem by tak musely být dotovány ze soukromých zdrojů vlastníka. V předchozím programovém období existovala možnost dotovaných nájmů v rámci programu PROSPERITA. Nyní již tato nabídka není aktuální.

V případě srovnání cen pronájmů kancelářských prostor za m² a rok je brána průměrná cena pronájmu za prvních pět let fungování firmy ve VTP a převedena na společnou měnu, kterou jsou koruny (viz graf 6).

Graf 6 – Srovnání cen pronájmů ve VTP ve Středočeském kraji a Porýní-Falci

*aktuální měnový kurz dle ČNB ze dne 15. 4. 2012 činí 24,75 Kč/1 €

Zdroj: vlastní zpracování

Při pohledu na graf je na první pohled zřejmé, že ceny pronájmů vybraných parků v PF a SK se výrazně liší. Ceny pronájmů v ČR jsou až desetkrát dražší než ve VTP v SRN. Navíc některá zařízení v SRN nabízejí startovací program pro začínající podnikatele, kteří

mají možnost využívat většinu nabízených služeb VTP na tři až šest měsíců bezplatně, což jim velmi usnadňuje začátky a snižuje počáteční obavy z možnosti neuplatnění se na trhu a ztráty vstupních investic.

5.5 Návrhy a doporučení pro budoucí vývoj

Z předchozí kapitoly je více než zřejmé, že u našich západních sousedů se lze inspirovat a něčemu přiučit. Jak již bylo dříve zmíněno, velkým problémem v ČR je nedostatečná spolupráce v oblasti výzkumu mezi vysokými školami, výzkumnými ústavy a sférou podnikatelskou. Což by i do budoucna měl řešit v rámci OPPI program s názvem SPOLUPRÁCE, jehož záměrem je finanční podpora odvětvových a oborových seskupení, která by měla být intenzivnější. Dalším již několikrát zmíněným programem je PROSPERITA, díky kterému v ČR nové VTP vznikají. Programové období 2007-2013 má v rámci programu PROSPERITA oproti předchozímu období značně navýšeny finanční prostředky, čehož by měly využít především vysoké školy a výzkumné ústavy ke zvyšování kvality a rozsahu služeb. Mezi programy, odkud lze čerpat také prostředky související s VTP, je i sedmý rámcový program.

V rámci SK je připravováno také několik projektů. Na jednom z nich spolupracuje SK s Českým vysokým učením technickým, Vysokou školou chemicko-technologickou a Českou zemědělskou univerzitou, na jiném pak Akademie věd ČR a Univerzita Karlova. Tento projekt se týká přípravy Biotechnologického a biomedicínského centra (BIOCEV) ve Vestci u Prahy. Pro SK je oblast výzkumu a vývoje velmi významná z hlediska konkurenceschopnosti kraje, a proto patří podpora inovačního potenciálu ke klíčovým prioritám regionu spolu se zintenzivněním spolupráce výzkumných institucí a firem, jako je tomu právě v SRN. Všechna technologická centra jsou zde stavěna, pokud je to možné, v těsné blízkosti či nedaleko vysokých škol, aby bylo snadné tyto dvě instituce propojit a umožnit tak studentům, popřípadě absolventům uplatnit jejich inovační projekty a využívat k tomu vědecké a technologické zázemí VTP. V tomto směru jsou ideální podnikatelské inkubátory, které se zaměřují hlavně na začínající MSP.

Začínající podnikatelé v ČR mají velké obavy z vysokých inovačních nákladů, silné konkurence na trhu. Velkou nejistotou trpí i ohledně nezaručené poptávky po inovačních produktech, neopomenutelný je i fakt nedostatku kvalifikovaných pracovníků.

V květnu 2010 byla uskutečněna čtyřdenní zahraniční cesta ředitelů vybraných středočeských VTP, první tohoto druhu ve SK, do podobných zařízení v Porýní-Falci. Celkem bylo navštíveno deset institucí tohoto typu - Vědecký park v Petrisbergu – Trevír, Technologické centrum Trevír, Technická univerzita v Kaiserslauternu a Zakladatelské centru TU & FH Kaiserslautern, Institut pro povrchovou a vrstevní analytiku (IFOS), Fraunhofer institut IESE a ITWM, PRE- park v Kaiserslauternu, Technologické centrum v Ludwigshafenu, Podnikatelské a inovační centrum v Kaiserslauternu (BIC) a několik úspěšných inovačních firem. Cílem bylo navázání kontaktů a získání nových poznatků v oblasti řízení a rozvoje parků a jejich případné uplatnění v rámci aktivit jednotlivých VTP či zohlednění poznatků při budování nových VTP.

Jak se ukázalo v minulém programovém období v rámci OPMP, investované prostředky do vybudování VTP ve SK a celkově i v celé ČR se zcela mýjely účinkem, jelikož chyběly praktické zkušenosti s řízením těchto zařízení. Tuto situaci by mohly řešit právě výše zmiňované vazby se zahraničními centry podobného typu, kde je možné nasbírat mnoho poznatků a zkušeností.

Závěr

Hlavním cílem diplomové práce bylo porovnat formy podpor v ČR a SRN se zaměřením na malé a střední podnikání a dále komparovat fungování vědecko-technických parků v ČR a SRN na regionální úrovni. Pro toto srovnání jsem si vybrala v ČR Středočeský kraj a v SRN spolkovou zemi Porýní-Falc, která je mimo jiné v rámci zahraniční spolupráce partnerským regionem Středočeského kraje. Na základě zjištěných informací a poznatků o jednotlivých parcích získaných z materiálů poskytnutých vybranými VTP a z dotazníků zaslaných do parků pak vytvořit návrh možností, které by mohly vést ke zlepšení současné formy jejich řízení.

V teoretické části byla zpracována stručná charakteristika jednotlivých zemí a vybraných regionů pro získání všeobecného přehledu o nich. Zhodnocena byla také zahraniční spolupráce ČR a SRN. Následně byl popsán obecný přehled možných podpor podnikání ze strany EU, státu i regionu se stručnou charakteristikou. Popsány byly i typy podpory exportu v ČR a SRN. Pro doplnění byly uvedeny i informace týkající se zaměření na malé a střední podnikání, které hraje v současné hospodářské politice klíčovou roli. Malí a střední podnikatelé mají inovativní nápady, ale bohužel jim chybí potřebné finanční prostředky a technické zázemí pro realizaci projektů. Řešením této situace mohou být právě vědecko-technické parky, kterými se důkladně zabývá praktická část diplomové práce.

Tato zařízení mají pomáhat již zmíněným začínajícím malým a středním podnikům, které mají inovační charakter a jsou technologicky zaměřené. Poskytují jim nejen kancelářské prostory, ale i prostory konferenční a administrativní zázemí. Velmi důležité jsou pro začínající firmu i poradenské služby, které parky nabízejí přímo prostřednictvím vlastních zaměstnanců, nebo externě. Velmi prospěšné jsou tyto parky pro region, ve kterém jsou situovány, jelikož díky prosperujícím firmám se zvyšuje jejich konkurenceschopnost. Proto směřuje v poslední době podpora regionů především do oborů s vyšší přidanou hodnotou, jako je věda, výzkum a inovace.

Praktická část je zaměřena na konkrétní vědecko-technické parky ve Středočeském kraji a Porýní-Falci. Nejdříve je charakterizováno pět vybraných zařízení ve Středočeském kraji,

jejich činnosti, způsob řízení a fungování, vše doplněné informacemi z rozeslaných dotazníků. Stejným způsobem byla popsána a zhodnocena vybraná centra v Porýní-Falci.

Z uvedených charakteristik VTP v obou regionech je zcela zřejmý rozdíl v systému řízení parků, který mohu potvrdit i z osobní zkušenosti, kdy jsem měla možnost většinu VTP společně s řediteli středočeských VTP v Porýní-Falci navštívit. Na první pohled bylo zřejmé, že SRN je neustále o krok napřed. Zatímco v ČR jsou tato zařízení zcela v rukou soukromých subjektů, s čímž jsou spojeny problémy s financováním, v SRN má vždy většinový podíl spolková země. Díky tomu je financování aktivit VTP o mnoho snazší. Což má samozřejmě vliv na zájem podnikatelů o tato centra. Díky dotovaným nájmům mají možnost využívat stabilního zázemí bez velkých finančních prostředků, kterými firmy na počátku většinou nedisponují.

Zpracováním diplomové práce jsem získala mnoho nových poznatků týkajících se poskytovaných podpor podnikání a za velmi přínosné informace pro mé zaměstnání považuji teoretický základ o kulturních odlišnostech při obchodním jednání. Velmi překvapující pro mě byly informace získané formou dotazníku, kde jsem dospěla k velmi zajímavému srovnání v oblasti finančních prostředků.

Seznam použité literatury

Citace

Česko. Zákon č. 3 (§1), ze dne 17. prosince 1992 o státních symbolech České republiky. In: Sbírka zákonů České republiky. 1993, částka 2, s. 26. Dostupné také z: <http://aplikace.mvcr.cz/archiv2008/sbirka/1993/sb02-93.pdf>

ČSÚ. Středočeský kraj [online]. Praha: Český statistický úřad, 1. 8. 2005 [cit. 2012-02-25]. Dostupné v PDF z: [http://www.czso.cz/csu/2004edicniplan.nsf/t/50002C125D/\\$File/136204a2.pdf](http://www.czso.cz/csu/2004edicniplan.nsf/t/50002C125D/$File/136204a2.pdf)

CzechTrade. *Koncepce podpory malých a středních podnikatelů na období 2014-2020* [online]. c2012 [cit. 2012-03-29]. Dostupné také v PDF z http://www.businessinfo.cz/files/dokumenty/Navrh_koncepcni_casti_Koncepce_MSP_14.pdf

CzechTrade. *ROP Střední Čechy*. [online]. c2007 - 2011 [cit. 2012-04-06]. Dostupné z: <http://www.businessinfo.cz/cz/rubrika/rop-stredni-cechy/1001699/>

CzechTrade. *Shrnutí návrhu koncepce MSP 2014-2020* [online]. 15. 3. 2012 [cit. 2012-03-29]. Dostupné z: <http://www.businessinfo.cz/cz/clanek/koncepce-apolitiky/shruti-navrhu-koncepce-msp-2014-plus/1000502/63523/>

MANDYSOVÁ, I. Podpora podnikání v České republice a v Evropské unii. 1. vyd. Pardubice: Univerzita Pardubice, 2009, s.16. ISBN 978-80-7395-220-4.

NOVÝ, I. a S. SCHROLL-MACHL. *Interkulturní komunikace v řízení a podnikání česko-německá*. 1. vyd. Praha: MANAGEMENT PRESS, 2007, 161 s. ISBN 978-80-7261-158-4.

Internetové zdroje

ADT. *Was ist der ADT?* [online] duben 2004 [cit. 2012-04-14]. Dostupné z: <http://www.adt-online.de/adt.html>

Aussenwirtschaftsportal. *Ausstellungs- und Messe-Ausschuss der Deutschen Wirtschaft e.V. (AUMA)* [online]. c2012 [cit. 2012-04-07]. Dostupné z: <http://www.ixpos.de/IXPOS/Navigation/DE/Ihr-geschaeft-im-ausland/Start-ins-Ausland/Unterstuetzung-und-beratung/in-deutschland,did=314314.html>

Bundesagentur für Arbeit. Arbeitslosenquote im Februar 2012. [online]. únor 2012 [cit. 2012-03-13]. Dostupné v PDF z: <http://www.arbeitsagentur.de/zentraler-Content/A01-Allgemein-Info/A011-Presse/Publikation/pdf/Landkarten-Eckwerte-2012-02.pdf>

Bundesministerium für Wirtschaft und Technologie. *Instrumente der Aussewirtschaftsförderung* [online]. [cit. 2012-04-07]. Dostupné z: <http://www.bmwi.de/BMWi/Navigation/Aussenwirtschaft/Aussenwirtschaftsfoerderung/aussenwirtschaftsfoerderunginstrumente.html>

CIA. The World Factbook [online]. USA: Central Intelligence Agency, [cit. 2012-02-24]. ISSN 1553-8133. Dostupné z: <https://www.cia.gov/library/publications/the-world-factbook/rankorder/2147rank.html>

CzechTrade. Ekonomická Charakteritika země [online]. Německo: Zastupitelský úřad Berlín, 1. 10. 2011 [cit. 2012-02-25]. Dostupné z: <http://www.businessinfo.cz/cz/sti/nemecko-ekonomicka-charakteristika-zeme/4/1000636>

CzechTrade. *Evropské fondy: návrh nařízení EK pro období 2014 – 2020* [online]. 18. 12. 2011 [cit. 2012-03-28]. Dostupné z: <http://www.businessinfo.cz/cz/clanek/politiky-eu/evropske-fondy-navrh-narizeni-ek/1000521/62837/?page=3>

CzechTrade. *Exportní velmoc Německo: podpora vývozců prostřednictvím státu a hospodářských institucí.* [online]. 3. 4. 2007 [cit. 2012-04-07]. Dostupné z: <http://www.businessinfo.cz/cz/clanek/nemecko/exportni-velmoc-nemecko/1000636/43892/>

CzechTrade. *Export v kostce.* [online]. 1. pololetí 2012 [cit. 2012-04-06]. Dostupné také v PDF z: <http://www.businessinfo.cz/files/zahranicni-obchod/exportvkcstce.pdf>

CzechTrade. Hospodářský profil spolkové země Porýní-Falc [online]. 13. 6. 2007 [cit. 2012-03-13]. Dostupné z: <http://www.businessinfo.cz/cz/clanek/nemecko/hospodarsky-profil-poryni-falcko/1000636/44728/>

CzechTrade. *Německo: investiční klima.* [online]. [cit. 2012-04-07]. Dostupné z: <http://www.businessinfo.cz/cz/sti/nemecko-investicni-klima/9/1000636/>

CzechTrade. Německo: Obchodní a ekonomická spolupráce s ČR [online]. březen 2011 [cit. 2011-03-03]. Dostupné z: <http://www.businessinfo.cz/cz/sti/nemecko-obchodni-a-ekonomicka-spoluprace-s-cr/7/1000636/>

CzechTrade. NERV: *Od roku 2014 by měla mít ČR méně operačních programů* [online]. 2. 8. 2011 [cit. 2012-03-28]. Dostupné z: <http://www.businessinfo.cz/cz/clanek/politiky-eu/nerv-cr-mene-operacnich-programu-po-2013/1000521/61349/>

CzechTrade. *Nomenklatura územních statistických jednotek NUTS* [online]. 16. 10. 2009 [cit. 2012-04-02]. Dostupné z: <http://www.businessinfo.cz/cz/clanek/rozvoj-regionu/nomenklatura-uzemnich-statistickych/1001179/6584/>

CzechTrade. *Obchodní společnosti – založení a vznik.* [online]. 26. 1. 2012 [cit. 2012-04-01]. Dostupné z: <http://www.businessinfo.cz/cz/clanek/orientace-v-pravnich-ukonech/obchodni-spolecnosti-zalozeni-vznik-opu/1000818/46132/>

CzechTrade. *Podnikání a daně Německo.* [online]. 11. 4. 2011 [cit. 2012-03-31]. Dostupné z: <http://www.businessinfo.cz/cz/clanek/nemecko/podnikani-a-dane-nemecko/1000636/60264/>

CzechTrade. *Regionální operační programy.* [online]. c2007 - 2011 [cit. 2012-04-06]. Dostupné z: <http://www.businessinfo.cz/cz/rubrika/rop/1001614/>

CzechTrade. *Regionální uspořádání a regiony soudružnosti v ČR* [online]. 16. 10. 2009 [cit. 2012-04-02]. Dostupné z: <http://www.businessinfo.cz/cz/clanek/rozvoj-regionu/regionalni-usporadani-a-regiony/1001179/9043/>

CzechTrade. *ROP Střední Čechy*. [online]. c2007 - 2011 [cit. 2012-04-06]. Dostupné z: <http://www.businessinfo.cz/cz/rubrika/rop-stredni-cechy/1001699/>

CzechTrade. *Shrnutí návrhu koncepce MSP 2014-2020* [online]. 15. 3. 2012 [cit. 2012-03-29]. Dostupné z: <http://www.businessinfo.cz/cz/clanek/koncepce-a-politiky/shrnuti-navrhu-koncepce-msp-2014-plus/1000502/63523/>

CzechTrade. Souhrnné teritoriální informace Německo. [online]. Německo: Zastupitelský úřad Berlín, 1. 10. 2011 [cit. 2012-02-25]. Dostupné z: <http://www.businessinfo.cz/cz/rubrika/nemecko/1000636/>

CzechTrade. *Strategie Evropa 2020* [online]. 5. 11. 2010 [cit. 2012-03-28]. Dostupné z: <http://www.businessinfo.cz/cz/clanek/politiky-eu/strategie-evropa-2020/1000521/58802/>

ČSÚ. Česká republika – hlavní makroekonomické údaje [online]. Praha: Český statistický úřad, c2012 [cit. 2012-03-02]. Dostupné z: [http://www.czso.cz/csu/redakce.nsf/i/cr:_makroekonomicke_udaje/\\$File/HLMAKRO.xls](http://www.czso.cz/csu/redakce.nsf/i/cr:_makroekonomicke_udaje/$File/HLMAKRO.xls)

ČSÚ. Charakteristika Středočeského kraje [online]. Praha: Český statistický úřad, c2012 [cit. 2012-02-25]. Dostupné z: http://www.czso.cz/xs/redakce.nsf/i/charakteristika_kraje

ČSÚ. Předběžné výsledky Sčítání lidu, domů a bytů 2011 Česká republika [online]. Praha: Český statistický úřad, c2012 [cit. 2012-02-24]. Dostupné v PDF z: [http://www.czso.cz/csu/2012ediciplan.nsf/t/950049F8F7/\\$File/pvcr.pdf](http://www.czso.cz/csu/2012ediciplan.nsf/t/950049F8F7/$File/pvcr.pdf)

ČSÚ. Vybrané ukazatele hospodářství – prosinec 2011, leden 2012 [online]. Praha: Český statistický úřad, 20. 2. 2012 [cit. 2012-03-02]. Dostupné z: <http://www.czso.cz/csu/csu.nsf/informace/cvyb022012.doc>

ČSÚ. Zahraniční obchod České republiky za leden až prosinec 2011 [online]. Praha: Český statistický úřad, 7. 2. 2012 [cit. 2012-03-03]. Dostupné v PDF: [Http://www.czso.cz/csu/2011ediciplan.nsf/t/9C003BC959/\\$File/60011112m01.pdf](http://www.czso.cz/csu/2011ediciplan.nsf/t/9C003BC959/$File/60011112m01.pdf)

Eurostat. *Regions in the European Union* [online]. c2011 [cit. 2012-04-02]. Dostupné také v PDF z: http://epp.eurostat.ec.europa.eu/cache/ITY_OFFPUB/KS-RA-11-011/EN/KS-RA-11-011-EN.PDF

Europäische Kommission. *Entwicklungsprogramme* [online]. [cit. 2012-04-02]. Dostupné z: http://ec.europa.eu/regional_policy/country/prordn/details_new.cfm?gv_PAY=DE&gv_re=ALL &gv_PGM=1094&LAN=4&gv_PER=2&gv_defL=4

German Chamber of Commerce. *AHK in figures*. [online]. [cit. 2012-04-07]. Dostupné z: <http://ahk.de/en/about-ahk/ahk-in-figures/>

German Trade & Invest. *Agency profile*. [online]. [cit. 2012-04-07]. Dostupné z: http://www.gtai.de/GTAI/Navigation/EN/_Meta/About-us/agency-profile.html

LANG, V. Německo. [online]. [cit. 2012-02-25]. Dostupné z: <http://tema.novinky.cz/nemecko>

Ministerium der Justiz und für Verbraucherschutz. Landesgesetz über die Hoheitszeichen des Landes Rheinland-Pfalz, ze 7. 8. 1972. Dostupné z: http://landesrecht.rlp.de/jportal/portal/t/1o4e/page/bsrlpprod.psml/action/portlets.jw.MainAction?p1=0&eventSubmit_doNavigate=searchInSubtreeTOC&showdoccase=1&doc.hl=0&doc.id=jlrWappGRPrahmen&doc.part=R&toc.poskey=#focuspoint

Ministerium für Umwelt, Landwirtschaft, Ernährung, Weinbau und Forsten. Landwirtschaft in Rheinland-Pfalz. [online]. [cit. 2012-03-13]. Dostupné z: <http://www.mulewf.rlp.de/landwirtschaft/>

Ministerium für Umwelt, Landwirtschaft, Ernährung, Weinbau und Forsten. Weinbau in Rheinland-Pfalz. [online]. [cit. 2012-03-13]. Dostupné z: <http://www.mulewf.rlp.de/weinbau/>

Ministerium für Wirtschaft, Klimaschutz, Energie und Landesplanung. *Förderung von Unternehmen*. [online]. [cit. 2012-04-07]. Dostupné z: <http://www.mwkel.rlp.de/Wirtschaft/Existenzgruendung/Finanzielle-Foerderungen/broker.jsp?uMen=3f670cc5-f2a1-e801-33e2-dce3742f2293>

Ministerium für Wirtschaft, Klimaschutz, Energie und Landesplanung. *Technologiezentren* [online]. [cit. 2012-04-07]. Dostupné z: <http://www.mwkel.rlp.de/Wirtschaft/Innovation/Technologie-Gruenderzentren/>

Ministerstvo pro místní rozvoj. *Centrum pro regionální rozvoj ČR*. [online]. [cit. 2012-04-02]. Dostupné z: <http://www.mmr.cz/Kontakty/Primo-a-neprimo-rizene-organizace/Centrum-pro-regionalni-rozvoj-CR>

MPO. *Exportní strategie České republiky pro období 2012 – 2020*. 14. 3. 2012 [cit. 2012-04-06]. Dostupné také v PDF z: http://www.businessinfo.cz/files/dokumenty/mpo_exportni_strategie_2012_2020.pdf

MPO. *Zpráva o vývoji malého a středního podnikání a jeho podpoře v roce 2010*. [online]. březen 2011 [cit. 2012-04-05]. Dostupné v PDF z: <http://www.mpo.cz/dokument90013.html>

Německá vlajka. In: Wikipedia: otevřená encyklopedie [online]. strana naposledy edit. 26. 1. 2012, 8:03. [cit. 2012-02-25]. Dostupné z: http://cs.wikipedia.org/wiki/N%C4%9Bmeck%C3%A1_vlajka
Statistická ročenka Středočeského kraje 2008 [online]. Praha: Český statistický úřad, 17. 12. 2008 [cit. 2011-11-06]. Dostupné z: <http://www.czso.cz/xs/edicniplan.nsf/tab/13002E3EF7>

Statistická ročenka Středočeského kraje 2009 [online]. Praha: Český statistický úřad, 28. 12. 2009 [cit. 2011-11-06]. Dostupné v PDF: [http://www.czso.cz/xs/edicniplan.nsf/t/7F0041A0F8/\\$File/20101109.pdf](http://www.czso.cz/xs/edicniplan.nsf/t/7F0041A0F8/$File/20101109.pdf)

Statistisches Bundesamt. Bevölkerungsstand. [online]. Wiesbaden: Statistisches Bundesamt, c2012 [cit. 2012-02-25]. Dostupné z: <https://www.destatis.de/DE/ZahlenFakten/GesellschaftStaat/Bevoelkerung/Bevoelkerungsstand/Tabellen/GeschlechtStaatsangehoerigkeit.html?nn=50732>

Statistisches Landesamt Rheinland-Pfalz. Bevölkerungszahl sinkt unter 4 Millionen. [online]. 20. 7. 2011 [cit. 2012-03-16]. Dostupné z: http://www.statistik.rlp.de/no_cache/einzelansicht/archive/2011/july/article/bevoelkerungszahl-sinkt-unter-vier-millionen

Středočeský kraj. Informace o Středočeském kraji [online]. c2008 [cit. 2011-11-6]. Dostupné z: <http://www.kr-stredocesky.cz/portal/stredocesky-kraj/informace-o-kraji/>

Středočeský kraj. Logo Středočeského kraje [online]. 6. 10. 2009 [cit. 2011-11-06]. Dostupné z <http://www.kr-stredocesky.cz/portal/stredocesky-kraj/symboly-kraje/logo-kraje/>

Středočeský kraj. Prapor Středočeského kraje [online]. 6. 10. 2009 [cit. 2011-11-06]. Dostupné z <http://www.kr-stredocesky.cz/portal/stredocesky-kraj/symboly-kraje/prapor-kraje/>

Středočeský kraj. *Výzkum, vývoj, inovace*. [online]. c2008 [cit. 2012-04-01]. Dostupné z: <http://www.kr-stredocesky.cz/portal/odbory/regionalni-rozvoj/klastry-veda-vyzkum/>

Středočeský kraj. Znak Středočeského kraje [online]. 6. 10. 2009 [cit. 2011-11-06]. Dostupné z: <http://www.kr-stredocesky.cz/portal/stredocesky-kraj/symboly-kraje/znak-kraje/>

Ústava České republiky. Ústavní zákon, kterým se mění ústavní zákon č. 347/1997 Sb., o vytvoření vyšších územních samosprávných celků a o změně ústavního zákona České národní rady č. 1/1993 Sb. 1997, článek 1. Dostupné z: <http://portal.gov.cz/wps/portal/_s.155/701/.cmd/ad.c/313/.ce/10821/p/8411/_s.155/701?PC_8411_number1=347/1997&PC_8411_b=347/1997&PC_8411_ps=10#10821>

Bibliografie

BUCHTOVÁ, B. a J. POKORNÝ. *Podnikání a kulturní odlišnosti*. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita v Brně, 2004, 247 s. ISBN 80-210-3490-4.

DOSTÁL, V., T. KARÁSEK a M. THIM. *Agenda pro českou zahraniční politiku 2011*. Praha: AMO, 2011, 208 s. ISBN 978-80-87092-14-9.

FOLVARČNÁ, A. *Malé a střední podnikání*. 2. vyd. Ostrava: Vysoká škola podnikání, a.s. v Ostravě, 2009, 119 s. ISBN 978-80-86764-63-4.

GULLOVÁ, S. *Mezinárodní obchodní a diplomatický protokol*. 2. přepracované a doplněné vyd. Praha: Grada Publishing, 2011, 253 s. ISBN 978-80-247-3777-5.

HEŘMAN, J. a kol. *Průmyslové inovace*. 1. vyd. Praha: VŠE, 2008, 260 s. ISBN 978-80-245-1445-1.

Krajská reprezentace pro Středočeský kraj. *Předběžné výsledky sčítání lidu, domů a bytů 2001*. Praha: Český statistický úřad, 2001. ISBN 80-7223-476-5.

KRAUSE, D a J. KUX. *Krátká zpráva o problematice malých a středních podniků v České republice*. Praha: Výzkumný ústav práce a sociálních věcí, 2004.

MANDYSOVÁ, I. *Podpora podnikání v České republice a v Evropské unii*. 1. vyd. Pardubice: Univerzita Pardubice, 2009, s. 173 s. ISBN 978-80-7395-220-4.

MATĚJKOVÁ, J. *Podpora podnikání s důrazem na malé a střední podniky*. 1. vyd. Praha: Victoria Publishing, 1994, 60 s. ISBN 80-85865-60-2.

Ministry for economics, transport, agriculture and viniculture. *Investment guide*. Mainz: ISB, 2009

MPO. *Operační program podnikání a inovace 2007 – 2013*. Praha: Ministerstvo průmyslu a obchodu ČR, 2007, 96 s.

NOVÝ, I. a S. SCHROLL-MACHL. *Interkulturní komunikace v řízení a podnikání česko-německá*. 1. vyd. Praha: MANAGEMENT PRESS, 2007, 161 s. ISBN 978-80-7261-158-4.

PETŘÍČEK, V. *Česká podpora podnikání v evropském kontextu*. 1. vyd. Praha: Corona Communications s.r.o., 2007, 179 s. ISBN 978-80-903954-2-8.

RYDVALOVA, P. *Malé a střední podnikání*. 1.vyd. Liberec: Technická univerzita v Liberci, 2002, 118 s. ISBN 80-7083-561-3.

RÝZNAR, V. *Společenská diplomacie ve veřejné správě (společenské chování v evropském prostoru)*. 2. doplněné a rozšířené vyd. Praha: Tiskárna Ministerstva vnitra, 2008, 187 s. ISBN 978-80-7312-058-0.

RÝZNAR, L. a A. ŠIMONOVÁ. *Evropská veřejná správa*. 2. doplněné vyd. Praha: Ministerstvo vnitra, 2006, 231 s. ISBN 80-7314-102-7.

Staatskanzlei Rheinland-Pfalz. *Rheinland-Pfalz lädt ein*. 2. vydání. Bad Kreuznach: Staatskanzlei Rheinland-Pfalz, 2008.

Středočeský kraj – Krajský úřad. *Středočeský kraj; Fakta & čísla*. Praha: Středočeský kraj – Krajský úřad, 2011.

ŠVEJDA, P. *Inovace a technologie v rozvoji regionů*. 1. vyd. Praha: Asociace inovačního podnikání, 2010, 91 s. ISBN 978-80-87305-04-1.

ŠVEJDA, P. *Vědeckotechnické parky v České republice*. 1. vyd. Praha: Společnost vědeckotechnických parků ČR, 2008, 119 s. ISBN 80-903846-1-3.

VEBER, J. a J. SRPOVÁ. *Podnikání malé a střední firmy*. 2., aktualizované a rozšířené vyd. Praha: Grada Publishing, 2008, 311 s. ISBN 978-80-247-2409-6.

VODÁČEK, L. a O. VODÁČKOVÁ. *Malé a střední podniky: konkurence a aliance v Evropské unii*. 1. vyd. Praha: Management Press, 2004, 192 s. ISBN 80-7261-099-6.

VOJÍK, V. *Podnikání malých a středních podniků na jednotném trhu EU*. 1. vyd. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2009, 264 s. ISBN 978-80-7357-467-3.

WAGNEROVÁ, E., J. ŠEBESTOVÁ. *Podnikání v malé a střední firmě*. 1. vyd. Karviná: Slezská univerzita v Opavě, 2007, 215 s. ISBN 389-07-200.

ZAMYKALOVÁ, M. *Mezinárodní obchodní jednání*. 1. vyd. Praha: PROFESSIONAL PUBLISHING, 2003, 171 s. ISBN 80-86419-28-2.

Seznam příloh

Příloha A	Logo, znak a vlajka středočeského kraje
Příloha B	Seznam spolkových zemí Spolkové republiky Německo
Příloha C	Logo, znak a vlajka Porýní-Falce
Příloha D	Aktuální stav čerpání ROP SČ
Příloha E	Dotazník na fungování vědeckotechnických parků
Příloha F	Fotografie budov vybraných VTP

PŘÍLOHA A

LOGO, ZNAK A PRAPOR STŘEDOČESKÉHO KRAJE

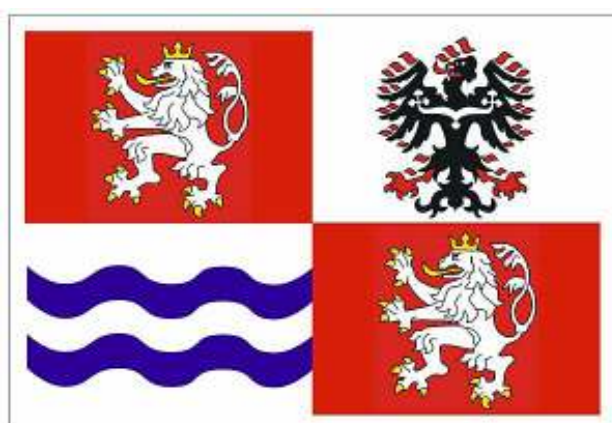
Logo Středočeského kraje

Zdroj: www.kr-stredocesky.cz

Znak Středočeského kraje

Zdroj: www.kr-stredocesky.cz

Prapor Středočeského kraje

Zdroj: www.kr-stredocesky.cz

PŘÍLOHA B**SEZNAM SPOKOVÝCH ZEMÍ SPOLKOVÉ REPUBLIKY NĚMECKO**

		Název spolkové země	Hlavní město	Rozloha (km²)
1		Bádensko-Württembersko	Stuttgart	35 751,65
2		Bavorsko	Mnichov	70 549,19
3		Berlín	Berlín	891,75
4		Braniborsko	Postupim	29 477,16
5		Brémy	Brémy	404,23
6		Hamburk	Hamburk	755,16
7		Hesensko	Wiesbaden	21 114,72
8		Meklenbursko-Přední Pomořansko	Schwerin	23 174,17
9		Dolní Sasko	Hanover	47 618,24
10		Severní Porýní-Vestfálsko	Düsseldorf	34 042,52
11		Porýní-Falc	Mohuč	19 847,39
12		Sársko	Saarbrücken	2 568,65
13		Sasko	Drážďany	18 414,82
14		Sasko-Anhaltsko	Magdeburk	20 445,26
15		Šlesvicko-Holštýnsko	Kiel	15 763,18
16		Durynsko	Erfurt	16 172,14

PŘÍLOHA C

ZNAK A VLAJKA PORÝNÍ-FALCE

Znak Porýní-Falce
zdroj: www.rlp.de

Vlajky Porýní-Falce
zdroj: www.rlp.de

Stav čerpání ROP SČ ke 31.3.2012 (příspěvek společenství)

Prioritní osa Oblast podpory	Celková alokace podpory 2007-13		Podané žádosti o poskytnutí dotace		Schválené projekty		Proplacené prostředky příjemcům		Prostředky předložené certifikaci		Certifikované prostředky předložené EK	
	Kč	%	Kč	%	Kč	%	Kč	%	Kč	%	Kč	%
	a	d	c=d/a	e=d/a	d	e=d/a	h	i=h/a	j	k=j/a	l	m=l/a
1.1	4 152 627 601	4 437 385 734	106,9	73,7	3 059 154 837	73,7	1 425 091 847	34,3	1 313 312 895	31,6	1 121 961 319	27,0
1.2	1 444 616 514	1 438 643 726	99,6	54,6	789 098 636	54,6	237 913 059	16,5	222 721 657	15,4	209 735 059	14,5
1.	5 597 244 115	5 876 029 460	105,0	68,8	3 848 253 473	68,8	1 663 004 906	29,7	1 536 034 551	27,4	1 331 696 378	23,8
2.1	618 898 563	3 076 465 334	497,1	74,4	460 514 548	74,4	154 830 421	25,0	141 381 748	22,8	140 340 209	22,7
2.2	1 241 904 273	2 142 042 182	172,5	75,4	936 601 169	75,4	640 837 424	51,6	606 315 427	48,8	577 884 878	46,5
2.3	205 514 349	312 369 365	152,0	83,2	170 931 599	83,2	67 423 168	32,8	59 293 910	28,9	42 228 056	20,5
2.	2 066 317 186	5 530 876 881	267,7	75,9	1 568 047 316	75,9	863 091 013	41,8	806 991 085	39,1	760 453 143	36,8
3.1	1 024 508 792	1 183 536 739	115,5	58,2	596 012 953	58,2	194 353 517	19,0	182 372 288	17,8	65 074 792	6,4
3.2	3 108 462 224	5 092 569 059	163,8	96,0	2 983 130 679	96,0	1 811 512 110	58,3	1 434 957 204	46,2	1 259 906 783	40,5
3.3	1 969 333 759	5 859 263 144	297,5	92,7	1 826 268 949	92,7	1 286 879 223	65,3	1 123 874 353	57,1	1 031 455 947	52,4
3.	6 102 304 775	12 135 368 942	198,9	88,6	5 405 412 581	88,6	3 292 744 850	54,0	2 741 203 845	44,9	2 356 437 521	38,6
4.1	379 003 569	336 958 700	88,9	88,6	335 950 129	88,6	219 630 763	57,9	104 258 613	27,5	96 662 512	25,5
4.2	47 120 974	33 154 250	70,4	70,4	33 154 250	70,4	14 951 045	31,7	2 125 454	4,5	2 125 454	4,5
4.3	44 188 077	38 263 600	86,6	86,6	38 263 600	86,6	26 948 204	61,0	9 408 393	21,3	2 955 990	6,7
4.	470 312 620	408 376 550	86,8	86,6	407 367 979	86,6	261 530 012	55,6	115 792 459	24,6	101 743 956	21,6
ROP SČ	14 236 178 696	23 950 651 833	168,2	78,9	11 229 081 349	78,9	6 080 370 780	42,7	5 200 021 940	36,5	4 550 330 999	32,0

kurz: 24,778 Kč/€

PŘÍLOHA E**DOTANÍK NA FUNGOVÁNÍ VĚDECKO-TECHNICKÝCH
PARKŮ a INKUBÁTORŮ****Základní informace o VTP**

1. **Název VTP:**
2. **Jaký je předmět činnosti (zaměření) VTP?**
3. **V jakém roce byla zahájena činnost VTP?**
4. **Kdo VTP založil?**
5. **Kdo VTP vlastní?**
6. **Kdo VTP provozuje?**
7. **Jaké služby VTP zajišťuje/poskytuje?**
(vyhovující zaškrtněte)

Oblast poradenství:	×	Cena služby
Obchodní plány		
Technologické poradenství		
Patentové poradenství		
Certifikační poradenství		
Finanční poradenství		
Účetnictví		
Právní poradenství		
Marketingové poradenství		
Vzdělávání (kurzy pro podnikatele)		

Technické služby:	×	Cena (za pronájem, poskytnutí služeb, ...)
Podatelna		
Kancelářský nábytek		
Sekretariát		
Telefonní centrála		
Telefon, fax		
Kopírování		
Zpracování textů		
Recepce		
Bufet, jídelna		
Hotel/ubytovna		
Konferenční prostory		
Počítače pro technické použití		
Dílny		

Laboratoře		
Přístup k databankám		
Výstavní prostory		
Knihovna		
Svoz komunálního a tříděného odpadu		
Úklidový servis		
Zálohování dat		
Parkování		
Ostraha		

8. Jaký je počet zaměstnanců VTP?

9. Jaká je celková plocha VTP (v m²)?

10. Jaká je celková pronajatá plocha VTP (v m²)?

11. Jaký je počet zasídlených firem ve VTP?

Typ firmy	počet firem
Inovativní firma (zavádění nových technologií)	
Začínající firma (do 2 let podnikání)	
Výzkum a vývoj	
ostatní	

12. Kolik pracovníků je ve VTP zaměstnáno včetně pracovníků zasídlených firem?

Informace o řízení a organizaci VTP

1. Jaké máte podmínky pro výběr firem do VTP?

2. Jak dlouho může firma ve VTP setrvat?

4.1 - maximální doba setrvání:

4.2 - výše nájmu během jednotlivých let

Roky	Nájem v Kč (m²/rok)
1. rok	
2. rok	
3. rok	
4. rok	
5 let a více	

V případě rozdílných částek za pronájem různých prostor:

	měsíční nájem	roční nájem
kancelářské plochy		
výrobní plochy		
Laboratoře, ostatní		

3. Jak jsou hrazeny náklady služeb VTP?

(vyhovující zaškrtněte)

- a. výhradně podle skutečných nákladů
- b. výhradně paušály
- c. paušál a příplatek podle použití
- d. v paušálech: nájemné, ostraha, úklid, telefon, fax, podatelna

Prosím doplňte:

	dle spotřeby	paušál Kč/m ²
vytápění		
elektrina		
ostatní		

4. Existuje možnost prodloužení pronájmu firmám ve VTP po skončení základní doby?

- a. ANO. Pokud ano, tak za jakých podmínek:
- b. NE

Budova ITC v Panenských Břežanech

Zdroj: <http://www.itcvuk.cz/historie.php>

Budova TPI v Březně

Zdroj: <http://www.vyrtych-tpi.cz/Default.aspx?tabid=63>

Budova PIN v Nymburce

Zdroj: <http://www.inkubator-nymburk.eu/fotogalerie-prezentace-akce/>

Budova VTP Mstětice

Zdroj: http://www.eurosignal.eu/images/publikace_vtpm.pdf

Budova VTP Řež

zdroj: ŠVEJDA, P. *Vědeckotechnické parky v České republice*. 1. vyd. Praha: Společnost vědeckotechnických parků ČR, 2008, 119 s. ISBN 80-903846-1-3

Budova BIC Kaiserslautern GmbH

Zdroj: <http://www.bic-kl.de/php/index.php?c2VsZWN0X21lbnU9MTY=>

Budova TC Koblenz

Zdroj: <http://www.tzk.de/tzkgmbh.htm>

Budova TC Ludwigshafen na Rýnu

Zdroj: <http://tz-lu.de//geschaeftsbereiche/vermietung.html>

Budova TC v Mohuči

Zdroj: <http://www.nanovalley.eu/de/gruenderzentren2.html>

Budova TC v Trevír

Zdroj: http://www.tz-trier.de/index.php?option=com_content&view=article&id=57&Itemid=84